

UOHSX0063AUP

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Č. j.: ÚOHS-S746/2013/KS-11957/2014/840/MWi

Brno 5. 6. 2014

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení sp. zn. ÚOHS-S746/2013/KS, zahájeném dne 2. 12. 2013 podle § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 21 téhož zákona, na základě návrhu účastníků řízení, společností FORTUNA sázky a.s., se sídlem Praha 1 – Nové Město, Vodičkova 699/30, IČ: 28508815, a TERESINA SE, se sídlem Praha 2, Vinohrady, Italská 1580/26, IČ: 01437071, zastoupených Mgr. Radkem Schmitzem, advokátem, se sídlem Praha 9, Podkovářská 933/3, na povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. téhož zákona, vydává toto

ROZHODNUTÍ:

Spojení soutěžitelů, ke kterému má dojít dle § 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, na základě smlouvy o úplatném převodu akcií, která bude uzavřena mezi společnostmi FORTUNA sázky a.s., se sídlem Praha 1 – Nové Město, Vodičkova 699/30, IČ: 28508815, jako kupujícím, a TIPSPORT a.s., se sídlem Beroun, Politických vězňů 156, IČ: 18600824, jako prodávajícím, v jejímž důsledku má společnost FORTUNA sázky a.s. nabýt akcie představující [... *obchodní tajemství* ...]% podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech ve společnosti TIPSPORT 02 a.s., se sídlem Beroun-Centrum, Politických vězňů 156, IČ: 28178653, a tím i možnost spolu se společností TERESINA SE, se sídlem Praha 2, Vinohrady, Italská 1580/26, IČ: 01437071, tuto společnost společně kontrolovat, se dle § 16 odst. 2 a 5 téhož zákona

POVOLUJE.

ODŮVODNĚNÍ

1. Skutečnost, že se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) předmětným spojením zabývá, byla v souladu s § 16 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon“), zveřejněna v Obchodním věstníku č. OV440090 ze dne 5. 12. 2013. Současně byla tato skutečnost zveřejněna na internetových stránkách Úřadu. Na základě zveřejnění informace o obdržení návrhu na povolení spojení soutěžitelů Úřad obdržel od společností SAZKA sázková kancelář a.s., se sídlem Praha 9, K Žižkovu 851, IČ: 26493993 (dále jen „SAZKA“),¹ a SYNOT TIP, a.s., se sídlem Uherské Hradiště, Jaktáře čp. 1475, IČ: 26301091 (dále jen „SYNOT“), námítky proti posuzovanému spojení soutěžitelů.²
2. Úřad, vědom si významného postavení spojujících se soutěžitelů na spojením dotčeném relevantním trhu, oslovil za účelem získání informací potřebných k náležitému zjištění skutkového stavu týkajícího se soutěžního prostředí v dané oblasti vybrané konkurenty a distributory zboží spojujících se soutěžitelů a Ministerstvo financí České republiky, se sídlem Praha 1, Letenská 15 (dále jen „MFČR“), jako autoritu odpovědnou za regulaci spojením dotčené oblasti, se žádostí o poskytnutí informací a stanovisek k dopadům předmětného spojení na hospodářskou soutěž.
3. Na základě podkladů poskytnutých účastníky řízení a oslovenými subjekty a na základě závěrů provedené analýzy vycházející ze všech ve správním řízení shromážděných informací o spojením dotčených trzích i o souvisejících oblastech, dospěl Úřad v rámci třicetidenní lhůty ve smyslu § 16 odst. 2 zákona k závěru, že posuzované spojení soutěžitelů vzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže.
4. S ohledem na výše uvedené sdělil Úřad dopisem č. j. ÚOHS-S746/2013/KS-564/2014/840/MWi ze dne 9. 1. 2014 účastníkům správního řízení, že ve smyslu § 16 odst. 2 in fine zákona bude v řízení nadále pokračovat a že rozhodnutí ve věci bude vydáno v souladu s § 16 odst. 5 zákona ve lhůtě pěti měsíců od zahájení správního řízení.
5. Při posuzování spojení soutěžitelů Úřad vycházel zejména z návrhu na povolení spojení, dotazníku k povolení spojení, návrhu listiny zakládající spojení, výročních zpráv a účetních závěrek spojujících se soutěžitelů, dále informací jimi doplněných v průběhu správního řízení, jakož i dalších všeobecně známých skutečností týkajících se spojujících se soutěžitelů. Úřad rovněž vycházel z vyjádření a stanovisek oslovených subjektů k předmětnému spojení. Současně Úřad zohlednil svoji předchozí rozhodovací praxi a přihlédl i k rozhodovací praxi Evropské komise.

I. Notifikační podmínky

---

¹ Společnost SAZKA v průběhu správního řízení pak své námítky proti dotčené transakci několikrát rozvedla v dalších podáních doručených v rámci správního řízení vedeného pod spisovou značkou S746/2013/KS.

² Viz část VI. tohoto rozhodnutí.

6. K navrhovanému spojení soutěžitelů má dojít na základě smlouvy o úplatném převodu akcií, která bude uzavřena mezi společnostmi FORTUNA sázky a.s., se sídlem Praha 1 – Nové Město, Vodičkova 699/30, IČ: 28508815 (dále jen „FORTUNA“), jako kupujícím, a TIPSPORT a.s., se sídlem Beroun, Politických vězňů 156, IČ: 18600824 (dále jen „TIPSPORT“), jako prodávajícím, v jejímž důsledku má společnost FORTUNA nabyt akcie představující [... *obchodní tajemství* ...] podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech ve společnosti TIPSPORT 02 a.s., se sídlem Beroun-Centrum, Politických vězňů 156, IČ: 28178653 (dále jen „TIPSPORT 02“). Společnost FORTUNA má tak v důsledku výše uvedeného získat společně se společností TERESINA SE, se sídlem Praha 2, Vinohrady, Italská 1580/26, IČ: 01437071 (dále jen „TERESINA“),³ možnost společně kontrolovat společnost TIPSPORT 02. Předmětná transakce tedy představuje spojení soutěžitelů podle § 12 odst. 3 zákona.
7. V dalším kroku se Úřad zabýval otázkou, zda předmětné spojení splňuje také druhé notifikační kritérium, stanovené v § 13 zákona. Dle tohoto ustanovení zákona spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu, jestliže a) celkový čistý obrat všech spojujících se soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 1,5 miliardy Kč a alespoň dva ze spojujících se soutěžitelů dosáhli každý za poslední účetní období na trhu České republiky čistého obratu vyššího než 250 milionů Kč, nebo b) v případě spojení soutěžitelů podle § 12 odst. 3 zákona čistý obrat dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky soutěžitelem, nad nímž je získávána kontrola, je vyšší než 1,5 miliardy Kč a zároveň celosvětový čistý obrat dosažený za poslední účetní období dalším spojujícím se soutěžitelem je vyšší než 1,5 miliardy Kč.
8. Z podkladů shromážděných Úřadem v průběhu správního řízení vyplynuly následující informace vztahující se k výpočtu obrátů spojujících se soutěžitelů sloužících pro posouzení splnění notifikačních kritérií, tj. vypočtených na základě pravidel uvedených v § 14 zákona a v souladu principy obsaženými v Oznámení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o výpočtu obratu pro účely kontroly spojování soutěžitelů (dále jen „Oznámení o výpočtu obratu“).⁴
9. Společnost FORTUNA je součástí podnikatelské skupiny,⁵ v jejímž čele stojí společnost PENTA HOLDING LIMITED a která dosáhla za poslední účetní období na trhu České republiky obratu vyššího než 1,5 miliardy Kč.
10. Společnost TERESINA je součástí stejné podnikatelské skupiny jako společnost TIPSPORT,⁶ jejíž obrat za poslední účetní období na trhu České republiky byl vyšší než 1,5 miliardy Kč.
11. V souvislosti s posouzením otázky, kdo kontroluje společnost TERESINA, a tedy i otázky, obraty kterých dalších společností je třeba započítat v souladu s § 14 odst. 2 zákona do obrátů pro posouzení splnění notifikačních kritérií, Úřad dospěl na základě svého šetření provedeného v průběhu správního řízení k závěru, že společnost TERESINA je součástí stejné podnikatelské skupiny jako společnost TIPSPORT, když tato skupina vystupuje navenek jako jediný soutěžitel ve smyslu § 2 odst. 1 zákona.

³ V době posuzování navrhované transakce drží společnost TERESINA akcie představující [... *obchodní tajemství* ...] podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech ve společnosti TIPSPORT 02.

⁴ Viz <http://www.uohs.cz/cs/hospodarska-soutez/spojovani-soutezitelu/guidelines-ke-spojovani-soutezitelu.html>.

⁵ Viz část II. tohoto rozhodnutí.

⁶ Viz část II. tohoto rozhodnutí.

12. Ve své aplikační praxi se Úřad již dříve zabýval spojeními soutěžitelů, v nichž jedním ze spojujících se soutěžitelů byla společnost TIPSPORT. V této souvislosti Úřad ve svém rozhodnutí č. j. ÚOHS-S282/2012/KS-14501/2012/840/RPI ze dne 3. 8. 2012 mimo jiné konstatoval, že společnost TIPSPORT je vlastněna 11 akcionáři, z nichž žádný nevykonává v této společnosti rozhodující vliv, a tedy ani kontrolu ve smyslu § 12 odst. 4 zákona.
13. V daném případě Úřad však vycházel z předpokladu, že hlasovací práva jsou ve společnosti TIPSPORT roztržena mezi větší počet akcionářů, v tomto případě převážně fyzických osob, z nichž žádný nedisponuje podílem na hlasovacích právech vyšším než [... *obchodní tajemství* ...] % (jednotliví akcionáři vlastní podíly v rozpětí od [... *obchodní tajemství* ...] % do [... *obchodní tajemství* ...] %). Tento fakt, při současné neexistenci akcionářské dohody o výkonu hlasovacích práv, byl základním předpokladem vytváření nahodilých koalic při hlasování na valné hromadě společnosti TIPSPORT. S ohledem na skutečnost, že v případě ukončeném zmiňovaným rozhodnutím č. j. ÚOHS-S282/2012/KS-14501/2012/840/RPI, tj. případě spojení soutěžitelů S282/2012/KS TIPSPORT/část podniku CHANCE a.s., navrhovaná transakce nepodléhala povolení Úřadu z důvodu nenaplnění obratových kritérií definovaných v § 13 zákona, a dále s přihlédnutím k tomu, že otázka kontroly společnosti TIPSPORT neměla na posouzení daného případu žádný vliv, Úřad již neanalyzoval případné faktické okolnosti, které by mohly vylučovat jeho shora uvedený závěr týkající se výkonu kontroly nad společnostmi TIPSPORT.
14. Nicméně v případě nyní posuzovaném bylo pro potřeby vyhodnocení obratových kritérií podle § 13 zákona nezbytné zjistit, které subjekty je nutno zahrnout do celkového obratu jednotlivých spojujících se soutěžitelů. Ačkoli se tedy v konsekvenci se shora uvedeným rozhodnutím nabízela možnost konstatovat, že společnost TERESINA, která má totožnou akcionářskou strukturu jako společnost TIPSPORT, rovněž není kontrolována žádným subjektem, Úřad ve snaze zjistit skutečný stav věci provedl podrobnější šetření případného výkonu kontroly ve smyslu § 12 odst. 4 zákona nad společnostmi TERESINA a TIPSPORT.
15. Jak již bylo uvedeno, společnost TERESINA má stejnou akcionářskou strukturu jako společnost TIPSPORT. Akcionáři obou společností je [... *obchodní tajemství* ...] a [... *obchodní tajemství* ...] s totožným rozložením podílů na hlasovacích právech, přičemž v žádné z těchto společností nebyla uzavřena akcionářská dohoda o výkonu hlasovacích práv. S ohledem na tuto skutečnost se Úřad tedy zaměřil na zjištění faktických okolností, které by mohly mít vliv na posouzení kontroly v těchto společnostech.
16. V případech, kdy neexistují právní okolnosti, na jejichž základě by bylo lze konstatovat vznik kontroly, tj. typicky akcionářská smlouva, popřípadě práva veta některých minoritních akcionářů, totiž není vyloučeno, že společnou kontrolu nemohou získat dva nebo více soutěžitelů, kteří drží menšinový podíl v jiném soutěžiteli. V některých případech mohou menšinové podíly dohromady poskytovat možnost kontroly cílového soutěžitela. Tak tomu může být v situaci, kdy několik menšinových společníků společně drží většinu hlasů a při výkonu hlasovacích práv jednají společně. Jak již bylo řečeno, taková situace může kromě právně závazných dohod, které v posuzovaném případě absentují, vyplývat i z faktických poměrů.
17. Za účelem zjištění, zda takové faktické okolnosti existují, si Úřad vyžádal zápisy z valných hromad společnosti TIPSPORT za posledních pět let. U společnosti TERESINA tak Úřad učinit

nemohl, neboť tato společnost byla založena v roce 2013 a valná hromada za účasti stávajících akcionářů se po koupi 100 % akcií společnosti od jediného původního akcionáře (společnosti CO&co SE, se sídlem Praha 2, Italská 1580/26, IČ: 24685984) do doby podání návrhu na povolení posuzované transakce neuskutečnila.

18. Analýzou zápisů z valných hromad společnosti TIPSPORT Úřad zjistil, že členové představenstva,⁷ tj. statutárního orgánu rozhodujícího o obchodním vedení, této společnosti, jsou zároveň jejími akcionáři, jejichž podíly na hlasovacích právech činí celkem [... *obchodní tajemství* ...] %, a na všech valných hromadách společnosti TIPSPORT za uplynulých 5 let hlasovali [... *obchodní tajemství* ...].⁸ S ohledem na skutečnost, že v souladu se stanovami společnosti TIPSPORT valná hromada této společnosti rozhoduje alespoň dvěma třetinami hlasů přítomných akcionářů, lze z výše uvedeného usuzovat, že těchto pět akcionářů (a zároveň členů představenstva), tím, že při výkonu svých hlasovacích práv postupuje [... *obchodní tajemství* ...], má možnost zablockovat jakékoli rozhodnutí valné hromady společnosti TIPSPORT, a tudíž disponuje tzv. negativní kontrolou nad společností TIPSPORT a má tak možnost vykonávat na základě faktických skutečností rozhodující vliv na činnost této společnosti.⁹
19. Dalším na faktických poměrech založeným vodítkem pro vyslovení závěru o tom, že pět shora identifikovaných akcionářů má možnost kontrolovat společnost TIPSPORT, je jejich společný ekonomický zájem.¹⁰ Společnost TIPSPORT, jakož i další společnosti s totožným složením akcionářů, které i podle tvrzení účastníka řízení náleží do podnikatelského uskupení TIPSPORT, působí na území České republiky především na trzích provozování kurzových sázek, provozování číselných her (číselných loterií) a provozování okamžitých loterií (stíracích losů). Lze tedy usuzovat, že při rozhodování na valné hromadě každé jednotlivé společnosti působící v dané oblasti budou titíž akcionáři zohledňovat zájmy dalších společností z této skupiny, přinejmenším v tom smyslu, že taková rozhodnutí nebudou protichůdná k rozhodnutím valných hromad jiných společností uvedeného uskupení. Tyto silné společné ekonomické zájmy rovněž obvykle odůvodňují společné hlasování několika minoritních akcionářů.¹¹

---

⁷ Členy představenstva společnosti TIPSPORT jsou V. R., J. D., J. B., Z. K. a J. N.

⁸ Výjimkou byla pouze rozhodování o jejich volbě do představenstva společnosti, kdy se tito jednotliví kandidáti při rozhodování o jejich zvolení vždy zdrželi hlasování.

⁹ Tito společníci díky svému jednotnému výkonu hlasovacích práv mají ve společnosti TIPSPORT *de facto* stejný vliv, jaký mívá společník, který určitého soutěžitele výlučně kontroluje, tj. přinejmenším může blokovat přijetí strategických rozhodnutí.

¹⁰ Na společný ekonomický zájem by bylo lze usuzovat u všech [... *obchodní tajemství* ...] akcionářů společnosti TIPSPORT a dalších společností s totožným rozložením akciových podílů, nicméně s ohledem na jejich ne zcela jednotné hlasování na valných hromadách v období 2009 až 2013 tuto hypotézu nelze bez dalšího potvrdit.

¹¹ Společnou kontrolu založenou na pravidelném a delší dobu trvajícím výkonu hlasovacích práv minoritních akcionářů, popřípadě na existenci silného společného zájmu, připouští jak Evropská komise ve svém Konsolidovaném sdělení k otázkám příslušnosti podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků (2008/C 95/01), odst. 74 a násl., viz <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:095:0001:0048:CS:PDF>, (dále jen „Konsolidované sdělení Komise k otázkám příslušnosti“) tak i Úřad ve svém Oznámení o konceptu spojení soutěžitelů ve smyslu zákona o ochraně hospodářské soutěže, bod 40, viz internetové stránky Úřadu <https://www.uohs.cz/cs/hospodarska-soutez/spojovani-soutezitelu/guidelines-ke-spojovani-soutezitelu.html> (dále jen „Oznámení o konceptu spojení soutěžitelů“).

20. Ačkoli společnost TERESINA má pouze tři členy představenstva,¹² přičemž jimi jsou tři z pěti členů představenstva společnosti TIPSPORT, lze s přihlédnutím na jednotné hlasování zmiňovaných pěti fyzických osob na valných hromadách společnosti TIPSPORT, ale i k jejich shora uvedenému společnému ekonomickému zájmu, předpokládat jejich společné rozhodování na budoucích valných hromadách společnosti TERESINA.¹³ S ohledem na tento předpoklad a s přihlédnutím k tomu, že podle stanov společnosti TERESINA k přijetí rozhodnutí valné hromady postačuje prostá většina platných hlasů přítomných akcionářů, lze konstatovat, že v důsledku existence společného postupu V. R., J. D., J. B., Z. K. a J. N. při výkonu akcionářských práv mají tyto osoby možnost vykonávat kontrolu jak nad společností TIPSPORT, tak i nad společností TERESINA.
21. Uvedenému nasvědčuje i vyjádření účastníků řízení v průběhu správního řízení, kdy tito řadí společnosti TERESINA a TIPSPORT do jedné a téže podnikatelské skupiny.¹⁴
22. Obrat společnosti TIPSPORT 02, jež v současné době rovněž náleží do stejné podnikatelské skupiny jako společnost TIPSPORT, za poslední účetní období na trhu České republiky činil cca [... *obchodní tajemství* ...] Kč.
23. Vzhledem k tomu, že celkový čistý obrat spojujících se soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 1,5 miliardy Kč a alespoň dva spojující se soutěžitelé dosáhli každý za poslední účetní období na trhu České republiky čistého obratu vyššího než 250 milionů Kč, je notifikační podmínka stanovená v § 13 písm. a) zákona splněna. Navrhované spojení soutěžitelů tak podléhá povolení Úřadu.
24. V souvislosti s hodnocením naplnění obratových notifikačních kritérií společnosti TERESINA a FORTUNA (společně dále též „Navrhovatelé“ či „Účastníci řízení“) v průběhu správního řízení namítaly, že posuzovaná transakce nepodléhá povolení, neboť dle jejich názoru není splněno ani jedno z obratových kritérií stanovených v § 13 zákona.
25. Dle právního názoru Účastníků řízení je totiž třeba při hodnocení naplnění zákonných obratových kritérií započítat pouze a výlučně obraty, jež spojující se soutěžitelé dosáhli pouze na trhu provozování okamžitých loterií, kterého se spojení týká, a nikoliv celkový obrat dosažený spojujícími se soutěžiteli při všech činnostech, které jsou předmětem jejich podnikání. Vzhledem ke skutečnosti, že skupina TIPSPORT dosáhla na trhu provozování okamžitých loterií obratu toliko [... *obchodní tajemství* ...] Kč a skupina FORTUNA dosáhla na témže trhu obratu toliko [... *obchodní tajemství* ...] Kč, nedochází zde dle názoru Účastníků řízení k naplnění zákonných obratových kritérií, a spojení tedy nepodléhá povolení Úřadu.
26. Účastníci řízení v tomto kontextu odkazují na odbornou literaturu, dle níž v případech, kdy se spojuje pouze část soutěžitele, se do čistého obratu soutěžitele zahrnuje pouze ta jeho část, kterého dosáhla spojující se část soutěžitele.¹⁵ V těchto případech se tedy dle názoru

---

¹² Členy představenstva společnosti TERESINA jsou V. R., J. N. a J. D.

¹³ V. R., J. D., J. B., Z. K. a J. N. společně disponují akciemi představujícími rovněž [... *obchodní tajemství* ...] % podílem na základním kapitálu a hlasovacích právech společnosti TERESINA.

¹⁴ Viz list spisu č. 372.

¹⁵ V posuzované transakci jsou dle Účastníků řízení relevantní toliko obraty dosahované oběma skupinami v oblasti provozování okamžitých loterií, kterých jako jediných se navrhované spojení soutěžitelů dotýká. Z uvedeného Účastníci řízení vyvozují, že předmětné spojení soutěžitelů představuje toliko spojení částí soutěžitelů,

Navrhovatelů bere v úvahu zásadně pouze a výlučně obrat dosažený příslušnou částí podniku (či soutěžitele), nikoliv podnikem celým. Účastníci řízení následně dovozují, že uvedené ustanovení se dále interpretuje tím způsobem, že v případě, kdy je reálně předmětem spojení pouze část skupin spojujících se soutěžitelů (zde tedy výlučně jejich části týkající se provozování okamžitých loterií), se opět započítává do čistého obratu soutěžitele toliko obrat dosažený pouze touto příslušnou částí ať převáděnou či společně kontrolovanou divizí (eventuálně částí podniku v užším smyslu).

27. Pakliže zákonodárce v ustanovení § 14 odst. 4 zákona hovoří o obratu dosaženém spojující se částí soutěžitele, a nikoliv podniku, je třeba dle Navrhovatelů toto ustanovení interpretovat širěji tak, že nejen při spojení části podniku, ale i při spojení části soutěžitele (skupiny), se započítává výlučně ten čistý obrat, kterého bylo tou kterou příslušnou skupinou dosaženo v oblasti, která je jako jediná předmětem spojení, a nikoliv současně v oblastech jiných (dalších).¹⁶
28. K výše uvedenému Úřad uvádí, že při určení výše obratu spojujících se soutěžitelů rozhodného pro posouzení naplnění notifikačních kritérií je třeba vycházet ze skutečnosti, že podle § 14 odst. 1 zákona se čistým obratem spojujících se soutěžitelů (resp. jejich podnikatelských skupin), který je pro vznik notifikační povinnosti rozhodující, rozumí obrat dosažený jednotlivými spojujícími se soutěžiteli pouze při činnosti, která je předmětem jejich podnikání. Ve snaze ozřejmit praktické postupy při výpočtu obratových kritérií Úřad podrobněji v Oznámení o výpočtu obratu rozvedl, že se jedná o obrat evidovaný zejména v řádku I. „Tržby za prodej zboží“ výkazu zisků a ztrát a v řádku II.1. „Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb“ výkazu zisků a ztrát společností náležících do podnikatelských uskupení spojujících se soutěžitelů.¹⁷
29. Úřad dále v Oznámení zdůraznil, že ve smyslu výše uvedeného zákonného ustanovení je pro účely posouzení notifikační povinnosti spojujících se soutěžitelů třeba vycházet z obratu, kterého dosáhli spojující se soutěžitelé, resp. jejich podnikatelské skupiny, z veškeré činnosti představující předmět jejich podnikání, a nikoliv pouze z obratů, jichž dosáhli spojující se soutěžitelé na spojení dotčených tržích.¹⁸ Pokud jde o hodnocení výše obratu, resp. tržního podílu, dosaženého spojujícími se soutěžiteli na příslušných spojení dotčených relevantních tržích, je toto prováděno v rámci hodnocení dopadu posuzovaného spojení soutěžitelů na hospodářskou soutěž ve smyslu § 17 zákona, nikoliv v rámci posouzení naplnění notifikačních kritérií dle § 12 a 13 zákona.
30. Definici pojmu „spojující se soutěžitelé“ přitom podává § 12 zákona.¹⁹ Spočívá-li spojení soutěžitelů v získání možnosti společné kontroly, je třeba rozlišit situace, kdy se získává

---

podnikatelských skupin FORTUNA a TIPSPORT, aktivních na relevantním trhu okamžitých loterií na území České republiky.

¹⁶ Viz tomu blíže výklad podaný v publikaci: Raus, D., Neruda, R.: Zákon o ochraně hospodářské soutěže – komentář a související české i komunitární předpisy, Linde Praha, a.s., 2004, s. 237.

¹⁷ Viz bod 13. Oznámení o výpočtu obratu.

¹⁸ Viz bod 7. Oznámení o výpočtu obratu.

¹⁹ Podrobný výklad pojmu „spojující se soutěžitelé“ ve smyslu uvedeného zákonného ustanovení podává rovněž Oznámení o pojmu spojujících se soutěžitelů ve smyslu zákona o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „Oznámení o pojmu spojujících se soutěžitelů“), bod 10. a následující, viz internetové stránky Úřadu: <http://www.uohs.cz/cs/hospodarska-soutez/spojovani-soutezitelu/guidelines-ke-spojovani-soutezitelu.html>.

společná kontrola nad nově zakládaným soutěžitelem, a situace, kdy dochází ke vzniku společné kontroly nad již existujícím soutěžitelem. Dochází-li k získání společné kontroly nad nově založeným, dosud neexistujícím soutěžitelem, považuje Úřad pro účely přiřazení a výpočtu obratu za spojující se soutěžitele každého ze soutěžitelů, kteří možnost společné kontroly získávají, nikoli však již nově zakládaného soutěžitele, neboť tento soutěžitel dosud není ekonomicky činný, a nedosahuje tudíž žádného obratu. Má-li být v důsledku spojení soutěžitelů získána společná kontrola nad již existujícím soutěžitelem, považuje Úřad pro účely přiřazení a výpočtu obratu za spojující se soutěžitele každého ze soutěžitelů, kteří možnost společné kontroly získávají, a soutěžitele, nad nímž je společná kontrola získávána.²⁰

31. V případě posuzovaného spojení soutěžitelů se tedy jedná o spojení ve smyslu ustanovení § 12 odst. 3 zákona, kdy na straně nabývajících soutěžitelů vystupují společnosti FORTUNA (náležející do skupiny FORTUNA) a TERESINA (náležející do skupiny TIPSPORT), jež mají po uskutečnění spojení získat kontrolu nad společností TIPSPORT O2 (jež vystupuje jako společnost nabývaná).
32. Ve smyslu výše uvedených zákonných definic spojujících se soutěžitelů je dále třeba v souvislosti se zjištěním, zda předmětné spojení podléhá povolení Úřadu, zabývat se otázkou přiřazení obratů těmto spojujícím se soutěžitelům.
33. Po identifikaci spojujících se soutěžitelů je jim tedy v souladu s pravidly stanovenými v § 14 zákona přiřazen obrat a následně je posouzeno, zda je splněno obratové notifikační kritérium podle § 13 zákona. Za jednoho soutěžitele se přitom pro účely výpočtu obratu považuje celá podnikatelská skupina, jejíž je přímý účastník spojení součástí.
34. Z výše uvedených ustanovení tedy nevyplývá, že by na straně navrhovatelů mohly vystupovat pouze části soutěžitelů působící na určitém konkrétně vymezeném trhu (na kterém působí nebo bude působit rovněž nabývaný soutěžitel), na němž vykazují pouze část svého celkového obratu, zatímco jejich ostatní aktivity (včetně takto dosahovaných obratů) by měly být od této jejich činnosti „odděleny“.
35. Ve prospěch výše uvedeného tvrzení Úřadu svědčí rovněž Konsolidované sdělení Komise k otázkám příslušnosti, jež ve svém bodu 133 tuto otázku přesně definuje: *„Na straně nabývajících může být jeden nebo více podniků, které nabývají výlučnou nebo společnou kontrolu. Na straně nabývané může být jeden nebo více podniků jako celek nebo jejich části.“*
36. Právě na situaci, kdy na straně nabývané vystupuje pouze část spojujícího se soutěžitele, se vztahuje určitá „výjimka“ z výše uvedeného pravidla pro výpočet obratu stanovená v § 14 odst. 1 a 2 zákona, kterou představuje situace uvedená v § 14 odst. 4 zákona, dle které za předpokladu, že se spojuje pouze část soutěžitele (tj. ve smyslu výše uvedené argumentace vystupující na straně nabývaného soutěžitele), se do čistého obratu tohoto nabývaného soutěžitele zahrnuje pouze ta část obratu, kterého dosáhla spojující se část soutěžitele.
37. Uvedené pravidlo se aplikuje ve dvou situacích. Jedná se o spojení soutěžitelů dle § 12 odst. 2 zákona formou nabytí části podniku a spojení soutěžitelů dle § 12 odst. 3 zákona spočívající v získání možnosti kontrolovat jiného soutěžitele. V první situaci se do obratu

²⁰ Viz body 20. – 23. Oznámení o pojmu spojujících se soutěžitelů.

nabývaného soutěžitele započítává pouze obrat dosažený částí podniku, jež je předmětem nabytí ze strany jiného soutěžitele, a nikoli obrat dosažený celým podnikem, jehož část se převádí. K druhé situaci dochází tehdy, pokud jeden soutěžitel převádí na druhého pouze některé ze svých dceřiných společností, a proto se do obratu nabývaného soutěžitele bude započítávat pouze obrat dosažený společnostmi, u nichž dochází ke změně kontroly.

38. Smyslem uvedené zákonné výjimky je postihnout skutečnost, kdy nabývaným soutěžitelem je pouze určitá část podniku či podnikatelské skupiny, z níž jsou vyloučeny některé dceřiné společnosti. V případě započítávání celého obratu prodávajícího podniku či podnikatelské skupiny by docházelo k započítávání těch částí podniku či soutěžitelů, které po uskutečnění spojení zůstanou mimo celek spojením vzniklého podnikatelského uskupení, a tudíž celková velikost spojením vzniklého soutěžitele měřená jím dosaženým obratem, jež je rozhodující pro určení naplnění notifikačních kritérií, by byla uměle nadhodnocena. Naopak nezapočtením celého obratu nabyvatele či nabyvatelů by docházelo k podhodnocení celkové velikosti spojením vzniklého subjektu.
39. V této souvislosti je nezbytné zdůraznit, že účelem zjišťování naplnění obratových kritérií ve smyslu § 13 a 14 zákona není zjišťování pozice spojujících se soutěžitelů na trhu či účinků předmětného spojení, jak bylo již uvedeno výše, nýbrž stanovení mechanismu, určujícího, kdy to které spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu. Jedná se zde o stanovení limitních hodnot, jež jsou čistě kvantitativní povahy, neboť spočívají výlučně na výpočtu obratu, nikoli na podílu na trhu nebo jiných kritériích.²¹
40. Do rozhodné výše obratu je tedy třeba započítat veškerý obrat, jehož spojující se soutěžitelé (včetně osob ve smyslu ustanovení § 14 odst. 2 zákona) dosáhli na veškerých produktových trzích, na nichž působí, bez ohledu na to, že předmětným spojením jsou podstatně dotčeny pouze některé z nich.
41. Způsob hodnocení a započítávání obratů pro účely zjištění, zda spojení podléhá povolení Úřadu, jehož se Účastníci řízení domáhají, je tedy v přímém rozporu s příslušnými výše uvedenými zákonnými ustanoveními, když o započítávání obratů dosažených na relevantních trzích či v oblastech výlučně dotčených spojením se v této oblasti zákon nezmiňuje.

II. Charakteristika spojujících se soutěžitelů

42. Společnost **FORTUNA** se zabývá zejména provozováním loterií a jiných podobných her dle zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“), a to především v oblastech číselných loterií, okamžitých loterií a poskytováním neloterijních služeb.
43. Společnost FORTUNA náleží do podnikatelské skupiny, v jejímž čele stojí společnost Fortuna Entertainment GROUP N.V., se sídlem Strawinskylaan 809 WTC T.A./I 8, 1077 XX Amsterdam, Nizozemsko (dále jen „Skupina FORTUNA“), a která na území České republiky působí zejména v oblastech provozování kurzových sázek, číselných loterií a okamžitých loterií.
44. Celá Skupina FORTUNA je pak součástí širší podnikatelské skupiny, v jejímž čele stojí společnost PENTA HOLDING LIMITED (dále též „Skupina PENTA“) a která působí

²¹ Obdobně viz zdůvodnění obsažené v bodu 127 Konsolidovaného sdělení Komise k otázkám příslušnosti podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků (2008/C 95/01).

prostřednictvím svých dceřiných společností v oblasti investování do kapitálu soukromých společností (private equity) v oblasti střední a východní Evropy. V České republice působí Skupina PENTA mj. ve farmaceutickém průmyslu, v oblastech strojírenství, výroby a oprav letecké techniky nebo maloobchodního prodeje potravin a potřeb pro domácí zvířata.

45. Předmětem podnikání společnosti **TERESINA** je pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor, nicméně tato společnost nebyla doposud na trhu v České republice aktivní. Společnost TERESINA v současné době drží akcie představující [... *obchodní tajemství* ...] podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech společnosti TIPSPORT 02, které nabyta na základě smlouvy o úplatném převodu cenných papírů ze dne 14. listopadu 2013 od společnosti TIPSPORT.
46. Společnost TERESINA náleží do podnikatelské skupiny TIPSPORT, do níž rovněž náleží v České republice sídlící společnosti TIPSPORT, CHANCE a.s., TIPSPORT 02, TipSport.net a.s., TIPSOL s.r.o., E-TIP s.r.o., TIPRENT s.r.o. a TRANSMIT s.r.o. (společně rovněž jen „Skupina TIPSPORT“).²² Skupina TIPSPORT je činná zejména v oblastech provozování číselných loterií, okamžitých loterií a kurzových sázek.
47. Společnost **TIPSPORT 02** náleží v době posuzování navrhované transakce do Skupiny TIPSPORT, když je společně kontrolována ze strany společností TIPSPORT a TERESINA. Do roku 2011 společnost TIPSPORT 02 byla aktivní v oblasti provozování kurzových sázek, v současné době není významněji aktivní na žádném trhu, její plánovaná činnost po realizaci posuzovaného spojení soutěžitelů má spočívat v provozování okamžitých loterií na území České republiky.

III. Vymezení relevantních trhů

48. Za účelem zjištění, zda navrhované spojení soutěžitelů nebude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, zejména proto, že by jím vzniklo, nebo bylo posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, Úřad vymezuje relevantní trh.
49. Za relevantní trh se obecně pokládá místo, kde se střetává nabídka s poptávkou po zboží, které je schopno uspokojit určitou konkrétní potřebu spotřebitele. Věcně relevantní trh v souladu s § 2 odst. 2 zákona zahrnuje všechny výrobky nebo služby, které spotřebitel pokládá vzhledem k jejich vlastnostem, ceně a způsobu použití za shodné nebo vzájemně zaměnitelné. Geograficky relevantní trh zahrnuje v souladu s § 2 odst. 2 zákona území, na němž jsou podmínky hospodářské soutěže dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky hospodářské soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně rozdílné.
50. Při vymezování relevantních trhů v jednotlivých případech spojení soutěžitelů, k nimž dochází podle § 12 odst. 3 zákona, se Úřad zaměřuje na činnosti, které na území České republiky provozuje nabývaný soutěžitel, a z nich pak zejména na ty, které se zároveň překrývají s činnostmi navrhovatele či na ně vertikálně navazují nebo jim předcházejí.
51. Z informací shromážděných v průběhu správního řízení vyplývá, že společnost TIPSPORT 02 v současné době není aktivní na žádném z trhů, nicméně po realizaci předmětné transakce

²² Viz část I. tohoto rozhodnutí.

má působit v oblasti provozování okamžitých loterií. V téže oblasti, tj. v oblasti prodeje stíracích losů, v současné době působí i podnikatelské skupiny Navrhovatelů, když Skupina FORTUNA je v této oblasti činná prostřednictvím společnosti FORTUNA a Skupina TIPSPORT prostřednictvím společnosti Tipsport.net a.s. Po dokončení předmětné transakce Účastníci řízení plánují, že po přechodnou dobu,²³ maximálně do konce roku [... *obchodní tajemství* ...], budou v oblasti okamžitých loterií působit souběžně jak společnost TIPSPORT 02, tak samostatně obě podnikatelské skupiny Navrhovatelů, následně pak v této oblasti bude činná již pouze společnost TIPSPORT 02.

52. Provozování okamžitých loterií je jednou z činností, kterou zákon o loteriích řadí do tzv. loterií a jiných podobných her. Zákon o loteriích pak za okamžité loterie považuje loterie, při nichž účastník hry, v provozovatelem stanovených obdobích, na vyznačené, až do doby koupě zakryté části sázkového tiketu nebo losu, jejím setřením po uhrazení vkladu zjistí případnou výhru nebo prohru.²⁴
53. Obecně za loterie a jiné podobné hry zákon o loteriích ve svém § 2 označuje
- a. peněžitě nebo věcně loterie, při nichž je provozovatelem vydán podle herního plánu určený počet losů s pořadovými čísly. Jsou-li losy rozděleny do několika sérií, musí každá série obsahovat stejný počet losů a každý los musí být označen vedle pořadového čísla i označením série. Prodejní cena losu každé loterie musí být stejná ve všech sériích. Do slosování se zahrnou všechny vydané losy;
  - b. tomboly, při nichž se do slosování zahrnou pouze prodané losy. Losy se prodávají a výhry vydávají v den a na místě slosování;
  - c. číselné loterie, u nichž není předem určen ani počet účastníků, ani výše herní jistiny, kterou se rozumí násobek počtu vydaných losů a prodejní ceny za jeden los. Výhra se vypočítává podle počtu výherců a úhrnné výše vkladů (sázek) předem stanoveným podílem, popřípadě se stanoví násobkem vkladu (sázky) podle toho, jak z omezeného počtu čísel tažených při slosování uhodl účastník podle herního plánu určený počet tažených čísel;
  - d. okamžité loterie;
  - e. sázkové hry provozované pomocí elektronicky nebo elektronickomechanicky řízených výherních hracích přístrojů nebo podobných zařízení (dále jen "výherní hrací přístroje");
  - f. sázkové hry, při nichž je výhra podmíněna uhodnutím sportovních výsledků nebo pořadí ve sportovních soutěžích, závodech a výše výhry je závislá na poměru počtu výherců k celkové výši vkladů (sázek) a předem stanovenému podílu výher;
  - g. sázkové hry provozované pomocí zvláštního druhu žetonů s kombinací patnácti čísel v číselné řadě od jedné do devadesáti, při kterých není předem určen počet účastníků a ani výše herní jistiny. Losování se provádí veřejně za pomoci mechanického zařízení a spočívá v postupném losování čísel od jedné

²³ Která je daná délkou platnosti jednotlivých stávajících emisí okamžitých loterií Skupin FORTUNA a TIPSPORT.

²⁴ Viz § 2 písm. d) zákona o loteriích.

do devadesáti. Výhra se vypočítává podle úhrnné výše vkladů, podle druhu výhry a v každé hře podle výsledku losování. Podmínky hry stanoví podrobně herní plán;

- h. sázkové hry, při nichž je výhra podmíněna uhodnutím sportovních výsledků nebo pořadí ve sportovních soutěžích, závodech nebo uhodnutím jiných událostí veřejného zájmu, pokud sázky na tyto události neodporují etickým principům. Výše výhry je přímo úměrná výhernímu poměru, ve kterém byla sázka přijata a výši vsazené částky (dále jen "kurzové sázky");
- i. sázkové hry provozované ve zvláště k tomu určených hernách (kasinech), a to i za pomoci mechanických zařízení, při nichž není předem určen počet účastníků a ani není známa výše vsazených částek jedné hry, například ruleta, kostky, karetní hry, kdy sázející hrají proti provozovateli kasina, případně další hry schválené v herním plánu, jakož i varianty těchto her. Výhra se vypočítává z výše vkladů podle podmínek stanovených herním plánem. Sázkové hry podle tohoto ustanovení nelze provozovat v mobilních hernách (kasinech);
- j. loterie a jiné podobné hry provozované pomocí technických zařízení obsluhovaných přímo sázejícím nebo provozované po telefonu, při nichž není předem určen počet účastníků a ani není předem známa výše vsazených částek. Výhra se vypočítává z výše vkladů anebo podle podmínek stanovených v herním plánu;
- k. sázkové hry, při nichž je výhra podmíněna uhodnutím pořadí ve výkonnostních zkouškách koní dostihových plemen (dále jen "dostihové sázky"), a výše výhry je závislá na poměru počtu výherců k celkové výši vkladů (sázek) a předem stanovenému podílu výher nebo výše výhry je přímo úměrná výhernímu poměru, ve kterém byla sázka přijata, a výši vsazené částky;
- l. sázkové hry provozované prostřednictvím funkčně nedělitelného technického zařízení centrálního loterního systému, jímž je elektronický systém tvořený centrální řídicí jednotkou, místními kontrolními jednotkami a neomezeným počtem připojených koncových interaktivních videoloterních terminálů. Centrální řídicí jednotka řídí veškeré herní procesy, losuje výsledky na základě uplatnění náhody, rozhoduje o všech výhrách a výhry okamžitě zobrazuje na interaktivním videoloterním terminálu, provádí správu vkladů vložených sázejícími a provádí veškerou administraci spojenou s průběhem hry. Centrální řídicí jednotka se musí vždy nacházet na státním území České republiky. Interaktivní videoloterní terminál je obsluhován přímo sázejícím a slouží pouze jako zobrazovací jednotka centrálního loterního systému. Pomocí tohoto systému nelze provozovat loterie a hry podle písmen a), c), d), f), g), h), m) bodu 1 a n);
- m. turnajové nebo hotovostní sázkové hry provozované za pomoci karet, při nichž není předem určen počet účastníků a ani není známa výše vsazených částek, kdy účastníci platí vklad (sázku) nebo startovné, jehož návratnost se účastníkovi nezaručuje. Výhra se vypočítává podle podmínek stanovených herním plánem. Sázkové hry podle tohoto ustanovení nelze provozovat v mobilních hernách (kasinech). Tyto hry jsou uskutečňovány

1. jako stolní hry, při nichž sázející hrají jeden proti druhému na hracích stolech na základě povolení podle písmene i), nebo
  2. prostřednictvím zařízení obsluhovaných přímo sázejícím (např. prostřednictvím sítě internet, interaktivních videoloterních terminálů, lokálních loterních systémů, výherních hracích přístrojů);
- n. sázkové hry provozované prostřednictvím technického zařízení, které je elektronickým systémem tvořeným řídicí jednotkou se třemi pevně fyzicky spojenými herními místy obsluhovanými sázejícími, se kterými tvoří funkčně nedělitelný celek (dále jen „lokální loterní systém“). Toto technické zařízení sázejícím nabízí konkrétní válcové hry zobrazované prostřednictvím nejméně tří mechanicky otáčejících se nebo elektronicky nabíhajících kotoučů s různými symboly, doplněné o bonusovou hru. Technické zařízení nelze rozšiřovat o další herní místa. Rozhodnutí o základních výhrách a správa sázejícím vložených vkladů je prováděno přímo na místě buď technickým zařízením, nebo jedním z herních míst. Pomocí tohoto systému nelze provozovat loterie a hry podle písmen a), c), d), f), g), h), l) a m) bodu 1.
54. Úřad se oblastí provozování loterií a jiných podobných her zabýval ve své přecházející rozhodovací praxi, když pro účely vymezení produktového relevantního trhu konstatoval, že obecně lze oblast herního průmyslu členit na základě různých kritérií na užší segmenty, na suboblasti loterií, sázek či her, které lze dále rozdělovat na subsegmenty. Např. v suboblasti loterií lze rozlišovat loterie číselné, věcné, okamžité či peněžní.
55. Ačkoli Úřad s ohledem na skutečnost, že v žádném z případů spojení soutěžitelů, které v oblasti herního průmyslu posuzoval, nespatoval ohrožení hospodářské soutěže při žádné z možných definic relevantního trhu, a tudíž obvykle nedošlo k vymezení relevantního trhu s konečnou platností, konkrétní dopady spojení byly Úřadem posouzeny na relativně úzce pojatých trzích. To znamená, že v případě spojení soutěžitelů v oblasti provozování kurzových sázek Úřad posuzoval dopady spojení na trhu provozování kurzových sázek,²⁵ v případech spojení soutěžitelů v oblasti provozování výherních hracích přístrojů posuzoval dopady právě na tomto trhu²⁶ či v případě spojení soutěžitelů v oblasti číselných loterií dopady na trhu číselných loterií.²⁷
56. V posuzovaném případě spojení soutěžitelů rovněž Účastníci řízení²⁸ a společnosti SAZKA a SYNOT²⁹ ve svých vyjádřeních považují tento přístup při vymezení relevantních trhů za správný, když navrhují, aby Úřad posoudil dopady spojení soutěžitelů na relevantním trhu provozování okamžitých loterií a provozování kurzových sázek.
57. S ohledem na výše uvedené, a zejména pak na skutečnost, že předmětem posuzované transakce je vznik společné kontroly nad soutěžitelem, jenž má působit pouze v oblasti

²⁵ Viz spojení soutěžitelů vedené ve správním řízení pod sp. zn. S164/2004 *PENTA INVESTMENT LIMITED/ALICELA/FORTUNA sázková kancelář*.

²⁶ Viz spojení soutěžitelů vedené ve správním řízení pod sp. zn. S232/2009/KS *Paradise Casino Admiral/Stardust Servis/STARDUST/MASTERGAME*.

²⁷ Viz spojení soutěžitelů vedené ve správním řízení pod sp. zn. S485/2011/KS *Sázková kancelář/podnik SAZKA*.

²⁸ Viz Dotazník k povolení spojení, část 4.

²⁹ Viz námítky proti navrhované transakci předložené těmito soutěžiteli v průběhu správního řízení.

provozování okamžitých loterií, přičemž činnost Účastníků řízení v této oblasti má být postupně utlumována právě ve prospěch společnosti TIPSPORT 02, vymezuje Úřad pro účely tohoto správního řízení relevantní trh z hlediska produktového jako **trh provozování okamžitých loterií**.

58. Relevantní trh z hlediska geografického zahrnuje území, na kterém se realizuje vztah nabídky a poptávky po zboží za dostatečně homogenních podmínek, jimiž se odlišuje od ostatních území, na kterých nabídka a poptávka probíhá za podmínek zřetelně rozdílných. Úřad v rámci správního řízení zkoumal, zda je možno shora uvedený věcně relevantní trh vymezit z hlediska geografického jako trh národní, popřípadě zda území ovlivněné předmětným spojením zahrnuje širší území, přesahující hranice České republiky, či naopak, zda ke střetu nabídky a poptávky nedochází na územích menších, než je území celé České republiky.
59. Jak již bylo uvedeno, oblast herního průmyslu, do níž provozování okamžitých loterií náleží, je na celém území České republiky regulována zákonem o loteriích, když pro působení v oblasti okamžitých loterií, resp. pro vydání každé emise stíracích losů je třeba povolení MFČR. Současně platí, že povolení k provozování loterií a jiných podobných her může být vydáno pouze právnické osobě, která má sídlo na území České republiky, přičemž povolení nelze vydat tuzemské právnické osobě se zahraniční majetkovou účastí ani právnické osobě, ve které má tato společnost majetkovou účast.³⁰
60. Provozovatelé okamžitých loterií pak distribuují své stírací losy prostřednictvím vlastních prodejních míst či většinou prostřednictvím sítě nasmlouvaných externích prodejců na území České republiky, a to za homogenních podmínek. S ohledem na výše uvedené považuje Úřad pro účely tohoto správního řízení za relevantní trh z hlediska geografického **území celé České republiky**.³¹

IV. Podmínky hospodářské soutěže na relevantním trhu

61. Úřad v jednotlivých případech spojení soutěžitelů zkoumá, zda v jejich důsledku dojde k podstatnému narušení hospodářské soutěže na relevantních trzích či nikoli. Za tím účelem se zaměřuje na posouzení kritérií, jejichž zkoumání mu předepisuje zákon v § 17 odst. 1. Posuzuje tedy zejména potřebu zachování a rozvíjení účinné hospodářské soutěže, strukturu všech spojením dotčených trhů, podíl spojujících se soutěžitelů na těchto trzích, jejich hospodářskou a finanční sílu, právní a jiné překážky vstupu dalších soutěžitelů na spojením dotčené trhy, možnost volby dodavatelů nebo odběratelů spojujících se soutěžitelů, vývoj nabídky a poptávky na dotčených trzích, potřeby a zájmy spotřebitelů a výzkum a vývoj, jehož výsledky jsou k prospěchu spotřebitele a nebrání účinné soutěži. Současně Úřad podpůrně přihlíží k pravidlům stanoveným v Pokynech pro posuzování horizontálních spojení

³⁰ Viz § 4 odst. 4 zákona o loteriích.

³¹ Obdobně Úřad postupoval i v předchozí praxi vztahující se k povolování spojení soutěžitelů v oblasti provozování kurzových sázek či provozování okamžitých loterií (viz spojení soutěžitelů vedené ve správním řízení pod sp. zn. S485/2011/KS *Sázková kancelář/podnik SAZKA* či S164/2004 *PENTA INVESTMENT LIMITED/ALICELA/FORTUNA sázková kancelář*); rovněž tak i Účastníci řízení a společnost SAZKA a SYNOT považují za relevantní trh provozování okamžitých loterií z hlediska geografického území celé České republiky.

podle Nařízení Rady č. 139/2004 o kontrole spojování podniků (dále jen „Pokyny pro posuzování horizontálních spojení“).³²

IV.1 Struktura trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky

62. Základní představu o struktuře trhů a konkurenčním významu spojujících se soutěžitelů i jejich konkurentů poskytují podíly na trhu. Pokud jde o velikost tržních podílů, zákon ve svém § 17 odst. 3 stanoví, že pokud společný podíl spojujících se soutěžitelů na relevantním trhu nepřesáhne 25 %, má se za to, že jejich spojení nemá za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, neprokáže-li se při posuzování spojení opak.
63. V případě hodnocení struktury trhu Úřad podpůrně používá ukazatel míry celkové úrovně koncentrace trhu, jež je vyjádřena tzv. Herfindahl-Hirschmanovým indexem (dále jen „HHI“). Tento ukazatel se vypočítá jako součet čtverců jednotlivých tržních podílů všech soutěžitelů na trhu. Zatímco absolutní úroveň HHI poskytuje prvotní údaj o konkurenčním tlaku na trhu po spojení, změna HHI (tzv. Delta) je užitečným ukazatelem změny úrovně koncentrace přímo vyvolané spojením.
64. Problémy v oblasti hospodářské soutěže při posuzování horizontálních spojení pravděpodobně nevyvstanou na trhu s hodnotou HHI po spojení pod 1000 bodů ani v případě spojení s hodnotou HHI po spojení mezi 1000 a 2000 a Delta pod 250, respektive v případě spojení s vyšší HHI po spojení nad 2000 a Delta pod 150.³³ To neplatí v případě existence zvláštních okolností, například v podobě jednoho nebo více následujících faktorů: spojení se účastní potenciální zájemce o vstup na trh nebo podnik s malým podílem na trhu, který nedávno vstoupil na trh, jedna nebo více spojujících se stran jsou významnými inovátory, jejichž metody se nepromítají do podílů na trhu, existuje významné vlastnictví podílů mezi účastníky trhu, jeden ze spojujících se podniků je individualistický podnik s vysokou pravděpodobností narušení koordinovaného chování, existují známky minulé nebo pokračující koordinace nebo usnadňujících postupů, jedna ze spojujících se stran má před spojením 50% nebo větší podíl na trhu.³⁴
65. Pro určení postavení spojujících se soutěžitelů a jejich konkurentů na relevantním trhu je nezbytné správné určení jeho celkové velikosti. Za tímto účelem Úřad oslovil všechny subjekty, které v České republice provozují okamžité loterie,³⁵ se žádostí o poskytnutí informací týkajících se prodeje jejich stíracích losů.
66. Z provedeného šetření vyplynuly následující informace o celkové velikosti relevantního trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky vyjádřené velikostí finančních částek vložených do hry, tj. částek zaplacených za koupi losu, a počtem prodaných losů (viz Tabulka č. 1)

³² Zveřejněno v Úředním věstníku Evropských společenství C 31 ze dne 5. 2. 2004, viz [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52004XC0205\(02\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52004XC0205(02)&from=EN).

³³ Viz bod 20 Pokynů pro posuzování horizontálních spojení.

³⁴ Viz tamtéž.

³⁵ Tj. Skupiny FORTUNA a TIPSPORT a společnosti SAZKA a Českomoravská loterijní a.s., se sídlem Praha 4, Nad Šálkovnou 1530/13, IČ: 26722071 (dále jen „ČML“). V letech 2011 a 2012 na trhu provozování okamžitých loterií byla rovněž činná společnost GAMESTAR, a.s., se sídlem Praha 5, Bozděchova 7/1840, IČ: 26041791 (dále jen „GAMESTAR“), tato společnost na předmětném trhu již nadále činná není, neboť její podnikání v této oblasti nabyla v roce 2013 Skupina FORTUNA, z tohoto důvodu s ní není dále v rozhodnutí nakládáno jako se samostatným soutěžitelem.

rok	Vklad (Kč)	Počet prodaných losů (ks)
2011	288.053.920,-	14.594.206
2012	628.946.910,-	23.162.322
2013	1.093.601.920,-	30.338.270

Tabulka 1: Celková velikost relevantního trhu provozování okamžitých loterií v České republice.

IV.1.1 Struktura trhu v roce 2011

67. V roce 2011 na dotčeném relevantním trhu působila ze spojujících se soutěžitelů pouze Skupina FORTUNA,³⁶ jejíž tržní podíl činil cca [25-35] % z hlediska objemu vkladů a cca [15-25] % z hlediska počtu prodaných losů.
68. Skupina FORTUNA v rámci prodeje stíracích losů čelila v roce 2011 konkurenci ze strany společností SAZKA, která dosáhla cca 55 – 65% tržního podílu z hlediska objemu vkladů i počtu prodaných losů, a ČML, jejíž tržní podíl na trhu provozování okamžitých loterií představoval cca 15 – 25 % z hlediska objemu vkladů i počtu prodaných losů.
69. Tito soutěžitelé na trhu provozování okamžitých loterií v České republice v roce 2011 působili prostřednictvím v Tabulce č. 2 uvedených emisí stíracích losů.

Cena losu (v Kč)	Sk. FORTUNA	SAZKA	ČML
10		MEGA MEGA 2	Měsíc Piškvorky Safari Kolo štěstí (2. emise) Zebra
20	Šťastná sedma Šťastná sedma – edice 2	Horoskop ELDORADO Vegas! Šťastná čísla IV Horoskop 2 Čtyřlístek Pat a Mat	Bomba Zvěrokruh (2. emise) Český červený kříž Oko bere (2. emise)
30	Gól!!! – edice 1 Gól!!! – edice 2	DIAMANT Drahokamy	
50	Zlatá rybka Zlatá rybka – edice 2		

Tabulka 2: Stírací losy prodávané provozovateli okamžitých loterií v České republice v průběhu roku 2011.

IV.1.2 Struktura trhu v roce 2012

70. V roce 2012 na dotčeném relevantním trhu působili ze spojujících se soutěžitelů jak Skupina FORTUNA, jejíž tržní podíl činil cca [25-35] % z hlediska objemu vkladů a cca [15-25] % z hlediska počtu prodaných losů, tak i Skupina TIPSPORT,³⁷ jejíž podíl na trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky představoval cca [15-25] % z hlediska objemu vkladů a cca [5-15] % z hlediska počtu prodaných losů. Společný tržní podíl spojujících se soutěžitelů na trhu provozování okamžitých loterií v České republice by v roce 2012 činil cca [35-45] % z hlediska objemu vkladů a cca [25-35] % z hlediska počtu prodaných losů.

³⁶ Tržby (vklady) za první stírací losy obdržela Skupina FORTUNA v květnu roku 2011.

³⁷ Tržby (vklady) za první stírací losy obdržela Skupina TIPSPORT v únoru roku 2012.

71. Spojující se soutěžitelé v rámci prodeje stíracích losů čelili v roce 2012 konkurenci opět pouze ze strany společností SAZKA, která dosáhla cca 45 – 55% tržního podílu z hlediska objemu vkladů a cca 55 - 65% tržního podílu z hlediska počtu prodaných losů, a ČML, jejíž tržní podíl na trhu provozování okamžitých loterií představoval cca 5 - 15 % z hlediska objemu vkladů a cca 15 - 25 % z hlediska počtu prodaných losů.
72. Tito soutěžitelé na trhu provozování okamžitých loterií v České republice v roce 2012 působili prostřednictvím v Tabulce č. 3 uvedených emisí stíracích losů.

Cena losu (v Kč)	Sk. FORTUNA	Sk. TIPSPORT	SAZKA	ČML
10			MEGA 2	Safari Kolo štěstí (2. emise) Zebra
20	Šťastná sedma Šťastná sedma – edice 2 Šťastná podkova Pavouček štěstí Prasátko Prasátko – edice 2 Pavouček štěstí – edice 2 Pavouček štěstí – edice 3 Šťastná podkova – edice 2 Prasátko – edice 3	Parádní trefa Zlatá mince Duha	Šťastná čísla IV Horoskop 2 Čtyřlístek Pat a Mat Zlatá podkova	Bomba Zvěrokruh (2. emise) Český červený kříž Oko bere (2. emise) Štístko
30	Gó!!!! – Edice 1 Gó!!!! – Edice 2 Medvídci		DIAMANT Drahokamy Milionový dárek	
50	Zlatá rybka Zlatá rybka – edice 2 Zlatá cihla Havaj Casino Zlatá rybka – edice 3	10x více Smaragdová 7 pro štěstí	Kouzelná země	
100	Brilianty	Diamantový milionář Klíč k bohatství	Pohádkové jmění	
200	Maxi zlatá rybka	Trezor		

Tabulka 3: Stírací losy prodávané provozovateli okamžitých loterií v České republice v průběhu roku 2012.

IV.1.3 Struktura trhu v roce 2013

73. V roce 2013 na dotčeném relevantním trhu působili ze spojujících se soutěžitelů jak Skupina FORTUNA, jejíž tržní podíl činil cca [15-25] % z hlediska objemu vkladů a cca [15-25] % z hlediska počtu prodaných losů, tak i Skupina TIPSPORT, jejíž podíl na trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky představoval cca [15-25] % z hlediska objemu vkladů a cca [5-15] % z hlediska počtu prodaných losů. Společný tržní podíl spojujících se

soutěžitelů na trhu provozování okamžitých loterií v České republice by v roce 2013 činil cca [35-45] % z hlediska objemu vkladů a cca [35-45] % z hlediska počtu prodaných losů.

74. Spojující se soutěžitelé v rámci prodeje stíracích losů čelili v roce 2013 konkurenci rovněž pouze ze strany společností SAZKA, která dosáhla cca 45 - 55% tržního podílu z hlediska objemu vkladů a cca 55 - 65% tržního podílu z hlediska počtu prodaných losů, a ČML, jejíž tržní podíl na trhu provozování okamžitých loterií představoval cca 0 - 5 % z hlediska objemu vkladů a cca 5 - 15 % z hlediska počtu prodaných losů.
75. Tito soutěžitelé na trhu provozování okamžitých loterií v České republice v roce 2013 působili prostřednictvím v Tabulce č. 4 uvedených emisí stíracích losů.

Cena losu (v Kč)	Sk. FORTUNA	Sk. TIPSPORT	SAZKA	ČML
10	Anděl a Čert Papoušci Piškvorky		MEGA 2 Šťěstí	Safari Kolo štěstí (2. emise) Zebra Kolo štěstí (3. emise)
20	Pavouček štěstí Pavouček štěstí – edice 2 Pavouček štěstí – edice 3 Prasátko Prasátko – edice 2 Prasátko – edice 3 Šťastná podkova Šťastná podkova – edice 2 Dinosauři Zoo Prase v žitě	Parádní trefa Zlatá mince Duha Veselá zvířátka Veselá zvířátka 2 Výplata	Šťastná čísla IV Horoskop 2 Čtyřlístek Pat a Mat Zlatá podkova Šťastná čísla 072 Sloník štěstí Šťastná čísla	Zvěrokruh (2. emise) Český červený kříž Oko bere (2. emise) Štítko Zvěrokruh (2. emise) Poklad velké pyramidy
30	GÓ!!!! – Edice 1 NHL Medvídci		DIAMANT Drahokamy Milionový dárek Rubíny Ryzí zlato 074 Horoskop	
50	Zlatá cihla Zlatá cihla – Edice 2 Zlatá rybka Zlatá rybka – Edice 3 Zlatá rybka – Edice 4 Autolos Milionové recepty Havaj Casino	10x více Smaragdová 7 pro štěstí Monte Carlo Pirátské zlato	Kouzelná země Vyhraj ranec! Černá perla	
100	Brilianty Brilianty – Edice 2	Diamantový milionář Klíč k bohatství Platinový milionář	Pohádkové jmění Pohádkové jmění 073 Adventní kalendář	Tučňák
200	Maxi zlatá rybka	Trezor	140 milionů	

	Sněhulák	Šťastná hvězda	
--	----------	----------------	--

Tabulka 4: Stírací losy prodávané provozovateli okamžitých loterií v České republice v průběhu roku 2013.

IV.1.4 Shrnutí ke struktuře trhu

76. Z výše uvedeného vyplývá, že předmětné spojení má na relevantním trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky horizontální povahu, neboť činnost spojujících se soutěžitelů se na tomto trhu překrývá. Společný tržní podíl spojením vzniklého subjektu by za poslední 2 roky převýšil 25 %, a to jak vyjádřeno z hlediska objemu přijatých vkladů tak i počtu prodaných stíracích losů.
77. Současně předmětné spojení soutěžitelů se odehrává na relevantním trhu, který je vysoce koncentrovaný (vyjádřeno pomocí tzv. HHI indexu) s relativně vysokou změnou koncentrace (vyjádřenou prostřednictvím tzv. Delta) způsobenou uskutečněním posuzované transakce. Viz tabulka č. 5.

%		FORTUNA	TIPSPORT	SAZKA	ČML	HHI	Delta
2011	Dle vkladů	[25-35]	0	55 – 65	15 – 25	nad 2000	0
	Dle počtu losů	[15-25]	0	55 – 65	15 – 25	nad 2000	0
2012	Dle vkladů	[25-35]	[15-25]	45 – 55	5 – 15	nad 2000	nad 250
	Dle počtu losů	[15-25]	[5-15]	55 – 65	15 – 25	nad 2000	nad 250
2013	Dle vkladů	[15-25]	[15-25]	45 – 55	0 – 5	nad 2000	nad 250
	Dle počtu losů	[15-25]	[5-15]	55 – 65	5 – 15	nad 2000	nad 250

Tabulka 5: Tržní podíly provozovatelů okamžitých loterií a úroveň koncentrace relevantního trhu.

78. Z uvedeného shrnutí vyplývá, že předmětné spojení nespadá dle analýzy výše tržních podílů a úrovně koncentrace trhu pod tzv. *safeharboury*, které jsou vyjádřeny v § 17 odst. 3 zákona a Pokynech pro posuzování horizontálních spojení. Z tohoto důvodu Úřad provedl detailnější analýzu možných dopadů posuzovaného spojení soutěžitelů.

IV.2 Hospodářská a finanční síla

79. Hospodářskou sílu lze obecně pojmut jako určitý souhrn konkurenčních výhod, kterými jednotliví soutěžitelé disponují. Příkladem faktoru zaručujícího neopominutelnou hospodářskou sílu může být například vlastnictví či výhradní užívání zařízení (například infrastrukturního) nezbytného pro působení na daném relevantním trhu (tzv. *essential facility*). Jednou z těchto dalších konkurenčních výhod pak může být zejména vyšší finanční síla jako vyjádření možnosti snadného přístupu k finančním zdrojům. Mezi základní kritéria hodnocení finanční síly pak patří výše investic, výše obrátu, hodnota investičního a finančního majetku, rozsah výrobního portfolia a dosahovaná výše úspor z rozsahu.
80. Pokud jde o porovnání finanční síly spojením vzniklého subjektu a jeho konkurentů na trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky, lze konstatovat následující. Po uskutečnění navrhovaného spojení soutěžitelů by společnost TIPSPORT 02 dosahovala na trhu okamžitých loterií obrátu v řádu stovek milionů Kč, přičemž její tržby by byly

srovnatelné s tržbami společnosti SAZKA na dotčeném relevantním trhu. Naopak obrat společnosti ČML pak se pohybuje v řádu desítek milionů Kč.³⁸

81. Porovnáme-li tržby zmiňovaných soutěžitelů i na dalších trzích loterií a jiných podobných her, můžeme konstatovat, že společný obrat Skupin FORTUNA a TIPSPORT, stejně tak i společnosti SAZKA,³⁹ se pohybuje v řádu miliard Kč, oproti tomu společnost ČML je v současné době aktivní pouze na trhu okamžitých loterií.
82. Z výše uvedeného vyplývá, že po uskutečnění navrhované transakce by spojením vzniklý subjekt byl z hlediska finanční síly vystaven srovnatelné konkurenci v podobě společnosti SAZKA. Naopak společnost ČML by se se svými tržbami nemohla s těmito dvěma nejvýznamnějšími subjekty na relevantním trhu srovnávat.
83. Co se týče portfolia výrobků prodáváného soutěžiteli působícími na trhu okamžitých loterií je třeba toto porovnání rozlišit na otázku prodáváného portfolia stíracích losů a portfolia dalších produktů, které jsou danými subjekty prodávány na jiných trzích.
84. Co se týče porovnání všech výrobků prodáváných společnostmi SAZKA a ČML a Skupinami FORTUNA a TIPSPORT, platí obdobný závěr jako v případě posouzení finanční síly, tj. spojením vzniklý subjekt a společnost SAZKA nabízí svým zákazníkům podobnou šíři produktů, když v současné době jsou jak obě Skupiny FORTUNA a TIPSPORT, tak i společnost SAZKA aktivní kromě trhu provozování okamžitých loterií i v oblastech provozování číselných loterií a kurzových sázek. Oproti tomu společnost ČML je aktivní pouze na trhu okamžitých loterií.
85. Porovnáním šíře prodáváných stíracích losů pak ve shodě s výše uvedenými závěry lze konstatovat, že po uskutečnění posuzovaného spojení budou na trhu z hlediska portfoliové síly dva srovnatelné subjekty, tj. spojením vzniklý subjekt a společnost SAZKA, když oba tyto soutěžitelé budou mít v nabídce shodnou škálu prodáváných losů (z hlediska ceny jednotlivých losů).⁴⁰ Naopak společnost ČML je aktivní pouze v segmentech prodeje stíracích losů v hodnotě 10, 20 a 100 Kč.
86. Co se týče porovnání distribučních sítí, prostřednictvím kterých si mohou spotřebitelé zakoupit stírací losy, lze konstatovat následující.
87. Produkty soutěžitelů na relevantním trhu provozování okamžitých loterií v České republice, tj. stírací losy, jsou mezi spotřebitele (osoby starší 18-ti let) distribuovány formou prodeje prostřednictvím distribuční sítě, která je tvořena prodejními místy, které vlastní buď přímo provozovatelé okamžitých loterií a/nebo prostřednictvím využívání sítě externích distribučních míst provozovaných třetími subjekty.
88. Skupina FORTUNA prodává stírací losy na území České republiky prostřednictvím cca [... *obchodní tajemství* ...] prodejních míst, z nichž necelých [... *obchodní tajemství* ...] je ve

---

³⁸ Viz výroční zpráva společnosti ČML za rok 2012 zveřejněná ve Sbírce listin na www.justice.cz.

³⁹ Viz výroční zpráva společnosti SAZKA za rok 2012 zveřejněná ve Sbírce listin na www.justice.cz.

⁴⁰ Na trhu provozování okamžitých loterií v České republice jsou nabízeny stírací losy v hodnotě 10, 20, 30, 50, 100 a 200 Kč.

vlastnictví Skupiny FORTUNA,⁴¹ zbytek tvoří nezávislí prodejci, kteří na základě obstaravatelské smlouvy prodávají konečným spotřebitelům stírací losy této podnikatelské skupiny. Nejvýznamnějším nezávislým distributorem Skupiny FORTUNA je z hlediska počtu distribučních míst společnost Česká pošta, s.p., se sídlem Praha 1, Politických vězňů 909/4, IČ: 47114983 (dále jen „Česká pošta“), jež disponuje více než 3150 prodejními místy.

89. Skupina TIPSPORT prodává stírací losy na území České republiky prostřednictvím cca [... *obchodní tajemství* ...] prodejních míst, z nichž přibližně [... *obchodní tajemství* ...] jsou ve vlastnictví Skupiny TIPSPORT,⁴² zbytek tvoří nezávislí prodejci, kteří na základě obstaravatelské smlouvy nabízejí stírací losy této podnikatelské skupiny. Nejvýznamnějším nezávislým distributorem Skupiny TIPSPORT je rovněž společnost Česká pošta.
90. Společnost TIPSPORT 02 má po zahájení prodeje stíracích losů sama budovat prodejní síť, v níž hodlá prodávat své stírací losy, přičemž s obstaravatelem prodeje stíracích losů bude uzavírat nové smlouvy. Současně Účastníci řízení nevykládají, že k prodeji stíracích losů bude společnost TIPSPORT 02 využívat na základě standardní obstaravatelské smlouvy prodejní místa, jež jsou ve vlastnictví Navrhovatelů. Pokud by si spojením vzniklý subjekt zachoval stávající prodejní místa, v nichž se prodávají stírací losy obou Skupin FORTUNA a TIPSPORT, disponoval by více než [... *obchodní tajemství* ...] prodejními místy,⁴³ z nichž cca [... *obchodní tajemství* ...] bude ve vlastnictví alespoň jednoho z Účastníků řízení.
91. Společnost SAZKA disponuje prodejní sítí, která zahrnuje cca 6000 – 7000 prodejních míst, z nichž pouze dvě místa jsou ve vlastnictví společnosti SAZKA. Jejím nejvýznamnějším distributorem je obdobně jako u spojujících se soutěžitelů společnost Česká pošta.
92. Společnost ČML nabízí své stírací losy přibližně ve 3000 – 4000 prodejních místech, z nichž všechny představují externí obstaravatele prodeje. Opět nejvýznamnějšího z nich představuje společnost Česká pošta, která tak nabízí k prodeji stírací losy všech provozovatelů okamžitých loterií.
93. Žádný z provozovatelů okamžitých loterií nemá se svými distributory uzavřenu exkluzivní smlouvu, která by mu zaručovala, že prostřednictvím prodejních míst distributora by mohly být prodávány pouze stírací losy jedné podnikatelské skupiny, s jednou výjimkou. Tou je smlouva, kterou má Skupina FORTUNA uzavřenu se společností České dráhy, a.s., se sídlem Praha 1, Nábřeží L.Svobody 1222, IČ: 70994226 (dále jen „České dráhy“), a která [... *obchodní tajemství* ...]. Tyto stírací losy však představují na prodejích Skupiny FORTUNA malý podíl, když z hlediska počtu prodaných losů stírací losy [... *obchodní tajemství* ...] v roce 2013 představovaly cca [... *obchodní tajemství* ...] % z celkového počtu stíracích losů prodaných Skupinou FORTUNA a cca [... *obchodní tajemství* ...] % z celkových vkladů obdržených Skupinou FORTUNA za prodej stíracích losů v roce 2013.

---

⁴¹ Počet vlastních prodejních míst Skupiny FORTUNA tvoří cca [... *obchodní tajemství* ...] % z celkového počtu prodejních míst, kde jsou k dispozici stírací losy této podnikatelské skupiny, objem prodeje stíracích losů ve vlastních prodejních představuje cca [... *obchodní tajemství* ...] % z celkových prodeje stíracích losů Skupiny FORTUNA.

⁴² Počet vlastních prodejních míst Skupiny TIPSPORT tvoří cca [... *obchodní tajemství* ...] % z celkového počtu prodejních míst, kde jsou k dispozici stírací losy této podnikatelské skupiny, objem prodeje stíracích losů ve vlastních prodejních představuje cca [... *obchodní tajemství* ...] % z celkových prodeje stíracích losů Skupiny TIPSPORT.

⁴³ Dle vyjádření Účastníků řízení cca [... *obchodní tajemství* ...] % z jejich prodejních míst se překrývá.

94. Nicméně ačkoli provozovatelé okamžitých loterií nemají obecně se svými distributory uzavřeny na prodej stíracích losů exkluzivní smlouvy, není nezvyklé, že jednotliví distributoři prodávají stírací losy pouze jednoho provozovatele okamžitých loterií. Tito distributoři Úřadu ve svých odpovědích na jeho dotazy sdělili, že důvodem pro tuto skutečnost je to, že prodej stíracích losů představuje na jejich celkových tržbách velmi malý podíl, proto nejsou ochotni stíracím losům věnovat větší výstavní místo v jejich prostorově velmi omezených prodejnách.⁴⁴
95. Z porovnání distribučních sítí jednotlivých soutěžitelů tak vyplývá, že po uskutečnění posuzované transakce na trhu okamžitých loterií budou dva srovnatelné subjekty, a to společnosti TIPSPORT 02 a SAZKA, které budou disponovat výrazně rozsáhlejší distribuční sítí, než společnost ČML.

IV.3 Překážky vstupu na relevantní trh provozování okamžitých loterií na území České republiky

96. Významným faktorem pro posouzení toho, jaký prostor existuje na relevantních trzích pro realizaci nezávislého soutěžního chování, jsou bariéry vstupu na trh. Úřad zjišťuje, zda na relevantních trzích bariéry vstupu existují a jaký mají charakter, a současně hodnotí, jakým způsobem jsou tyto bariéry ovlivněny v důsledku posuzovaného spojení.
97. Nejčastějšími překážkami vstupu na trh jsou tzv. překážky právní, tedy omezení vyplývající z právních předpisů, která ztěžují vstup na relevantní trh. Může jimi být například nutnost disponovat určitými oprávněními k podnikání na relevantním trhu, jako je získání licence pro danou činnost, celní či množstevní omezení (tarifní a netarifní) při importu, povinná certifikace zboží, existence práv plynoucích z průmyslového a jiného duševního vlastnictví apod. Druhou skupinou překážek vstupu na trh jsou překážky hospodářské, kterými se obvykle rozumí náklady, které jsou se vstupem na relevantní trhy spojeny. Poslední skupinou překážek jsou bariéry vyplývající zejména z nedostupnosti technologie či know-how.
98. Možnost působení na trhu provozování okamžitých loterií v České republice je upravena v zákoně o loteriích. Povolení k provozování okamžitých loterií uděluje MFČR, přičemž povolení může být uděleno pouze akciové společnosti se sídlem na území České republiky, která má jako předmět podnikání provozování loterií a jiných podobných her. Současně veškeré akcie takového soutěžitele (jakož i jeho jediného akcionáře) musí znít na jméno a jeho základní kapitál musí činit nejméně 100 milionů Kč. Rovněž tak k zajištění pohledávek státu, obcí a výplat výher sázejícím je provozovatel okamžitých loterií povinen složit na zvláštní účet u banky nebo spořitelního a úvěrového družstva částku ve výši 50 milionů Kč, která musí být vinkulována ve prospěch MFČR a po celou dobu provozování okamžitých loterií s ní provozovatel nemůže nakládat.
99. Na trhu provozování okamžitých loterií naopak nehrají podstatnou roli práva z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví či jakákoli omezení vyplývající z licenčních smluv k předmětům těchto práv.
100. Výše popsané bariéry dle účastníků řízení, společností SAZKA či SYNOT nepředstavují významné překážky pro vstup nových soutěžitelů na trh provozování okamžitých loterií

---

⁴⁴ Viz list spisu č. 1573.

v České republice. Naopak společnost ČML tyto legislativní podmínky vstupu na relevantní trh provozování okamžitých loterií považuje za bariéru vstupu na něj.

101. V této souvislosti Úřad konstatuje, že výše uvedená omezení vstupu na trh lze považovat za relativně významná, čemuž svědčí i malý počet soutěžitelů působících na dotčeném relevantním trhu.
102. Na rozdíl od Navrhovatelů, společnosti SAZKA a SYNOT se domnívají, že v důsledku uskutečnění posuzované transakce dojde k významnému nárůstu překážek vstupu na trh. Tyto překážky jsou představovány potřebou získat rozsáhlou prodejní síť externích subjektů a možnými úsporami z rozsahu, jež mají vliv na náklady na výrobu a distribuci stíracích losů. S ohledem na skutečnost, že po spojení pak budou na trhu existovat dva velcí provozovatelé s rozsáhlou distribuční sítí a se širokým portfoliem prodávaných losů, pro další potenciální soutěžitele bude výrazně obtížnější na dotčený relevantní trh vstoupit a dosáhnout podstatnějšího úspěchu.
103. Ten je dán především získáním široké distribuční sítě, což může být obtížné, neboť řada obstaravatelů odmítá prodávat stírací losy více provozovatelů. Této situaci nasvědčuje i relativně výrazný pokles v navyšování počtu prodejních míst, jak v případě spojujících se soutěžitelů, tak v případě společnosti SAZKA.⁴⁵ Ačkoli stále existují další potenciální prodejní místa, která se doposud prodejem stíracích losů nezabývala, je pro provozovatele okamžité loterie podstatné, aby nové prodejní místo bylo schopné prodávat dostatečné množství stíracích losů tak, aby prodej stíracích losů v tomto prodejním místě nebyl pro něj ztrátový. V současné době je počet takovýchto nových prodejních míst malý.⁴⁶ Potenciální nový soutěžitel vstupující na trh provozování okamžitých loterií má možnost uzavřít smlouvu se společností Česká pošta.⁴⁷ Avšak pouze tento distribuční kanál zjevně není dostačující pro získání a udržení významného postavení na relevantním trhu, jak vyplývá například ze struktury distribuční sítě společnosti ČML, kde většinu prodejních míst tvoří právě prodejní místa společnosti Česká pošta. Počet prodejních míst společnosti ČML je tedy cca dvoutřetinový v porovnání například se Skupinou TIPSPORT, avšak co se tržního podílu týče, ten je u společnosti ČML výrazně nižší.
104. Možnost rozšíření distribuční sítě o nová prodejní místa je relativně komplikovaná, neboť většina podstatných prodejních míst je již obsazena stávajícími soutěžiteli na trhu, z nichž zejména společnost SAZKA a Skupiny TIPSPORT a FORTUNA jsou obecně v oblasti provozování loterijních a sázkových her zavedenými subjekty s významnou hospodářskou a finanční silou. Na druhou stranu však posuzované spojení soutěžitelů na předmětné skutečnosti nic nemění, naopak pro potenciálně nově vstupující soutěžitele se otevírá

⁴⁵ Dle odhadu Skupiny FORTUNA byl počet prodejních míst, kde byly prodávány stírací losy Skupiny FORTUNA, k 31. 12. 2011 cca [... *obchodní tajemství* ...], k 31. 12. 2012 cca [... *obchodní tajemství* ...], aktuální počet prodejních míst Skupiny FORTUNA, kde jsou prodávány stírací losy Skupiny FORTUNA, činí cca [... *obchodní tajemství* ...]. Dle odhadu Skupiny TIPSPORT byl počet prodejních míst, kde byly prodávány stírací losy Skupiny TIPSPORT, k 31. 12. 2012 cca [... *obchodní tajemství* ...], aktuální počet prodejních míst Skupiny TIPSPORT, kde jsou prodávány stírací losy Skupiny TIPSPORT, je cca [... *obchodní tajemství* ...].

⁴⁶ Viz vyjádření Skupiny FORTUNA, list spisu č. 1681.

⁴⁷ Společnost Česká pošta v současné době prodává stírací losy všech provozovatelů okamžité loterie na území České republiky a současně ve své odpovědi Úřadu uvedla, že z její strany neexistuje žádné omezení, co se týče počtu provozovatelů okamžité loterie, s nimiž je ochotna uzavřít obstaravatelskou smlouvu o prodeji stíracích losů, a neexistuje ani limit pro počet emisí stíracích losů, jež má v prodeji.

možnost zkusit nabízet své stírací losy prostřednictvím prodejců, kteří doposud nabízeli stírací losy všech provozovatelů okamžitých loterií a kteří jsou ochotni nabízet prodejní prostor ve svých provozovnách pro více stíracích losů (např. společnost GECO, a.s., se sídlem Praha 8, Pod Čimickým hájem 190/11, IČ: 63080737 (dále jen „GECO“), společnost Česká pošta, společnost M-Trafik, s.r.o., se sídlem Beroun 2, Náměstí Marie Poštové 854, IČ: 61854867, společnost PEAL a.s., se sídlem Praha 10, U plynárny 412/101, IČ: 25775634). U těchto prodejců totiž dojde v důsledku navrhovaného spojení ke snížení jejich obchodních partnerů, a tudíž potenciálně i k vytvoření prostoru pro nové obchodní partnery.

105. Obecně tak lze překážky vstupu na trh provozování okamžitých loterií hodnotit spíše jako vysoké, nicméně pro soutěžitele disponující významnou hospodářskou a finanční silou pravděpodobně překonatelné. Tomuto závěru nasvědčuje i obchodní úspěch Skupin FORTUNA a TIPSPORT, které během relativně krátké doby byly schopny získat podstatné postavení na relevantním trhu. Rovněž tak i skutečnost, že posuzovaný relevantní trh vykazuje meziročně značný růst, když objem vkladů za koupi stíracích losů v České republice činil v roce 2011 necelých 300 mil. Kč a v roce 2013 již dosahoval téměř 1100 mil. Kč,⁴⁸ představuje potenciálně významný faktor, jenž by mohl atrahovat zájem nových soutěžitelů.

V. Posouzení dopadů spojení na hospodářskou soutěž

106. Ze shora uvedeného popisu činností spojujících se soutěžitelů na vymezených relevantních trzích vyplývá, že činnost spojujících se soutěžitelů se překrývá v oblasti provozování okamžitých loterií, posuzované spojení má tedy horizontální charakter.
107. K narušení hospodářské soutěže v důsledku horizontálního spojení soutěžitelů na relevantních trzích může dojít i) odstraněním významných konkurenčních omezení pro jednoho nebo více soutěžitelů, což by následně mohlo posílit tržní sílu bez uchýlení se ke koordinovanému chování (tzv. nekoordinované účinky), nebo ii) takovou změnou povahy hospodářské soutěže, že soutěžitelé, kteří dříve nekoordinovali své chování, nyní budou s podstatně vyšší pravděpodobností koordinovat a zvyšovat ceny nebo jinak narušovat účinnou soutěž (spojení může rovněž usnadnit koordinaci, více ji stabilizovat a zefektivnit pro ty subjekty, které již své chování koordinovaly – tzv. koordinované účinky).

V.1 Nekoordinované (unilaterální) efekty

108. Nekoordinované (*unilaterální*) efekty nastávají v situaci, kdy je v důsledku spojení soutěžitelů odstraněn významný konkurenční tlak na jednu nebo více společností, které následně zvýší svou tržní sílu, aniž by docházelo mezi nimi ke koordinaci jednání. Pod nekoordinované efekty lze zahrnout jak vznik nebo posílení individuálního dominantního postavení, tak situaci, kdy by k narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu došlo snížením konkurenčního tlaku, aniž by spojující se soutěžitelé získali dominantní postavení.
109. Prvním případem možných unilaterálních efektů je vznik individuálního dominantního nebo monopolního postavení nebo posílení individuálního dominantního postavení, kdy spojením vzniklý soutěžitel není po spojení vystaven buď žádné, nebo podstatné konkurenci. Takový soutěžitel disponuje takovou tržní silou, která mu umožňuje chovat se na trhu do značné míry nezávisle na ostatních soutěžitelích či spotřebitelích.

⁴⁸ Viz Tabulka č. 1 tohoto rozhodnutí.

110. Druhým případem unilaterálních efektů je pak situace, kdy předmětné spojení soutěžitelů naruší hospodářskou soutěž na relevantních trzích snížením konkurenčního tlaku, aniž by spojující se soutěžitelé získali dominantní postavení.

V.1.1 Unilaterální efekty spojené se vznikem dominantního postavení

111. Na relevantním trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky působí oba spojující se soutěžitelé, když jejich společný tržní podíl by v roce 2013 činil cca [35-45] % z hlediska objemu přijatých vkladů a cca [35-45] % z hlediska počtu prodaných losů. Spojením vzniklý subjekt by byl vystaven konkurenci ze strany dvou dalších soutěžitelů, a to společností SAZKA (s 45 – 55% tržním podílem vyjádřeným podle objemu vkladů a 55 – 65% tržním podílem podle počtu prodaných losů) a ČML (tržní podíl 0 - 5 % dle objemu přijatých vkladů a 5 – 15 % dle počtu prodaných losů).
112. Dominantní postavení má na trhu takový soutěžitel, kterému jeho tržní síla umožňuje chovat se ve značné míře nezávisle na jiných soutěžitelích či spotřebitelích. Tržní sílu pak Úřad posuzuje na základě tržních podílů soutěžitelů na trhu působících, jejich hospodářské a finanční síly, stupně jejich vertikální integrace, popř. právních nebo jiných překážek vstupu na trh pro další soutěžitele.⁴⁹
113. Z těchto jmenovaných kritérií pak vyplývá, že spojením vzniklý subjekt bude po spojení vystaven konkurenci významného soutěžitele, společnosti SAZKA, který bude disponovat obdobným (v současné době dokonce vyšším) tržním podílem a který současně disponuje srovnatelnou hospodářskou a finanční silou, jakou mají Skupiny FORTUNA a TIPSPORT (individuálně i v souhrnu). Z tohoto důvodu se nejeví jako pravděpodobné, že by v důsledku uskutečnění navrhované transakce mělo dojít ke vzniku individuálního dominantního postavení společnosti TIPSPORT 02, které by jí umožňovalo chovat se do značné míry nezávisle na své konkurenci.

V.1.2 Unilaterální efekty bez vzniku dominantního postavení

114. Nekoordinované negativní efekty na hospodářskou soutěž plynoucí z horizontálních spojení soutěžitelů mohou nastat v případech spojení, k nimž dochází na oligopolních trzích a která mají za následek odstranění významných konkurenčních omezení, která na sebe dříve navzájem uplatňovaly spojující se strany, zároveň se snížením konkurenčního tlaku na zbývající soutěžitele.
115. V této souvislosti Úřad zkoumal, zda spojující se soutěžitelé nepředstavují sobě navzájem tak blízké konkurenty, kteří se svým působením na trhu podstatně odlišují od společnosti SAZKA a ČML, že jejich spojením dojde k podstatnému snížení konkurenčního tlaku na trhu, jež bude mít za následek zhoršení podmínek pro spotřebitele.
116. Pro účely posouzení konkurenční blízkosti spojujících se soutěžitelů a míry soutěžního tlaku, jež na sebe uplatňují spojující se soutěžitelé navzájem a na ostatní provozovatele okamžitých loterií na území České republiky, bylo nejdříve nutné posoudit, na základě jakých kritérií si spotřebitelé vybírají stírací losy.

---

⁴⁹ Viz § 10 zákona.

117. Jak vyplývá z marketingové studie, kterou pro společnost SAZKA dne 8. září 2013 připravila společnost Millward Brown Czech Republic s.r.o. (dále též „Studie MBCZ“)⁵⁰ a kterou společnost SAZKA předložila Úřadu, z pohledu spotřebitele jsou při výběru stíracích losů nejdůležitějšími kritérii i) cena losu, ii) obrázek na losu, iii) hlavní cena (nejvyšší možná výhra), iv) motiv losu a v) pravděpodobnost výhry (viz Tabulka č. 6).

Faktor	Nedůležitější důvod (%)	Jeden z důvodů (%)
Cena losu	30 – 40	60 – 70
Obrázek na losu	10 – 20	30 – 40
Hlavní cena (výhra)	0 – 10	20 – 30
Motiv na losu	0 – 10	20 – 30
Pravděpodobnost výhry	0 – 10	20 – 30

Tabulka 6: Faktory ovlivňující výběr stíracího losu.

118. Z výše uvedené tabulky vyplývá, že pro 30 – 40 % spotřebitelů stíracích losů je při koupi nejvýznamnějším faktorem ovlivňujícím volbu konkrétního stíracího losu jeho cena, tento faktor je při koupi zvažován jako jeden z důležitých u 60 – 70 % spotřebitelů stíracích losů, současně pro 10 – 20 % spotřebitelů stíracích losů je při koupi nejvýznamnějším faktorem ovlivňujícím volbu konkrétního stíracího losu obrázek na něm vyznačený, tento faktor je při koupi zvažován jako jeden z důležitých u 30 – 40 % spotřebitelů stíracích losů, atd. Naopak dle Studie MBCZ minimální roli při výběru stíracího losu hrají např. značka provozovatele okamžité loterie či mechanismus hry.
119. Úřad se proto v souvislosti s možnými nekoordinovanými negativními efekty na hospodářskou soutěž plynoucími z posuzovaného spojení soutěžitelů zaměřil na posouzení jednotlivých výše uvedených kritérií, zejména pak na porovnání nabídky stíracích losů jednotlivých provozovatelů okamžitých loterií z hlediska ceny, použitého obrázku a motivu losu, dále z hlediska maximální možné výhry a z hlediska pravděpodobnosti výhry. Dále se Úřad zabýval porovnáním vývoje počtu prodaných stíracích losů jednotlivých soutěžitelů působících na trhu provozování stíracích losů, kde zkoumal podobnost tohoto vývoje s ohledem na možnou konkurenční blízkost spojujících se soutěžitelů.
120. Pro účely analýzy si Úřad vyžádal informace o herních plánech jednotlivých emisí stíracích losů, jež byly na relevantním trhu prodávány v období od ledna 2010 do prosince 2013. Z těchto herních plánů Úřad získal údaje zejména o ceně prodávaných losů, obrázku a motivu stíracích losů, výši hlavní výhry a pravděpodobnosti výhry při zakoupení stíracích losů. Rovněž tak si Úřad vyžádal informace vztahující se k předmětnému období o počtu prodaných losů a objemu vkladů, který spotřebitelé vložili v důsledku koupě stíracích losů z jednotlivých jejich emisí všech provozovatelů okamžitých loterií na území České republiky, a to v měsíčním členění.
121. Z předložených informací pak Úřad za účelem posouzení významu jednotlivých soutěžitelů a jejich soutěžního tlaku, jež vyvíjejí na své konkurenty, provedl kvantitativní analýzu vývoje

⁵⁰ Jednalo se o studii s názvem „Sazka U&A and Brand Equity study“, jejímž cílem bylo pomoci společnosti SAZKA efektivně spravovat portfolio značek, viz list spisu č. 1709.

časových řad počtu prodaných losů a objemu vkladů, jež spotřebitelé utratili za nákup stíracích losů, a kvalitativní analýzu charakteristik emisí.

122. V případě kvantitativní analýzy časových řad produktů na zkoumaných trzích je obecně její důležitou součástí analýza vzájemného vývoje cen produktů a jejich následného vlivu na objem prodaných produktů.⁵¹ Nicméně vzhledem k charakteristice stíracích losů, kdy cena za produkty (stírací losy) je stanovena dopředu na základě schváleného herního plánu a je po celou dobu platnosti emise stíracích losů konstantní, Úřad vyšel z jiného kvantitativního znaku, a to zejména z měsíčního vývoje počtu prodaných stíracích losů. V této souvislosti Úřad vychází z předpokladu, že pokud dva soutěžitelé na sebe navzájem vytváří významný konkurenční tlak, tak v rámci dlouhodobého horizontu by vývoj objemu prodeje jejich produktů měl být podobný.
123. Z tohoto důvodu byla kvantitativní analýza následně provedena prostřednictvím korelačních testů, kdy byl zkoumán společný vývoj a míra vzájemné závislosti mezi objemem prodeje jednotlivých emisí stíracích losů a cenových skupin stíracích losů jednotlivých soutěžitelů (měřeno dle počtu prodaných kusů stíracích losů).
124. Kvalitativní analýza se zabývala zkoumáním podobnosti či odlišnosti emisí stíracích losů jednotlivých soutěžitelů s ohledem na hlavní parametry ovlivňující spotřebitele při jeho výběru stíracího losu.

V.1.2.1 Porovnání vývoje počtu prodaných stíracích losů jednotlivých soutěžitelů - korelační analýza

125. Korelace jako statistická metoda slouží pro zjištění míry vzájemné závislosti mezi dvěma proměnnými. O dvou proměnných můžeme říci, že jsou korelované, jestliže určité hodnoty jedné proměnné mají tendenci se vyskytovat společně s určitými hodnotami druhé proměnné.
126. Míra vzájemné korelace mezi dvěma časovými řadami X a Y se udává prostřednictvím tzv. korelačního koeficientu. Pokud u obou časových řad vychází ve stejných obdobích odchylky podobně, získáváme vysoký korelační koeficient. Pokud mají odchylky obou řad stejné znaménko (tzn., pokud obě řady ve stejném období nabývají vyšších hodnot oproti svému průměru, popř. ve stejných obdobích nabývají nižších hodnot oproti svému průměru), bude se výsledný korelační koeficient blížit hodnotě 1. Pokud odchylky první řady nabývají opačného znaménka, než hodnoty odchylek druhé řady, získáváme záporný korelační koeficient, srovnávané řady mají opačný průběh (pokud jedna klesá, druhá roste a naopak). Výsledný korelační koeficient se v takovémto případě blíží hodnotě -1. Čím blíže se korelační koeficient blíží nule, tím méně jsou zkoumané proměnné korelované, tzn., jejich vývoj nevykazuje žádnou vzájemnou závislost.
127. Obecnou podmínkou pro použití korelace u časových řad je stacionarita vstupních dat. Jednou z metod transformace, jak převést nestacionární časovou řadu na řadu stacionární,

⁵¹ Cenovou analýzou, např. prostřednictvím korelace cen, se Úřad již zabýval v předchozích rozhodnutích (viz S472/2011/KS AGROFERT HOLDING/EURO BAKERIES HOLDING).

je pomocí tzv. diferencování dané řady.⁵² Úřad tedy v rámci analýzy korelace vývoje prodejů jednotlivých emisí stíracích losů prodávaných v období let 2010 – 2013 rovněž posuzoval, zda časové řady vypovídající o prodejích stíracích losů jsou stacionární či nestacionární.

128. Míru korelace pak Úřad hodnotí tak, že proměnné, (i) jejichž korelační koeficient je vyšší než 0,6, považuje za relativně silně korelované,⁵³ (ii) jejichž korelační koeficient se pohybuje v intervalu 0,4 – 0,6, považuje za středně korelované a (iii) jejichž korelační koeficient je nižší než 0,4, považuje za mírně korelované či spíše nekorelované.

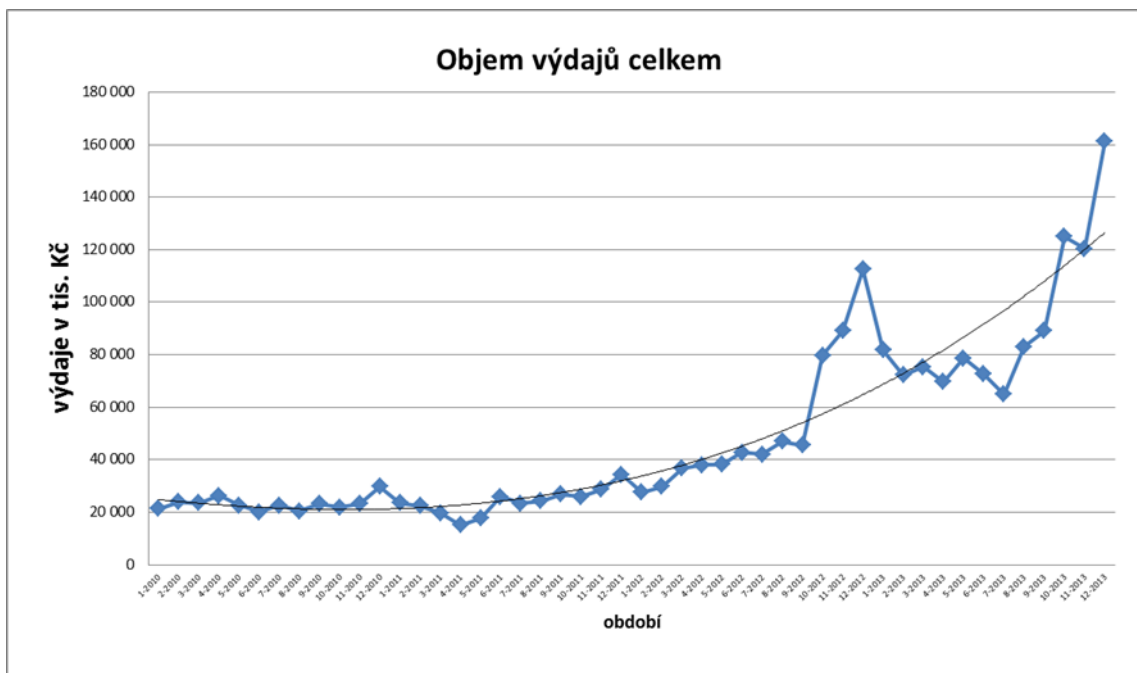
V.1.2.1.1 Příprava a výběr dat

129. Jak už bylo uvedeno výše, v oblasti stíracích losů působí v současnosti na trhu čtyři soutěžitelé, a to společnosti ČML a SAZKA a Skupiny FORTUNA a TIPSPORT. Společnosti ČML a SAZKA působily na trhu stíracích losů již v období před rokem 2010, přičemž Skupiny FORTUNA (vstup 5/2011) a TIPSPORT (vstup 2/2012) vstoupily na trh později. Ve snaze maximalizovat počet vhodných emisí stíracích losů, zahrnout do analýzy emise všech soutěžitelů na trhu a rovněž zohlednit krátkodobost prodejů jednotlivých emisí stíracích losů provozovatelů okamžitých loterií, Úřad sestavil (i) dataset měsíčních časových řad vývoje počtu prodaných losů v jednotlivých emisích za období roku 2013 (cca 33 emisí) a (ii) menší dataset měsíčních časových řad vývoje počtu prodaných losů v jednotlivých emisích za období 9/2012 až 12/2013 (cca 23 emisí).⁵⁴
130. Následně Úřad zkoumal splnění podmínky stacionarity hodnocených časových řad. S ohledem na významný celkový vzestupný trend vývoje objemu vkladů a počtu prodaných losů v rámci celého trhu, a to zejména v posledních dvou letech 2012 – 2013 (viz grafy č. 1 a 2), Úřad dospěl k názoru, že podmínka stacionarity není splněna.

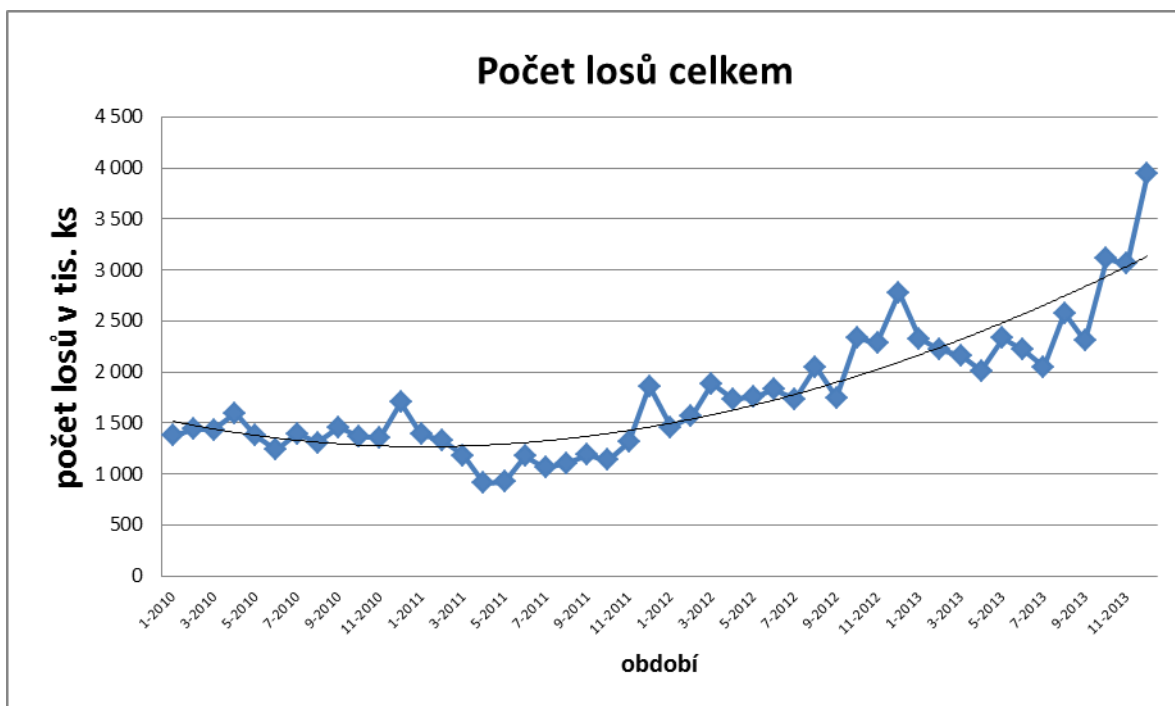
⁵² První diference představují úpravu původní časové řady obsahující namísto původních hodnot jejich meziměsíční rozdíl. Každé pozorování takovéto časové řady lze zapsat jako $\Delta y = y(t) - y(t + 1)$, kde $y(t)$ představuje pozorování v čase t a Δy pak představuje první diferenci časové řady.

⁵³ V této souvislosti byla zjišťována statistická významnost (signifikance) korelačních koeficientů, a to pro hladinu významnosti 0,05 % a 0,01 % pomocí T-testu, testováním nulovosti korelačních koeficientů.

⁵⁴ Pro řádné porovnání vývoje prodejů jednotlivých emisí stíracích losů pomocí korelační metody je nezbytné, aby všechny zkoumané emise stíracích losů byly prodávány po celé období porovnání. Z tohoto důvodu nemohl Úřad do zkoumání zahrnout všechny emise prodávané jednotlivými provozovateli okamžitých loterií.

Graf 1: Vývoj objemu částek vložených nákupem stíracích losů v čase.

Graf 2: Vývoj počtu prodaných stíracích losů v čase.

131. Korelace časových řad vývoje počtu stíracích losů byla provedena pro oba datasety za uvedená období nejprve na nominálních časových řadách⁵⁵ a dále na diferencovaných

⁵⁵ Viz Tabulky č. 2 a 7 z dokumentu Analýzy Úřadu, Korelační koeficienty počtu losů jednotlivých emisí za 01-12/2013, Korelační koeficienty počtů losů jednotlivých emisí za 09/2012 – 12/2013, listy spisu č. 1714 a 1719.

časových řadách,⁵⁶ přičemž pro účely rozhodnutí je dále pracováno pouze s údaji vypovídajícími o úrovni korelace mezi jednotlivými časovými řadami v diferencované podobě. Následně byl proveden výpočet vzájemných průměrných korelací za všechny emise jednotlivých soutěžitelů.⁵⁷ Dalším krokem bylo rozdělení emisí na dvě skupiny dle ceny stíracích losů, první skupina losů s nízkou cenovou hodnotou (stírací losy prodávané za 10, 20, 30 a 50 Kč) a druhá skupina losů s vysokou cenovou hodnotou (stírací losy prodávané za 100 a 200 Kč)⁵⁸ a provedení korelací pro tyto skupiny v rámci jednotlivých soutěžitelů.

V.1.2.1.2 Hodnocení korelace pro vývoj počtu stíracích losů vybraných emisí za období leden až prosinec roku 2013

132. Pro účely posouzení vzájemné konkurenční blízkosti jednotlivých soutěžitelů měřené prostřednictvím míry korelace vývoje prodeje jednotlivých emisí stíracích losů v období leden až prosinec roku 2013 vycházel Úřad z porovnání vývoje prodeje následujících emisí stíracích losů: společnost ČML: Oko bere (20 Kč), Zebra (10 Kč), Štístko (20 Kč), společnost SAZKA: Horoskop 2 (20 Kč), Drahokamy (30 Kč), MEGA 2 (10 Kč), Pat a Mat (20 Kč), Kouzelná země (50 Kč), Zlatá podkova (20 Kč), Milionový dárek (30 Kč), Pohádkové jmění (100 Kč), Rubíny (30 Kč), společnost TIPSPORT: Parádní trefa (20 Kč), Zlaté mince (20 Kč), Smaragdová 7 pro štěstí (50 Kč), 10 x více (50 Kč), Diamantový milionář (100 Kč), Trezor (200 Kč), Duha (20 Kč), Klíč k bohatství (100 Kč), společnost FORTUNA: Prasátko (20 Kč), Havaj (50 Kč), Casino (50 Kč), Prasátko Edice 2 (20 Kč), Pavouček štěstí Edice 2 (20 Kč), Brilianty (100 Kč), Pavouček štěstí Edice 3 (20 Kč), Zlatá ryбка Edice 3 (50 Kč), Maxi zlatá ryбка (200 Kč), Šťastná podkova Edice 2 (20 Kč), Prasátko Edice 3 (20 Kč), Brilianty Edice 2 (100 Kč), Zlatá cihla Edice 2 (50 Kč).
133. Míru korelace vývoje prodeje emisí stíracích losů nabízených ve všech měsících roku 2013 pak ukazuje Tabulka č. 7. Z této tabulky pak lze určit, že průměrná míra korelace mezi vývojem prodeje všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období společností ČML byla silná, neboť hodnota korelačního koeficientu činila cca 0,772. Naopak průměrná míra korelace mezi vývojem prodeje všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období společností ČML a mezi vývojem prodeje všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období společností SAZKA byla nízká, neboť hodnota korelačního koeficientu činila cca 0,170, atd.

	ČML	SAZ	TIP	FOR
ČML	0,772	0,170	0,131	0,187
SAZ	0,170	0,396	0,251	0,192
TIP	0,131	0,251	0,433	-0,059
FOR	0,187	0,192	-0,059	0,177

⁵⁶ Viz Tabulky č. 3 a 8 z dokumentu Analýzy Úřadu, Korelační koeficienty diferencovaných časových řad počtů losů jednotlivých emisí za 01-12/2013, Korelační koeficienty diferencovaných časových řad počtů losů jednotlivých emisí za 09/2012 – 12/2013, listy spisu č. 1715 a 1720.

⁵⁷ Průměrná míra korelace za jednotlivé soutěžitele byla stanovena jako prostý aritmetický průměr korelací hodnocených emisí.

⁵⁸ Označení skupin emisí: ČML_1, SAZ_1, TIP_1, FOR_1 (skupina emisí stíracích losů s nízkou cenovou hodnotou společností ČML a SAZKA a Skupin TIPSPORT a FORTUNA), ČML_2, SAZ_2, TIP_2, FOR_2 (skupina emisí stíracích losů s vysokou cenovou hodnotou společností ČML a SAZKA a Skupin TIPSPORT a FORTUNA).

Tabulka 7: Průměrná míra vzájemné korelace mezi soutěžiteli v období 1-12/2013.

134. Porovnáním průměrné míry korelace vývoje prodejů všech emisí stíracích losů nabízených provozovateli okamžitých loterií na území České republiky po celý rok 2013 lze konstatovat obecně následující. Vývoj prodejů emisí stíracích losů jednotlivých provozovatelů okamžitých loterií spolu spíše nekoreluje, tzn., neexistuje mezi nimi závislost, když nejvyšší míru průměrné korelace vývoje prodejů všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období jedním soutěžitelem a vývoje prodejů všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období druhým soutěžitelem činí cca 0,251. Rovněž tak lze z Tabulky č. 7 dovodit, že vývoj prodejů hodnocených emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období je více podobný mezi společností SAZKA a Skupinou TIPSPORT než mezi Skupinami TIPSPORT a FORTUNA. Obdobně vývoj prodejů všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období je více podobný mezi společností SAZKA a Skupinou FORTUNA než mezi Skupinami TIPSPORT a FORTUNA.
135. Ke stejnému závěru lze dospět i v případě, že porovnáme průměrnou četnost vzájemné vysoké míry korelace (tj. vyšší než 0,6) vývoje prodejů jednotlivých emisí stíracích losů nabízených na území České republiky po celý rok 2013 provozovateli okamžitých loterií. Při uvedeném porovnání zjistíme, že vývoj prodeje každé zkoumané emise stíracích losů skupiny TIPSPORT vysoce koreluje průměrně s vývojem prodeje 1,6 emise stíracích losů společnosti SAZKA, ale pouze s vývojem prodeje 0,1 emise stíracích losů Skupiny FORTUNA. Rovněž tak vývoj prodeje každé zkoumané emise stíracích losů skupiny FORTUNA vysoce koreluje průměrně s vývojem prodeje 0,9 emise stíracích losů společnosti SAZKA, ale pouze s vývojem prodeje 0,1 emise stíracích losů Skupiny TIPSPORT.⁵⁹
136. Z uvedeného tedy nelze dovodit závěr o tom, že by Skupiny FORTUNA a TIPSPORT představovaly vzájemně bližší konkurenty, kteří na sebe uplatňují vyšší konkurenční tlak, než jaký uplatňují na zbývající konkurenty.
137. Pokud hodnotíme korelaci mezi vývojem prodejů nízko a vysokocenných skupin emisí stíracích losů nabízených provozovateli okamžitých loterií ve všech měsících roku 2013 na území České republiky,⁶⁰ tak docházíme k závěru, že vývoj prodeje nízkoocenných skupin emisí stíracích losů vykazuje vyšší míru korelace mezi jedním spojujícím se soutěžitelem a společností SAZKA než mezi spojujícími se soutěžiteli navzájem, vývoj prodeje vysokocenných skupin emisí stíracích losů vykazuje vyšší míru korelace mezi společností SAZKA a Skupinou TIPSPORT. Pouze mírnou korelaci vykazuje vývoj prodeje vysokocenných skupin emisí stíracích losů mezi Skupinami FORTUNA a TIPSPORT. Viz Tabulka č. 8.

	ČML 1	SAZ 1	TIP 1	FOR 1		SAZ 2	TIP 2	FOR 2
ČML 1	1,000	0,303	0,054	0,279	SAZ 2	1,000	0,709	0,128
SAZ 1	0,303	1,000	0,128	0,607	TIP 2	0,709	1,000	0,208
TIP 1	0,054	0,128	1,000	- 0,360	FOR 2	0,128	0,208	1,000
FOR 1	0,279	0,607	-0,360	1,000				

⁵⁹ Viz Tabulka č. 5 z dokumentu Analýzy Úřadu, Četnost vzájemné vysoké míry korelace vývoje prodejů jednotlivých emisí stíracích losů nabízených na území ČR po celý rok 2013 provozovateli okamžitých loterií, list spisu č. 1717.

⁶⁰ Viz Tabulka č. 6 z dokumentu Analýzy Úřadu, Průměrná míra vzájemné korelace nízko a vysokocenných skupin emisí stíracích losů všech provozovatelů okamžité loterie v ČR v období 01 – 12/2013, list spisu č. 1718.

Tabulka 8: Průměrná míra vzájemné korelace nízko a vysokocenných skupin emisí stíracích losů všech provozovatelů okamžitých loterií v ČR v období 1-12/2013.

138. S ohledem na výše uvedené je možno konstatovat, že korelace provedená na časových řadách vývoje prodejů emisí stíracích losů jednotlivých provozovatelů okamžitých loterií na území České republiky nabízených po celé období roku 2013 neindikuje možnost, že spojující se soutěžitelé na sebe navzájem vyvíjejí vyšší konkurenční tlak než na zbývající své konkurenty.

V.1.2.1.3 Hodnocení korelace pro vývoj počtu stíracích losů vybraných emisí za období září roku 2012 až prosinec roku 2013

139. Pro účely posouzení vzájemné konkurenční blízkosti jednotlivých soutěžitelů měřené prostřednictvím míry korelace vývoje prodejů jednotlivých emisí stíracích losů v období září 2012 až prosinec 2013 vycházel Úřad z porovnání vývoje prodejů následujících emisí stíracích losů: společnost ČML: Oko bere (20 Kč), Zebra (10 Kč), Štístko (20 Kč), společnost SAZKA: Horoskop 2 (20 Kč), Drahokamy (30 Kč), MEGA 2 (10 Kč), Pat a Mat (20 Kč), Kouzelná země (50 Kč), Milionový dárek (30 Kč), Pohádkové jmění (100 Kč), společnost TIPSPORT: Parádní trefa (20 Kč), Zlaté mince (20 Kč), Smaragdová 7 pro štěstí (50 Kč), 10 x více (50 Kč), Diamantový milionář (100 Kč), společnost FORTUNA: Prasátko (20 Kč), Havaj (50 Kč), Casino (50 Kč), Prasátko Edice 2 (20 Kč), Pavouček štěstí Edice 2 (20 Kč), Brilianty (100 Kč), Pavouček štěstí Edice 3 (20 Kč), Zlatá rybka Edice 3 (50 Kč).

140. Míru korelace vývoje prodeje emisí stíracích losů nabízených od září roku 2012 do prosince roku 2013 pak ukazuje Tabulka č. 9. Z této tabulky lze opět určit, že průměrná míra korelace mezi vývojem prodejů všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období společností ČML byla také relativně silná, neboť hodnota korelačního koeficientu činila cca 0,649. Naopak průměrná míra korelace mezi vývojem prodejů všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období společností ČML a mezi vývojem prodejů všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období společností SAZKA byla nízká, neboť hodnota korelačního koeficientu činila cca 0,174, atd.

	ČML	SAZ	TIP	FOR
ČML	0,649	0,174	0,086	0,104
SAZ	0,174	0,542	0,323	0,226
TIP	0,086	0,323	0,472	0,123
FOR	0,104	0,226	0,123	0,189

Tabulka 9: Průměrná míra vzájemné korelace mezi soutěžiteli v období 9/2012 – 12/2013.

141. Porovnáním průměrné míry korelace vývoje prodejů všech emisí stíracích losů nabízených provozovateli okamžitých loterií na území České republiky v období od září 2012 do prosince 2013 lze konstatovat obecně následující. Vývoj prodejů emisí stíracích losů jednotlivých provozovatelů okamžitých loterií spolu opět spíše nekoreluje, tzn., neexistuje mezi nimi závislost, když nejvyšší míru průměrné korelace vývoje prodejů všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období jedním soutěžitelem a vývojem prodejů všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období druhým soutěžitelem činí cca 0,323. Rovněž tak lze z Tabulky č. 9 dovodit, že vývoj prodejů hodnocených emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období je více podobný mezi společností SAZKA a Skupinou TIPSPORT než

mezi Skupinami TIPSPORT a FORTUNA. Obdobně vývoj prodejů všech emisí stíracích losů nabízených ve sledovaném období je více podobný mezi společnostmi SAZKA a Skupinou FORTUNA než mezi Skupinami TIPSPORT a FORTUNA.

142. V případě, že porovnáme průměrnou četnost vzájemné vysoké míry korelace (tj. vyšší než 0,6) vývoje prodejů jednotlivých emisí stíracích losů nabízených na území České republiky v období od září 2012 do prosince 2013 provozovateli okamžitých loterií zjistíme, že vývoj prodeje každé zkoumané emise stíracích losů skupiny TIPSPORT vysoce koreluje průměrně s vývojem prodeje 0,6 emise stíracích losů společnosti SAZKA a stejně tak s vývojem prodeje 0,6 emise stíracích losů Skupiny FORTUNA. Vývoj prodeje každé zkoumané emise stíracích losů skupiny FORTUNA vysoce koreluje průměrně s vývojem prodeje 1,0 emise stíracích losů společnosti SAZKA a pouze s vývojem prodeje 0,6 emise stíracích losů Skupiny TIPSPORT.⁶¹
143. Z uvedeného tedy opět nelze dovodit závěr o tom, že by Skupiny FORTUNA a TIPSPORT představovaly vzájemně bližší konkurenty, kteří na sebe uplatňují vyšší konkurenční tlak, než jaký uplatňují na zbývající konkurenty.
144. Pokud hodnotíme korelaci mezi vývojem prodejů nízko a vysokocenných skupin emisí stíracích losů nabízených provozovateli okamžitých loterií v období od září 2012 do prosince 2013 na území České republiky,⁶² tak docházíme opět k závěru, že vývoj prodeje stíracích losů v obou skupinách vykazuje vždy vyšší míru korelace mezi jedním spojujícím se soutěžitelem a společnostmi SAZKA než mezi spojujícími se soutěžiteli navzájem. Viz Tabulka č. 10.

	ČML 1	SAZ 1	TIP 1	FOR 1		SAZ 2	TIP 2	FOR 2
ČML 1	1,000	0,320	0,141	0,331	SAZ 2	1,000	0,803	0,932
SAZ 1	0,320	1,000	0,467	0,575	TIP 2	0,803	1,000	0,796
TIP 1	0,141	0,467	1,000	0,431	FOR 2	0,932	0,796	1,000
FOR 1	0,331	0,575	0,431	1,000				

Tabulka 10: Průměrná míra vzájemné korelace nízko a vysokocenných skupin emisí stíracích losů všech provozovatelů okamžitých loterií v ČR v období 9/2012-12/2013.

145. K výše uvedenému je stejně jako k období roku 2013 možno konstatovat, že korelace provedená na časových řadách vývoje prodejů emisí stíracích losů jednotlivých provozovatelů okamžitých loterií na území České republiky nabízených v období od září 2012 do prosince 2013 neindikuje závěr, že spojující se soutěžitelé na sebe navzájem vyvíjejí vyšší konkurenční tlak než na zbývající své konkurenty.

V.1.2.2 Porovnání provozovatelů okamžitých loterií z pohledu nabídky nových emisí stíracích losů

146. Jedním z faktorů porovnání blízkosti jednotlivých soutěžitelů na relevantním trhu může být i jejich ochota nabízet svým zákazníkům nové produkty, v konkrétním případě nové emise stíracích losů. V této souvislosti Úřad porovnal vývoj nových nabízených emisí stíracích losů

⁶¹ Viz Tabulka č. 10 z dokumentu Analýzy Úřadu, Četnost vzájemné vysoké míry korelace vývoje prodejů jednotlivých emisí stíracích losů nabízených na území ČR v období od 9/2012 do 12/2013 provozovateli okamžitých loterií, list spisu č. 1722.

⁶² Viz Tabulka č. 11 z dokumentu Analýzy Úřadu, Průměrná míra vzájemné korelace nízko a vysokocenných skupin emisí stíracích losů všech provozovatelů okamžitých loterií v ČR v období 09/2012 – 12/2013, list spisu č. 1723.

od roku 2011, kdy na dotčený relevantní trh vstoupila Skupina FORTUNA, do roku 2013. (viz Tabulka č. 11)

ks	FORTUNA	TIPSPORT	SAZKA	ČML
2011				
Losy 10 Kč	-	-	1	1
Losy 20 Kč	2	-	1	1
Losy 30 Kč	2	-	-	-
Losy 50 Kč	2	-	-	-
Losy 100 Kč	-	-	-	-
Losy 200 Kč	-	-	-	-
Celkem	6	-	2	2
2012				
Losy 10 Kč	-	-	-	-
Losy 20 Kč	8	3	1	1
Losy 30 Kč	1	-	1	-
Losy 50 Kč	4	2	1	-
Losy 100 Kč	1	2	1	-
Losy 200 Kč	1	1	-	-
Celkem	15	8	4	1
2013				
Losy 10 Kč	3	-	1	1
Losy 20 Kč	3	3	3	2
Losy 30 Kč	1	-	3	-
Losy 50 Kč	4	2	2	-
Losy 100 Kč	1	1	2	1
Losy 200 Kč	1	1	1	-
Celkem	13	7	12	4

Tabulka 11: Počet nových emisí stíracích losů v letech 2011 – 2013.

147. Z údajů uvedených v Tabulce č. 11 vyplývá, že např. v roce 2012 vydala nejvíce nových emisí Skupina FORTUNA, a to 15. Další v pořadí, Skupina TIPSPORT, vydala 8 nových emisí stíracích losů, tedy více než společnost SAZKA, která vydala pouze 4 nové emise stíracích losů. Fakt, že Skupina TIPSPORT byla v roce 2012 aktivnější než společnost SAZKA, může být dán tím, že Skupina TIPSPORT vstupovala na trh a snažila se počtem vydaných emisí a strukturou portfolia přiblížit stávající konkurenci, a také skutečností, že pro společnost SAZKA byl rok 2012 rokem konsolidace poté, co získala na základě smlouvy o prodeji podniku podnik společnosti SAZKA, a.s., jež byla v té době v konkursu.

148. V roce 2013 byla z hlediska vydávání nových emisí stíracích losů neaktivnější Skupina FORTUNA, jež vydala 13 nových emisí stíracích losů, přičemž jen o jednu méně jich vydala společnost SAZKA. Naopak Skupina TIPSPORT vydala „pouhých“ sedm nových emisí. Vezmeme-li v potaz veškeré emise, jež byly vydány v letech 2012 a 2013,⁶³ Skupina FORTUNA vydala 28 nových emisí stíracích losů, společnosti SAZKA 16 a Skupina TIPSPORT 15.
149. Co se týče jednotlivých segmentů stíracích losů, jichž se nové emise dotýkaly, lze konstatovat, že pouze skupina FORTUNA a společnost SAZKA vydávaly emise ve všech segmentech stíracích losů.
150. Pokud tedy hodnotíme vzájemné působení všech soutěžitelů na trhu provozování okamžitých loterií z hlediska nabídky nových emisí stíracích losů, je možné na základě výše uvedených skutečností konstatovat, že Skupiny FORTUNA a TIPSPORT na sebe navzájem nevyvíjí vyšší konkurenční tlak, než je na ně vyvíjen ostatními soutěžiteli či oni sami na ostatní soutěžitele na trhu vyvíjejí.

V.1.2.3 Porovnání stíracích losů z hlediska ceny

151. Z výše zmíněné Studie MBCZ mimo jiné vyplývá, že cena je z pohledu spotřebitele nejdůležitějším faktorem, jenž hraje roli při výběru konkrétního stíracího losu. Z této Studie MBCZ dále vyplynuly také následující poznatky.
152. Nejoblíbenější mezi spotřebiteli stíracích losů jsou losy s relativně nízkou cenou, kdy dle provedeného průzkumu 15 – 30 % spotřebitelů stíracích losů pravidelně nakupuje los v hodnotě 10 Kč a 30 – 45 % jej v budoucnu hodlá kupovat, 45 – 60 % spotřebitelů stíracích losů pravidelně nakupuje stírací losy v hodnotě 20 Kč a 60 – 75 % spotřebitelů v budoucnu hodlá nakupovat stírací losy v hodnotě 20 Kč. Stírací losy v hodnotě 30 a 50 Kč pak v současné době nakupuje 0 – 15 % spotřebitelů stíracích losů, přičemž tyto losy v budoucnu hodlá nakupovat až 15 – 30 % spotřebitelů stíracích losů. Naopak výrazně nižší oblibu mají u spotřebitelů stírací losy s hodnotou vyšší než 50 Kč (do 15 %), přičemž ochota k jejich nákupu se do budoucna má zvyšovat je relativně málo.⁶⁴
153. Co se týče oblíbenosti jednotlivých typů stíracích losů (dle jejich ceny) Úřad provedl porovnání jejich podílů na celkových prodejkách stíracích losů v České republice (viz Tabulka č. 12)

(v %)	Losy za 10 Kč	Losy za 20 Kč	Losy za 30 Kč	Losy za 50 Kč	Losy za 100 Kč	Losy za 200 Kč
2011	32,0	51,8	9,6	6,6	-	-
2012	27,7	44,7	9,8	12,1	4,9	0,8
2013	20,4	42,9	10,1	14,6	8,9	3,1

Tabulka 12: Podíl jednotlivých skupin stíracích losů na jejich celkových prodejkách (dle počtu prodaných losů).

154. Z výše uvedeného vyplývá, že odhady o oblíbenosti jednotlivých typů stíracích losů ze Studie MBCZ učiněné na základě provedeného spotřebitelského průzkumu relativně odpovídají

⁶³ Tj. v období, kdy na trhu provozování okamžitých loterií působila již i Skupina TIPSPORT.

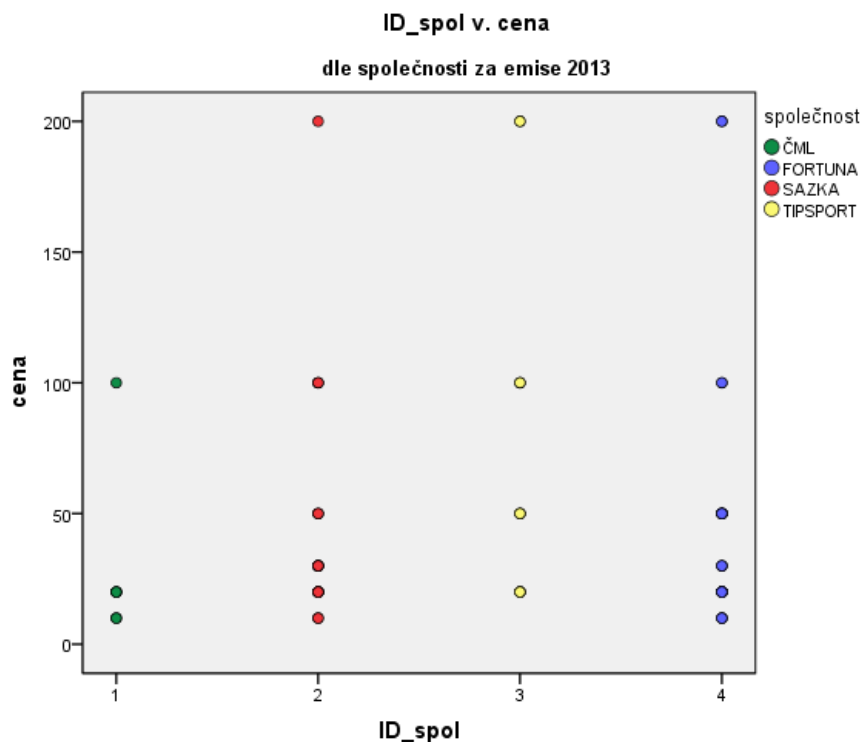
⁶⁴ Viz Studie MBCZ, list spisu č. 1709.

skutečnosti, která byla zjištěna na základě kompletní analýzy prodejů stíracích losů všech provozovatelů okamžitých loterií na území České republiky.

155. Pro účely posouzení blízkosti produktů spojujících se soutěžitelů Úřad provedl analýzu zaměřenou na porovnání, jaké typy stíracích losů prodávali v roce 2013 jednotliví provozovatelé okamžitých loterií.⁶⁵
156. Z této analýzy vyplývá, že z pohledu šíře sortimentu nabízených stíracích losů jsou si nejbližšími konkurenty Skupina FORTUNA a společnost SAZKA, neboť pouze tyto společnosti nabízejí na trhu okamžitých loterií plnou škálu stíracích losů. Kromě společnosti ČML pak u všech ostatních provozovatelů okamžitých loterií lze pozorovat, že jejich nejprodávanějším produktem jsou stírací losy v hodnotě 20 Kč.
157. Společnost ČML se soustředí spíše na nabídku losů s nižší cenou, když v roce 2013 na trhu prodávala pouze losy s hodnotou 10, 20 a 100 Kč a počet prodaných stokrakových losů představoval méně než [... *obchodní tajemství* ...] % z celkového počtu jí prodaných losů. Naopak Skupina TIPSPORT představuje soutěžitele, který se ze všech provozovatelů okamžité loterie nejvíce zaměřuje na losy s vyšší prodejní cenou (tj. losy s hodnotou 100 a 200 Kč), které představují více než [... *obchodní tajemství* ...] % z veškerých prodaných losů této podnikatelské skupiny. Co se týče podílu na prodeji stíracích losů s vyšší prodejní cenou, tedy stíracích losů s hodnotou 100 a 200 Kč, tento je vyšší u společnosti SAZKA než u Skupiny FORTUNA. Počet prodaných losů s vyšší prodejní cenou dosahoval u Skupiny FORTUNA méně než polovinu počtu prodaných stíracích losů s vyšší prodejní cenou u Skupiny TIPSPORT. Společnost SAZKA se tedy nacházela v rozmezí mezi počty prodaných stíracích losů s vyšší prodejní cenou Skupiny FORTUNA a Skupiny TIPSPORT.
158. Výše uvedené skutečnosti potvrzuje také následující graf č. 3, z něhož vyplývá, že stejný rozsah cen stíracích losů má společnost SAZKA a Skupina FORTUNA. Naopak nízký rozsah oproti ostatním firmám je patrný u společnosti ČML.

---

⁶⁵ Viz Tabulka č. 12 z dokumentu Analýzy Úřadu, Podíl jednotlivých skupin stíracích losů na jejich celkových prodejkách v členění dle jednotlivých soutěžitelů (dle počtu prodaných losů), list spisu č. 1724.

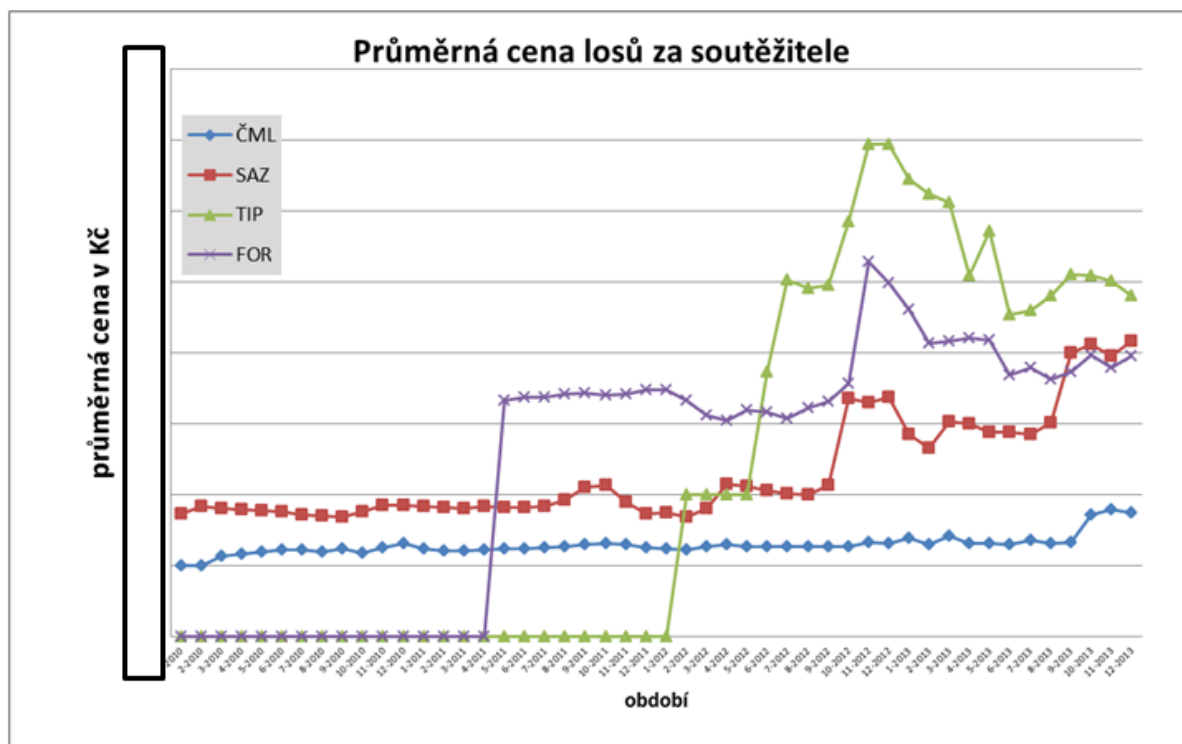
Graf 3: Rozsah ceny stíracího losu v závislosti na jednotlivých provozovatelích okamžité loterie.

159. Úřad provedl také porovnání vývoje průměrné prodejní ceny stíracích losů, prodaných jednotlivými provozovateli okamžitých loterií po jednotlivých měsících v letech 2012 a 2013. Pro toto porovnání Úřad rovněž použil metodu korelace, kdy porovnával měsíční vývoj průměrné ceny stíracího losu jednotlivých provozovatelů okamžitých loterií na území České republiky v období od února 2012 do prosince 2013. Měsíční průměrnou cenu stíracího losu každého soutěžitele určil jako poměr vkladů (v Kč), jež daný soutěžitel obdržel za prodej stíracích losů, a počtu jeho prodaných stíracích losů.⁶⁶ Opět s ohledem na skutečnost, že příslušné časové řady vývoje průměrné prodejní ceny jednotlivých provozovatelů okamžitých loterií vykazovaly značnou trendovou složku, tudíž je nebylo možné považovat za časové řady stacionární, Úřad je metodou uvedenou v subkatitole V.1.1.2.1 transformoval a korelační koeficienty počítal z diferencovaných časových řad.
160. Z provedené analýzy korelace diferencovaných časových řad vypovídajících o vývoji průměrné ceny stíracího losu prodávaného společnostmi ČML a SAZKA a Skupinami FORTUNA a TIPSPORT pak vyplynul závěr, že míru korelace vývoje průměrné ceny stíracího losu Skupin TIPSPORT a FORTUNA v období od února 2012 do prosince 2013 lze hodnotit jako středně vysokou (0,427), vývoj prodejní ceny stíracích losů společnosti SAZKA vykazuje velmi nízkou míru korelace s vývojem prodejní ceny stíracích losů spojujících se soutěžitelů. Z toho vyplývá, že dle analýzy prodejní průměrné ceny stíracích losů by mohly být spojující se soutěžitelé označení za bližší konkurenty.⁶⁷

⁶⁶ Viz Tabulka č. 13 z dokumentu Analýzy Úřadu, Cenová korelace – nominální průměrné ceny, list spisu č. 1726.

⁶⁷ Viz Tabulka č. 14 z dokumentu Analýzy Úřadu, Cenová korelace – diferencované průměrné ceny, list spisu č. 1726.

161. Na druhou stranu je třeba v souvislosti s porovnáním průměrné ceny vzít v potaz i následující skutečnosti. Porovnání průměrné ceny stíracího losu jednotlivých provozovatelů okamžitých loterií je do značné míry ovlivněno faktem, že oba spojující se soutěžitelé, kteří na trh vstoupili v letech 2011 a 2012, relativně brzy po zahájení své činnosti přišli na trh s losy s vyšší cenou (tj. 100 a 200 Kč). Z toho vyplývá, že jejich průměrná cena losů v roce 2012 byla výrazně vyšší než v případě společnosti SAZKA. Tato společnost však postupem času rovněž přišla na trh s losy vyšších cenových hladin, přičemž ale s ohledem na její původní zavedenou rozsáhlou prodejní základnu prodáváných losů s nižší cenovou hladinou průměrná cena prodáváných stíracích losů rostla výrazně pomaleji. V průběhu roku 2013 postupně dochází ke konvergenci hladiny průměrné ceny všech tří hlavních soutěžitelů, tedy společnosti SAZKA a Skupin FORTUNA a TIPSPORT, když závěrem tohoto roku měsíční průměrná cena prodáváných stíracích losů společnosti SAZKA se nachází v intervalu, jehož hranice tvoří měsíční průměrné ceny stíracích losů Skupin FORTUNA a TIPSPORT (viz graf č. 4).

Graf 4: Průměrná cena losů provozovatelů okamžitých loterií v České republice.⁶⁸⁶⁹

162. Z výše uvedeného pak vyplývá, že z pohledu šíře nabídky portfolia stíracích losů různých hodnot a významu jednotlivých cenových emisí stíracích losů na celkových prodejkách stíracích losů provozovatelů okamžité loterie v České republice nelze konstatovat, že by Skupiny FORTUNA a TIPSPORT na sebe navzájem vyvíjely vyšší konkurenční tlak, než jednotlivě vyvíjejí svojí činností na společnost SAZKA.

V.1.2.4 Porovnání stíracích losů jednotlivých provozovatelů okamžitých loterií z hlediska použitých obrázků a motivů

⁶⁸ Viz Graf č. 1 z dokumentu Analýzy Úřadu, Průměrná cena losů provozovatelů okamžitých loterií v ČR, list spisu č. 1725.

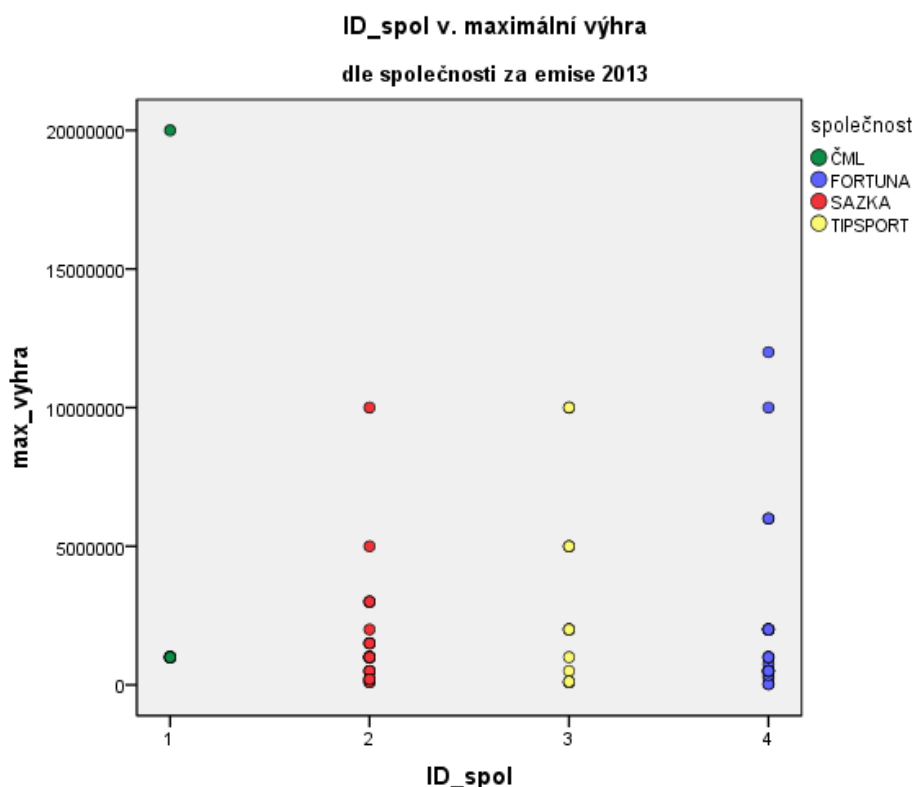
⁶⁹ Výše průměrné ceny losů jednotlivých soutěžitelů je předmětem obchodního tajemství.

163. Dalšími z faktorů, které hrají významnou roli při rozhodování zákazníků o koupi stíracího losu, jsou obrázek, jenž je na losu vytištěn, a motiv losu. Jak vyplývá z Tabulky č. 6, obrázek na losu uvedlo jako nejdůležitější faktor 10 - 20 % spotřebitelů a 30 - 40 % jej považuje za jeden z důvodů pro koupi konkrétního stíracího losu. Motiv na losu je pak nejdůležitějším faktorem pro 0 - 10 % spotřebitelů a za jeden z důležitých faktorů jej považuje 20 - 30 % spotřebitelů.
164. Jak již bylo uvedeno, na trhu okamžitých loterií jsou v současné době v prodeji stírací losy v ceně 10 Kč, 20 Kč, 30 Kč, 50 Kč, 100 Kč a 200 Kč, přičemž stírací losy v hodnotě 100 Kč a 200 Kč jsou k dispozici až od roku 2012. Úřad při srovnávání stírací losů hodnotil losy společnosti SAZKA a Skupin FORTUNA a TIPSPORT v jednotlivých výše uvedených cenových kategoriích, které tyto soutěžitelé nabízeli v průběhu roku 2013. Při porovnávání vizuální stránky stíracích losů vycházel Úřad z již dříve použitého členění losů na dvě cenové kategorie, a to na losy dražší (tj. losy v ceně 100 Kč a 200 Kč) a losy levnější (tj. losy v ceně 20 Kč a 50 Kč). Co se týče stíracích losů v hodnotě 10 Kč a 30 Kč, zde Úřad porovnání neprováděl, neboť Skupina TIPSPORT tyto stírací losy nenabízí.
165. Co se týče kategorie dražších losů, tyto nabízí všichni tři soutěžitelé, tzn. společnost SAZKA, Skupina FORTUNA i Skupina TIPSPORT. Společným motivem losů v ceně 100 Kč a 200 Kč je u všech tří soutěžitelů většinou symbol bohatství, jako jsou například peníze, zlato, drahé kameny. Výjimku tvoří tři losy, a to los Adventní kalendář společnosti SAZKA, los Šťastná hvězda Skupiny TIPSPORT a los Sněhulák Skupiny FORTUNA. Tyto losy jsou spíše vánočními edicemi, zaměřenými na čas adventu.
166. Kategorie levnějších losů, v ceně 50 Kč, se vyznačuje především motivem směřujícím k místu spojenému s představou bohatství, například Monte Carlo (Skupina TIPSPORT), Havaj (Skupina FORTUNA), Casino (Skupina FORTUNA) nebo Kouzelná země (SAZKA). I v této kategorii se objevují losy s motivem bohatství, např. los Zlatá cihla (Skupina FORTUNA), los Pirátské zlato (Skupina TIPSPORT), los Vyhraj ranec! (SAZKA) a los Černá perla (SAZKA). Všechny tři společnosti tedy i v případě losů v ceně 50 Kč používají stejné motivy a podobná vyobrazení jak samotného losu, tak i stíracích polí na losu. Výjimku tvoří pouze Autolos Skupiny FORTUNA, kde je hlavní výhrou osobní automobil, a los Milionové recepty, taktéž Skupiny FORTUNA, kde je jednou z možných výher sada nádobí a na zadní straně tohoto losu je vždy uveden recept.
167. V kategorii losů v ceně 20 Kč se objevují zejména symboly štěstí, jako například Šťastná sedma (Skupina FORTUNA), Šťastná podkova (Skupina FORTUNA), Pavouček štěstí (Skupina FORTUNA), Zlatá podkova (SAZKA), Zlatý čtyřlístek (SAZKA), Šťastná čísla (SAZKA) či Duha (Skupina TIPSPORT). Další skupinu tvoří losy, jež jsou svým názvem nebo provedením zaměřené na získání pozornosti dětí, a to i přes skutečnost, že možnost nákupu stíracích losů je podmíněna dosažením věku 18 let. Jsou to například losy Pat & Mat (SAZKA), Prasátko (Skupina FORTUNA), Veselá zvířátka (Skupina TIPSPORT), Dinosauři (Skupina FORTUNA), Sloník štěstí (SAZKA) či ZOO (FORTUNA). Tak jako u předchozích cenových kategorií losů, i zde však všechny tři společnosti používají shodné motivy. Specifickým losem je zde los HOROSKOP společnosti SAZKA, kdy si spotřebitel může vybrat los podle svého znamení zvěrokruhu.

168. Z provedeného porovnání vizuální stránky stíracích losů společnosti SAZKA a Skupin FORTUNA a TIPSPORT vyplývá, že každá cenová kategorie stíracích losů má svoje typické motivy, jež používají všechny tři společnosti. V každé kategorii se také objevují výjimky, které se však ani v jednom případě nevztahují společně k oběma spojujícím se soutěžitelům.
169. Z výše uvedeného pak vyplývá, že z pohledu vizuální stránky (dané obrázkem a motivem) stíracích losů nelze konstatovat, že by Skupiny FORTUNA a TIPSPORT na sebe navzájem vyvíjely vyšší konkurenční tlak, než jednotlivě vyvíjejí svojí činností na společnost SAZKA.

V.1.2.5 Porovnání stíracích losů z hlediska maximální možné výhry

170. Třetím nejdůležitějším faktorem, jenž hraje roli v rozhodování spotřebitelů o výběru a nákupu stíracích losů, je maximální výhra, kterou je možné na zakoupeném stíracím losu vyhrát. Za nejvýznamnější faktor ji přitom považuje 0 – 10 % spotřebitelů, jako jeden z faktorů ovlivňujících volbu ji uvádí 20 – 30 % spotřebitelů. Jak vyplývá z grafu č. 5, nejvyšší výhru nabízí společnost ČML. Avšak porovnáme-li tři nejvýznamnější soutěžitele na trhu, tj. společnost SAZKA a Skupiny FORTUNA a TIPSPORT, je zřejmé, že jejich nabídka je z hlediska maximální výhry srovnatelná. Struktura výše maximální výhry je u těchto tří výše uvedených soutěžitelů obdobná, výjimku tvoří emise Skupiny FORTUNA (MAXI Zlatá rybka), kde je maximální výhra ve výši 12 mil Kč.

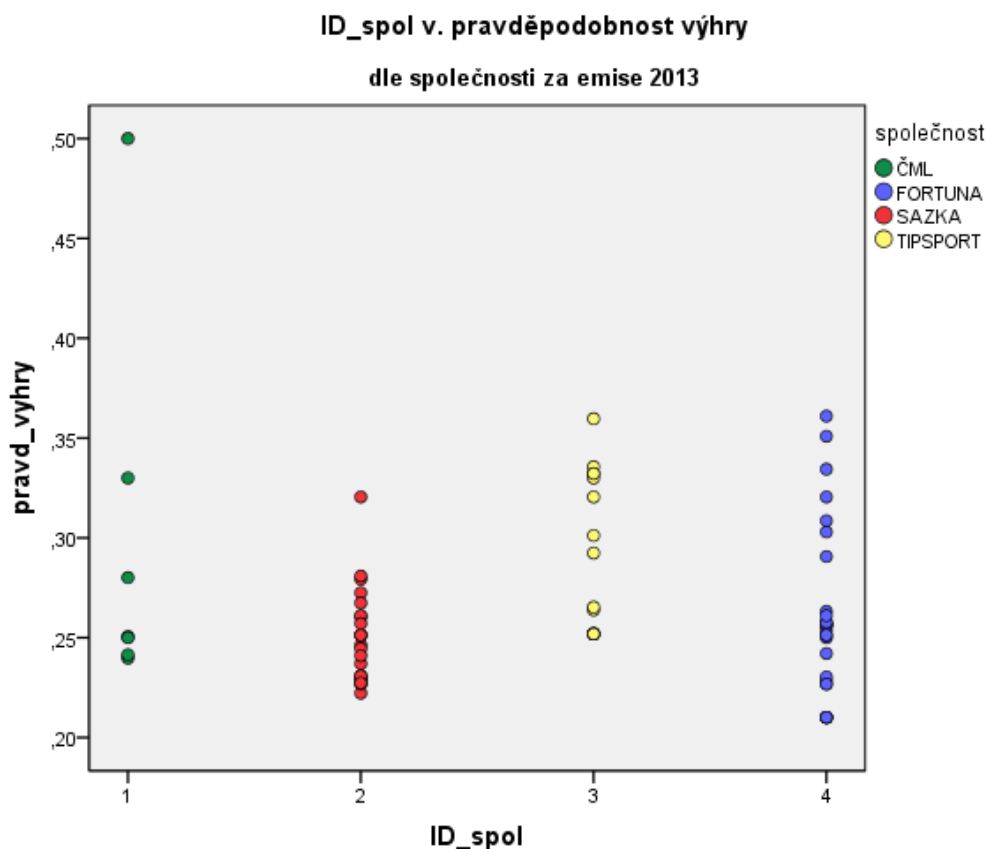
Graf 5: Rozsah maximální výhry na stíracím losu v závislosti na jednotlivých provozovatelích okamžité loterie.

171. I v případě maximální výhry tedy není možné jednoznačně konstatovat vyšší konkurenční blízkost Skupin FORTUNA a TIPSPORT, než společnosti SAZKA a Skupin FORTUNA a TIPSPORT. Je však evidentní, že rozsah společnosti ČML oproti ostatním společnostem je nízký.

V.1.2.6 Porovnání stíracích losů z hlediska pravděpodobnosti výhry

172. Dalším faktorem, ovlivňujícím volbu spotřebitelů při nákupu stíracího losu je pravděpodobnost výhry. Jako nejdůležitější faktor uvedlo pravděpodobnost výhry 0 – 10 % spotřebitelů, jako jeden z faktorů uvedlo pravděpodobnost výhry 20 – 30 % spotřebitelů.
173. Porovnáme-li strategii provozovatelů stíracích losů z hlediska pravděpodobnosti výhry jejich stíracích losů, lze konstatovat, že každý ze tří nejvýznamnějších soutěžitelů na trhu provozování okamžitých loterií v České republice zastává mírně jinou strategii. Jak je patrné z grafu č. 6, vyjma stíracích losů společnosti ČML se pravděpodobnost výhry na zakoupeném stíracím losu pohybuje v intervalu od 0,2 do 0,37, nicméně společnost FORTUNA nabízí stírací losy v celé této škále pravděpodobnosti výhry, společnost TIPSPORT spíše v horní polovině daného intervalu, kdežto společnost SAZKA spíše ve spodní polovině daného intervalu. Tzn., že v oblasti horní poloviny zmiňovaného intervalu pravděpodobnosti výhry si více konkurují spojující se soutěžitelé, avšak rozdíly ve výši pravděpodobnosti výhry mezi společnostmi SAZKA a Skupinami FORTUNA a TIPSPORT jsou relativně malé.

Graf 6: Rozsah pravděpodobnosti výhry na stíracím losu v závislosti na jednotlivých provozovatelích okamžité loterie.

174. Z výše uvedených skutečností tedy vyplývá, že spojující se soutěžitelé jsou si z hlediska pravděpodobnosti výhry částečně bližšími konkurenty, avšak s ohledem na skutečnost, že toto kritérium má v porovnání s ostatními faktory, podle nichž se spotřebitelé rozhodují při koupi stíracího losu, výrazně nižší váhu, Úřad se domnívá, že tento průběžný závěr

nemění výsledek celkového porovnání významu konkurenčního tlaku, jež na sebe jednotliví provozovatelé okamžitých loterií vyvíjejí.

V.1.2.7 Závěr vyplývající z provedených analýz

175. Z Úřadem provedených porovnání vývoje počtu prodaných stíracích losů a jednotlivých kritérií emisí stíracích losů všech na trhu působících soutěžitelů vyplývá, že spojující se soutěžitelé nepředstavují sobě navzájem blízké konkurenty, jejichž spojením by došlo k výraznému snížení hospodářské soutěže na trhu okamžitých loterií.

V.2 Koordinované efekty z horizontálního propojení činností spojujících se soutěžitelů

176. V rámci možných koordinovaných efektů z horizontálního propojení je třeba posoudit, zda předmětné spojení soutěžitelů nepovede k takové změně povahy hospodářské soutěže, kdy soutěžitelé, kteří dříve nekoordinovali své chování, budou s podstatně vyšší pravděpodobností své soutěžní chování koordinovat, což jim umožní zvyšovat ceny nebo jinak narušovat účinnou soutěž.

177. Úřad se tak zabýval analýzou faktorů zvyšujících pravděpodobnost vzniku negativních koordinovaných efektů vyplývajících z koncentrace narelevantních trzích, které indikují možné obavy z narušení hospodářské soutěže v důsledku uskutečnění posuzovaného spojení soutěžitelů. Obecně lze konstatovat, že spojení soutěžitelů na koncentrovaném trhu může významně poškodit účinnou hospodářskou soutěž, protože zvyšuje pravděpodobnost, že soutěžitelé budou schopni koordinovat své chování a zvyšovat ceny, a to dokonce bez uzavírání dohod.

178. Obvykle totiž platí, že čím je hospodářské prostředí jednodušší, transparentnější a stabilnější, tím snadněji soutěžitelé dosahují společného chápání podmínek koordinace. Je například snadnější koordinovat malý počet hráčů než velký. Také lze snadněji koordinovat ceny jediného stejnorodého výrobku než ceny velkého množství různorodých výrobků. Snadnější je rovněž koordinace cen při relativně stabilní poptávce a dodavatelských podmínkách než v situaci, kdy se tyto faktory nepřetržitě mění. V této souvislosti může kolísající poptávka, značný růst postavení některých soutěžitelů na trhu nebo častý vstup nových soutěžitelů naznačovat, že situace není natolik stabilní, aby činila koordinaci pravděpodobnou. Stejně tak reakce neúčastněných subjektů, jako jsou současní i budoucí soutěžitelé, kteří se neúčastní koordinace, jakož i zákazníků, by neměla být schopna ohrozit očekávané výsledky koordinace

179. Soutěžitelé dosáhnou koordinace snáze, je-li jejich postavení relativně symetrické, zejména pokud jde o strukturu nákladů, podíly na trhu, úroveň velikosti výrobních kapacit a míru jejich využití a úroveň vertikální integrace. Strukturální vazby, jako je vzájemné vlastnictví podílů nebo účast ve společných podnicích, mohou též napomáhat sjednocování pobídek koordinujících podniků.

180. Lze tedy shrnout, že mezi faktory zvyšující pravděpodobnost koordinace chování soutěžitelů patří zejména symetrické tržní postavení, stabilní a neelastická poptávka, vysoká tržní transparentnost, produktová homogenita, obdobná struktura nákladů a rovněž existence strukturálních a smluvních vazeb mezi soutěžiteli na trhu. Uvedené faktory přispívají k interní stabilitě koordinace. Další faktory, které přispívají k externí stabilitě koordinace a zvyšují

pravděpodobnost koordinace, jsou zejména existence vysokých bariér vstupu na trh, neexistence blízkých substitutů nebo nízká vyrovnávací kupní síla zákazníků.

181. Po uskutečnění navrhovaného spojení bude na trhu provozování okamžitých loterií působit společnost SAZKA, spojením vzniklá společnost TIPSPORT 02 a společnost ČML. Tržní podíl společnosti ČML je však poměrně malý a konkurovat si tak budou především společnosti SAZKA a TIPSPORT 02, přičemž jejich tržní podíly, finanční síla, počty distribučních míst či portfolio nabízených stíracích losů budou relativně symetrické.
182. Dále je možné konstatovat, že trh provozování okamžitých loterií je trhem relativně transparentním, neboť jeho celková velikost je každoročně zveřejňována MFČR (avšak nejsou zveřejňovány výsledky v členění dle jednotlivých cenových kategorií stíracích losů), každou vydanou emisi stíracích losů lze snadno identifikovat, co se týče jejich základních vlastností, tzn., v okamžiku jejího vydání je známa cena stíracích losů, velikost emise, pravděpodobnost výhry, jaká částka z vkladů je určena na výplatu výher, jak stírací los vypadá, není známa pouze informace o množství prodaných stíracích losů dané emise. Stávající soutěžitel je také schopen relativně rychle vydat novou emisi stíracích losů jako případnou reakci na emisi stíracích losů konkurentů, a to zhruba do 3 – 6 měsíců.⁷⁰
183. Bariéry vstupu na trh okamžitých loterií existují jednak právní a finanční,⁷¹ dále jsou to bariéry související s přístupem do distribuční sítě. Zejména přístup k distribučním místům se jeví jako významná bariéra při vstupu na tento trh, neboť stávající distribuční místa jsou plně využívána soutěžiteli činnými na trhu a řada prodejců není ochotna rozšiřovat portfolio prodávaných stíracích losů s ohledem na relativně malé tržby z jejich prodeje a malý prostor v prodejnách.
184. Avšak skutečnost, že soutěžitelé budou mít po uskutečnění navrhovaného spojení motivaci koordinovat své chování na trhu, se jeví jako nepravděpodobná, neboť trh je z hlediska poptávky a z hlediska významu jednotlivých soutěžitelů na něm působících relativně nestabilní, přičemž stabilní trh je jednou z podmínek, jež výrazně usnadňuje koordinaci. Z hlediska poptávky je trh provozování okamžitých loterií silně rostoucí. V roce 2011 byla celková velikost tohoto trhu (měřeno vloženými částkami) necelých 300 mil. Kč, v roce 2012 to bylo již více než 600 mil. Kč a v roce 2013 cca 1,1 mld. Kč. Z tohoto pohledu se jeví, že naopak soutěžitelé mají relativně velkou motivaci soutěžit, aby získali co největší podíl na takto rostoucím trhu. Snížením konkurence či omezením aktivity by mohlo naopak dojít k zastavení růstu trhu.⁷²
185. Ačkoliv řada faktorů nasvědčuje tomu, že po uskutečnění posuzovaného spojení je pravděpodobnost koordinace chování spojujících se soutěžitelů relativně velká, Úřad zastává názor, že motivace k této koordinaci na trhu okamžitých loterií je minimální, neboť se jedná o trh z hlediska poptávky a významu jednotlivých soutěžitelů na něm působících relativně nestabilní.

V.3 Závěr

⁷⁰ Viz Vyjádření Účastníků řízení, list spisu č. 1682, a vyjádření společnosti SAZKA, list spisu č. 1708.

⁷¹ Viz část IV. tohoto rozhodnutí.

⁷² Viz DRAUZ, Götz, JONES, Christopher W. a kol. EU COMPETITION LAW, Volume II, Mergers and Acquisitions. Leuven: CLAEYS & CASTEELS, 2006, s. 395, odst. 4.427.

186. V souvislosti s navrhovaným spojením soutěžitelů Úřad provedl podrobné posouzení dopadů tohoto spojení na hospodářskou soutěž. Úřad se zabýval zejména posouzením jednotlivých způsobů možného narušení hospodářské soutěže v důsledku horizontálního spojení soutěžitelů na relevantním trhu provozování okamžitých loterií, tedy nekoordinovanými efekty, a to jak těmi, jež jsou spojeny se vznikem dominantního postavení, tak bez vzniku dominantního postavení, a koordinovanými efekty. S ohledem na povahu posuzovaného spojení byly provedené analýzy zaměřeny především na posouzení skutečnosti, zda spojující se soutěžitelé nepředstavují sobě navzájem natolik blízké konkurenty, že by jejich spojením mohlo dojít k podstatnému snížení konkurenčního tlaku na trhu, jež by mělo za následek zhoršení podmínek pro spotřebitele. Na základě výše uvedených výsledků Úřad dospěl k závěru, že posuzované spojení soutěžitelů nevzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky.

VI. Námitky proti uskutečnění posuzovaného spojení

187. Na základě oznámení Úřadu o zahájení správního řízení ve věci posuzovaného spojení soutěžitelů, jež bylo zveřejněno v Obchodním věstníku dne 5. prosince 2013, bylo Úřadu dne 17. prosince 2013 doručeno podání společnosti SAZKA označené „Předběžné námitky proti připravovanému spojení“,⁷³ ve kterém tato společnost vyjádřila své obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže a z ohrožení její pozice na trzích, na nichž je aktivní. Tyto své obavy pak společnost SAZKA v průběhu správního řízení několikrát doplnila, a to zejména v přípisech, jež byly doručeny Úřadu dne 19. prosince 2013 „Žádost o nahlédnutí do spisu / žádost o přiznání účastenství ve věci vedené pod sp. zn. ÚOHS-S746/2013/KS“,⁷⁴ 6. ledna 2014 „Dodatečné doplnění žádosti o nahlédnutí do spisu / žádost o přiznání účastenství ve věci vedené pod sp. zn. ÚOHS-S746/2013/KS“,⁷⁵ 13. ledna 2014 „Poskytnutí podkladů a informací na žádost ze dne 19. prosince 2013 / doplnění předběžných námitek ze dne 17. prosince 2013“,⁷⁶ 6. února 2014 „Rozklad proti usnesení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 22. ledna 2014, č.j. ÚOHS-V212/2013/NH-1542/2014/840/MWi“,⁷⁷ 11. února 2014 „Poskytnutí informací na žádost Úřadu ze dne 27. ledna 2014“,⁷⁸ 26. února 2014 „Doplněné námitky proti připravovanému spojení“⁷⁹ a 9. dubna 2014 „Poskytnutí informací a podkladů na žádost Úřadu ze dne 31. března 2014 / doplnění námitek proti připravovanému spojení“.⁸⁰
188. Obdobně pak své připomínky k navrhovanému spojení soutěžitelů zaslala společnost SYNOT svým přípisem doručeným Úřadu dne 19. prosince 2013, který označila jako „ÚOHS-S746/2013/KS – Námitky proti spojení“.⁸¹

⁷³ Viz listy spisu č. 886 – 897.

⁷⁴ Viz listy spisu č. 913 – 918.

⁷⁵ Viz listy spisu č. 1290 – 1292.

⁷⁶ Viz listy spisu č. 1346 – 1370.

⁷⁷ Viz listy spisu č. 1447 – 1455.

⁷⁸ Viz listy spisu č. 1471 – 1477.

⁷⁹ Viz listy spisu č. 1540 – 1553.

⁸⁰ Viz listy spisu č. 1703 – 1708.

⁸¹ Viz listy spisu č. 938 – 939.

189. Společnost SAZKA namítá, že posuzované spojení soutěžitelů bude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže na relevantních trzích, přičemž toto narušení bude způsobeno alespoň jednou z následujících forem:
- i) koordinované účinky na trhu provozování kurzových sázek v České republice,
  - ii) koordinované účinky na trhu provozování okamžitých loterií v České republice,
  - iii) nekoordinované účinky na trhu provozování okamžitých loterií v České republice.
190. Taktéž společnost SYNOT se obává negativních účinků zapříčiněných případným uskutečněním posuzovaného spojení. Tyto negativní účinky pak spatřuje především v tom, že (i) dojde k uzavření trhu provozování okamžitých loterií, (ii) dojde k riziku koordinace soutěžního chování soutěžitelů působících na trhu provozování okamžitých loterií a (iii) dojde k riziku koordinace soutěžního chování soutěžitelů působících na trhu provozování okamžitých loterií.
191. Společnost SYNOT ve svém přípisu dále uvedla, že v roce 2014 plánovala vstoupit na trh okamžitých loterií, proto mimo jiné i spojující se soutěžitele považuje v této oblasti za potenciální konkurenty. Zmiňovaný trh společnost SYNOT charakterizovala přítomností čtyř soutěžitelů na něm působících, přičemž odhadovala, že společný podíl spojujících se soutěžitelů v roce 2012 činil cca 38 %, z čehož usuzuje, že spojením vzniklý subjekt po spojení bude mít dominantní postavení na tomto trhu.
192. Dle vyjádření společnosti SAZKA posuzovaná transakce završuje snahu podnikatelských skupin FORTUNA a TIPSPORT o ovládnutí trhu kurzového sázení v České republice doprovázeného ovládnutím souvisejícího trhu provozování okamžitých loterií. V této souvislosti společnost SAZKA požadovala, aby Úřad při hodnocení dopadů vzniku společné kontroly nad společností TIPSPORT 02 ze strany podnikatelských skupin FORTUNA a TIPSPORT vzal v potaz i transakce, které spojující se soutěžitelé v nedávné době uskutečnily či v blízké době hodlají uskutečnit.
193. Společnost SAZKA uvedla, že se jedná zejména o:
- i) nabytí části podniku společnosti CHANCE a.s., se sídlem Frýdek-Místek, Radniční 13, IČ: 14613549, (dále jen „CHANCE“),⁸² jež působila v oblasti provozování kurzových sázek v České republice, ze strany Skupiny TIPSPORT, k němuž došlo v průběhu roku 2012,
  - ii) založení společného podniku na poskytování technické podpory provozovatelům internetových karetních her, spočívající zejména v oblasti služeb informačních technologií a vzájemného vyúčtování vkladů a výher jednotlivých účastníků on – line karetních her, mimo jiné Skupinami FORTUNA a TIPSPORT,
  - iii) nabytí části podniku společnosti GAMESTAR, jež působila v oblasti provozování okamžitých loterií, ze strany Skupiny FORTUNA, k němuž došlo v průběhu roku 2013,
  - iv) údajný zájem Skupiny FORTUNA o nabytí kontroly nad společností MAXI-TIP a.s., se sídlem Přerov, Přerov I-Město, Na odpoledni 1042/19, IČ: 25689053, dále jen („MAXI-TIP“), která působí v oblasti provozování kurzového sázení,
  - v) údajný zájem Skupiny FORTUNA o nabytí kontroly nad společností ČML, která působí v oblasti provozování okamžitých loterií, a

---

⁸² Společnost nyní vystupuje na trhu pod firmou Loterie Korunka a.s.

vi) strukturální vazbu mezi Skupinou FORTUNA a společností GECO, která spočívá v držení 8% akciového podílu na společnosti FORTUNA, ze strany společnosti GECO, a to vše za situace, kdy společnost GECO představuje jeden z nejvýznamnějších distribučních kanálů stíracích losů společnosti SAZKA.

194. K výše uvedenému požadavku společnosti SAZKA Úřad uvádí, že při posuzování dopadů spojení soutěžitelů vychází při určení postavení spojujících se soutěžitelů na dotčených relevantních trzích ze situace, v jaké se spojující se skupiny nacházejí v době posuzování spojení soutěžitelů. Poukazuje-li společnost SAZKA na potřebu, aby Úřad do hodnocení dopadů zahrnul i skutečnost, že skupina TIPSPORT nabyla v roce 2012 část podniku společnosti CHANCE, jež působila v oblasti provozování kurzových sázek, či že skupina FORTUNA v průběhu roku 2013 nabyla část podniku společnosti GAMESTAR, jež působila v oblasti provozování okamžitých loterií, pak v této souvislosti Úřad konstatuje, že do postavení spojujících se soutěžitelů na všech trzích, na nichž jsou aktivní, jsou zahrnuty i výsledky na nich dosažené zmiňovanými nabývanými částmi podniku.
195. K založení společně kontrolovaného podniku, jehož činnost měla být zaměřena na poskytování technické podpory provozovatelům internetových karetních her a která měla spočívat zejména v oblasti služeb informačních technologií a vzájemného zúčtování vkladů a výher jednotlivých účastníků on-line karetních her, Úřad uvádí následující. Úřad si je vědom, že některé ze společností náležících do Skupin FORTUNA a TIPSPORT společně se společnostmi SLOT Group, a.s., se sídlem Karlovy Vary, Jáchymovská 142, IČ: 62741560, CHANCE a Meracrest, a.s., se sídlem Praha 5, Na Hřebenkách 2288/72, IČ: 26700808, měly založit zmiňovaný společný podnik, nicméně dle vyjádření Účastníků řízení tyto doposud takový společný podnik nezačaly provozovat a ani tak v dohledné době nehodlají učinit.⁸³ Navíc tento projekt se výlučně dotýkal a má dotýkat provozování on-line karetních her, s provozováním okamžitých loterií, které představují spojením dotčenou oblast, neměl a nemá nic společného.
196. Pokud se týče údajných snah Skupiny FORTUNA či TIPSPORT o převzetí společnosti MAXI-TIP či ČML, Účastníci řízení uvedli, že tato informace se nezakládá na pravdě⁸⁴ a že společnost SAZKA tuto svou domněnku ničím nepodložila. Nad rámec vyjádření Navrhovatelů Úřad konstatuje, že s ohledem na skutečnost, že předmětné spojení soutěžitelů se primárně dotýká pouze relevantního trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky a současně nezakládá podstatné změny na trhu provozování kurzových sázek na území České republiky,⁸⁵ není otázkou, zda některý ze spojujících se soutěžitelů v budoucnu možná má zájem nabýt kontrolu nad jiným konkurentem na trhu provozování kurzových sázek (např. MAXI-TIP), relevantním faktorem posouzení dopadů navrhovaného spojení soutěžitelů. Co se týče údajného zájmu o koupi společnosti ČML, jež působí na spojením dotčeném relevantním trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky, pak v této souvislosti společnost ČML na dotaz Úřadu sdělila ve svém podání ze dne 7. 4. 2014, že cit. *„...nikdo ze společností, náležejících do podnikatelské skupiny TIPSPORT či FORTUNA, a to ani*

⁸³ Viz Vyjádření Navrhovatelů k předběžným námitkám společnosti SAZKA sázková kancelář, a.s., ze dne 6. 1. 2014, list spisu č. 1282, (dále jen „První vyjádření navrhovatelů k námitkám třetích osob“).

⁸⁴ Viz První vyjádření navrhovatelů k námitkám třetích osob, list spisu č. 1282.

⁸⁵ Viz odstavce 220 – 234 tohoto rozhodnutí.

*samostatně ani společně, nejednal o převzetí našich podnikatelských aktivit v oblasti činností, souvisejících s naším podnikáním na relevantním trhu okamžitých loterií“.*⁸⁶

197. Ke skutečnosti, že společnost GECO drží akcie představující 8% podíl na společnosti FORTUNA, Úřad uvádí, že si je této skutečnosti vědom a bere ji v otázce posouzení dopadu navrhované transakce v potaz. Nicméně je třeba dodat, že tento podíl na základním kapitálu společnosti FORTUNA nezakládá společnosti GECO podíl na kontrole této společnosti a ani v důsledku posuzovaného spojení se na této okolnosti nic nemění.
198. Společnost SAZKA ve svých vyjádřeních dále uvedla, že je konkurentem spojujících se soutěžitelů, a to zejména na trzích provozování kurzového sázení, provozování číselných loterií a provozování okamžitých loterií, přičemž povolením posuzované transakce by údajně mohlo dojít k velmi negativnímu zásahu do postavení společnosti SAZKA a dalších soutěžitelů na zmíněných trzích.
199. Hlavní negativní dopad posuzovaného spojení soutěžitelů spatřuje společnost SAZKA na trhu kurzového sázení v České republice, a to v důsledku možné koordinace Skupin FORTUNA a TIPSPORT, které mají na tomto trhu oligopolní postavení. Dle společnosti SAZKA společný tržní podíl Skupin FORTUNA a TIPSPORT na trhu kurzového sázení v České republice dosahuje cca 90 %, když tržní podíl Skupiny TIPSPORT v roce 2012 na tomto trhu činil cca 60 %, podíl Skupiny FORTUNA pak cca 30 %.⁸⁷
200. V důsledku spojení soutěžitelů dle společnosti SAZKA dochází k nastavení ideálních podmínek pro vzájemnou koordinaci jednání na tomto trhu, která zabrání vstupu, resp. rozvoji existujících menších konkurentů.
201. Také společnost SYNOT vyjadřuje ve svých námitkách obdobné obavy z možného negativního dopadu předmětného spojení soutěžitelů na relevantní trh kurzových sázek na území České republiky, na němž mají údajně Skupiny FORTUNA a TIPSPORT oligopolní postavení. Uskutečnění navrhované transakce pak dle názoru společnosti SYNOT vytvoří rámec pro nastavení ideálních podmínek pro vzájemnou koordinaci na tomto trhu, což vytvoří bariéry pro vstup nových a pro rozšíření působení stávajících menších soutěžitelů.
202. V této souvislosti společnost SYNOT poukazuje na to, že kurzové sázky a stírací losy jsou z části distribuovány prostřednictvím stejných prodejních míst, přičemž právě propojení těchto prodejních míst vytváří prostor pro vzájemné sledování chování na trhu, společnou cenovou politiku, sdílení informací a dohody o marketingových strategiích, tj. prostor pro koordinaci chování podnikatelských skupin TIPSPORT a FORTUNA na trhu kurzových sázek. Vytvoření podmínek pro tuto koordinaci je navíc dle společnosti SYNOT usnadněno skutečností, že obě podnikatelské skupiny spojujících se soutěžitelů mají obdobnou strukturu nákladů, způsob distribuce, na trhu působí nízký počet konkurentů a prodej kurzových sázek je transparentní.
203. Také podle názoru společnosti SAZKA jsou již v současnosti naplněny téměř všechny znaky trhu, jež umožňují koordinované chování soutěžitelů na něm působících. Především

---

⁸⁶ Viz list spisu č. 1691.

⁸⁷ Společnost SAZKA za součást relevantního trhu kurzového sázení na území České republiky nepočítá zahraniční subjekty, které zde bez příslušné licence MFČR nabízí možnost on-line kurzového sázení (např. BetandWin, Betway, Expect, Woldbet, Bettsson, Eurobet, Betfair či Sportingbet).

je postavení Skupin FORTUNA a TIPSPORT dle přesvědčení společnosti SAZKA relativně symetrické, a to jak co do výše jejich tržních podílů, tak i co do struktury jejich nákladů a způsobu distribuce kurzového sázení. V důsledku posuzované transakce pak dochází ke vzniku strukturální vazby mezi Skupinami FORTUNA a TIPSPORT, přičemž v této souvislosti společnost SAZKA odkazuje na odst. 48 Pokynů pro posuzování horizontálních spojení, dle kterého „...Strukturální vazby, jako je vzájemné vlastnictví podílů nebo účast ve společných podnicích, mohou též napomáhat sjednocování pobídek koordinujících podniků...“.

204. Tato strukturální vazba pak společně s povinným zveřejňováním prodejů (finančních toků spojených s kurzovým sázením) u MFČR, nízkým počtem dalších konkurentů a relativně transparentním způsobem, jakým prodeje kurzových sázek probíhají, vytváří výrazně transparentní prostředí umožňující sledování odchylek od podmínek koordinace.
205. Získání společné kontroly nad společností TIPSPORT 02 ze strany Skupin FORTUNA a TIPSPORT pak dává těmto soutěžitelům dle společnosti SAZKA prostor pro případná odvetná opatření za odchýlení se od podmínek koordinace.
206. S ohledem na výši tržních podílů spojujících se soutěžitelů kroky ostatních konkurentů spojujících se soutěžitelů nemohou žádným způsobem ohrozit případné očekávané výsledky koordinace. Rovněž tak dle názoru společnosti SAZKA ani potenciální konkurenti spojujících se soutěžitelů nemají možnost negativní důsledky případné koordinace spojujících se soutěžitelů na trhu kurzových sázek eliminovat, a to v důsledku existence vysokých bariér vstupu na tento trh.
207. Dle společnosti SAZKA mezi klíčové překážky vstupu na trh kurzových sázek v České republice patří (i) právní a jiné regulatorní překážky, (ii) tzv. síťový efekt a (iii) povaha zákaznické základny.
208. V souvislosti s právními a jinými regulatorními překážkami vstupu na trh kurzových sázek na území České republiky společnost SAZKA odkázala na zákon o loteriích, který stanovuje možnost podnikat v této oblasti pouze na základě povolení, které může udělit MFČR pouze právnické osobě se sídlem na území České republiky bez zahraniční majetkové účasti. Taková právnická osoba musí mít formu akciové společnosti, přičemž veškeré její akcie musí znít na jméno. Základní kapitál musí činit nejméně 100 milionů Kč a tento musí být splacen peněžními vklady. Současně po celou dobu platnosti povolení nesmí být výše základního kapitálu dané společnosti snížena. Dále je žadatel o licenci povinen složit u MFČR jistotu ve výši 50 milionů Kč, přičemž zdrojem finančních prostředků na složení nesmí být půjčka či úvěr. Se složenou jistotou nelze po dobu platnosti licence nakládat.
209. Z těchto, zejména finančních, podmínek, jejichž splnění je nezbytné pro získání licence na provozování kurzových sázek, společnost SAZKA dovodila, že pro vstup na trh jsou potřebné značné finanční prostředky, což neumožňuje dostatečně rychlé reakce potenciálních nových soutěžitelů na vývoj na trhu kurzových sázek.
210. K tzv. síťovému efektu společnost SAZKA uvedla, že ten nastupuje v situaci, kdy hodnota nabízeného produktu stoupá spolu s počtem zákazníků produkt odebírajících. To představuje významnou překážku vstupu, jelikož nový potenciální provozovatel na trhu musí získat dostatečnou zákaznickou základnu na to, aby mohl efektivně konkurovat stávajícím

soutěžitelům. Co se týče kurzových sázek, dle společnosti SAZKA počet sázejících spolu s vypsaným kurzem spoluurčují velikost výherního fondu, a tudíž i velikost potenciální výhry. Z tohoto důvodu potenciální nový provozovatel kurzových sázek musí vstoupit na trh s atraktivními kurzy v kombinaci s vyšší výhrou, aby dokázal konkurovat Skupinám TIPSPORT a FORTUNA.

211. Pokud se jedná o povahu zákaznické základny, dle společnosti SAZKA je schopnost získat dostatečnou zákaznickou základnu hlavní překážkou vstupu na trh kurzových sázek v České republice, neboť pro zákazníka má velkou roli reputace provozovatele a jeho značka, přičemž jsou velmi málo ochotni měnit svého provozovatele. V této souvislosti společnost SAZKA uvedla, že objem vkladů, u kterého začíná být podnikání na trhu kurzových sázek ziskovým, činí cca 1 miliardu Kč.
212. Souhrn těchto překážek vstupu nových soutěžitelů na trh kurzových sázek na území České republiky dle společnosti SAZKA má za následek, že je téměř vyloučené, že by na tento trh vstoupil v nejbližší době nový významný provozovatel, a spíše se očekává konsolidace stávajících menších provozovatelů. O této skutečnosti svědčí dle společnosti SAZKA i fakt, že, ačkoli trh kurzových sázek na území České republiky meziročně roste o cca 20 %, tržní podíl Skupin FORTUNA a TIPSPORT je stabilní.
213. Dále společnost SAZKA v souvislosti s možnými koordinovanými efekty na trhu kurzových sázek v České republice uvedla, že ani zákazníci spojujících se soutěžitelů na trhu provozování kurzového sázení, tj. jednotliví sázející (fyzické osoby), nemají vůči skupinám FORTUNA a TIPSPORT vyrovnávající kupní sílu, tudíž nejsou schopni se efektivně bránit případné koordinaci chování spojujících se soutěžitelů na tomto trhu.
214. Společnost SAZKA pak potvrzení svého závěru, že v důsledku spojení dojde i k negativním důsledkům na trhu provozování kurzových sázek, spatřovala v tom, že v rámci rozhovoru pro Hospodářské noviny vydané dne 16. ledna 2014 generální ředitel Fortuna Entertainment Group a dlouhodobý ředitel kurzových sázek skupiny FORTUNA, pan R. H., sdělil, že cit. „...*Jsmo předběžně domluveni, že spolupráce s Tipsportem v oblasti losů by se měla rozšířit i na on-line loterie...*“.
215. K tomu společnost SAZKA dále uvedla, že pokud sázková kancelář působí v oblasti loterií a sázek a poskytuje část svých služeb on-line, zásadně používá jednu on-line platformu pro všechny trhy, na kterých působí. V situaci, kdy velká část příjmů sázkových kanceláří je či ve střednědobé budoucnosti bude tvořena z on-line služeb, každá sázková kancelář tvoří jednu komerční strategii napříč trhy a využívá synergií, které jednotná strategie pro více trhů přináší. V rámci moderního řízení společnosti se přitom synergií dosahuje pomocí systémů řízení vztahů se zákazníky (dále jen „CRM“). CRM je proces shromažďování, zpracování a využití informací o zákaznících společnosti podporovaný databázovou technologií, který umožňuje poznat, pochopit a předvídat potřeby, přání a nákupní zvyklosti zákazníků a podporuje oboustrannou komunikaci mezi firmou a jejími zákazníky.⁸⁸

⁸⁸ Skupiny FORTUNA a TIPSPORT v rámci svých věrnostních programů pro své zákazníky sbírají například informace o jejich jménech, datu narození, e-mailových adresách či telefonních číslech, tuto databázi mohou pak tyto podnikatelské skupiny využívat i pro jiné trhy.

216. U sázkových kanceláří, které ve vzrůstající míře poskytují své služby on-line, dle společnosti SAZKA CRM znamená, že tyto mají jednu databázi zákazníků, jejichž potenciál využívají na všech trzích, na kterých působí. Marketingová strategie je přitom jedna a zahrnuje prodeje přes on-line i přes kamenné pobočky.
217. Z výše uvedeného společnost SAZKA vyvozuje, že není možné, aby si Skupiny FORTUNA a TIPSPORT ostře konkurovaly na trhu kurzových sázek a zároveň spolupracovaly v oblasti mj. stíracích losů či on-line loterií, neboť dle společnosti SAZKA jejich systémy řízení a související aplikace na toto nemůžou být z principu nastaveny. Podle společnosti SAZKA je naopak ekonomickým smyslem připravovaného spojení právě synergie Skupin FORTUNA a TIPSPORT v oblasti kurzových sázek a využití této synergie na ostatních souvisejících trzích.
218. V souvislosti s námitkou společnosti SAZKA týkající se vzniku možných koordinovaných efektů na trhu provozování kurzových sázek v České republice Účastníci řízení zdůraznili, že posuzovaná transakce má dopad pouze na trh provozování okamžitých loterií, protože pouze touto činností se bude společnost TIPSPORT 02 zabývat. Naopak dle jejich vyjádření mezi Skupinami FORTUNA a TIPSPORT na trhu provozování kurzových sázek na území České republiky probíhá tvrdý konkurenční boj, na kterém se v důsledku posuzované transakce nic nemění.
219. V této souvislosti Úřad odkazuje na výše zmiňovaný rozhovor Hospodářských novin s R. H., který na otázku vztahující se ke vzniku společné kontroly nad společností TIPSPORT 02 ze strany Skupiny FORTUNA a TIPSPORT, cit. *„Jaké to vlastně je, sednout si s největším konkurentem v oblasti kurzových sázek, tedy společností TipSport, se kterým se při každé příležitosti navzájem pošouchujete, a domluvit se na společném podniku?“* odpověděl, cit. *„Je to strašlivě obtížné. Konkurenční boj, který v Česku panuje, je rok od roku vyhrocenější s tím, jak se trh saturuje a je stále těžší a nákladnější získávat nové klienty. Některé praktiky konkurenčního boje jsou už skutečně dost nevybíravé. Když se sejde vedení takových konkurentů, je to dost složité. Udělali jsme to proto tak, že jsme vyčlenili lidi, kteří se zabývají okamžitými loteriami (losy), kteří s kurzovými sázkami v podstatě vůbec nepřijdou do styku, a těm jsme dali co největší možné pravomoci. Jedině díky tomu, že spolu jednali lidé, kteří nejsou konkurenčním bojem tolik zatíženi, jsme byli schopni se dohodnout. I tak celé jednání od počáteční ideje trvalo asi rok a půl. Nebylo to vůbec jednoduché.“* Výše uvedené vyjádření zástupce Skupiny FORTUNA pro tisk tak dle Úřadu potvrzuje vyjádření Účastníků řízení o jejich konkurenčním boji na trhu kurzových sázek a o tom, že posuzovaná transakce má za cíl jejich spolupráci pouze na trhu okamžitých loterií.
220. Úřad obecně k námitce společnosti SAZKA ohledně obavy z koordinovaných efektů na trhu provozování kurzových sázek na území České republiky dále uvádí následující. Spojení soutěžitelů na koncentrovaném trhu může významně narušit efektivní soutěž prostřednictvím vytvoření nebo posílení dominantního postavení, protože zvyšuje pravděpodobnost, že soutěžitelé budou schopni takto koordinovat své chování a zvyšovat ceny dokonce bez uzavírání dohod nebo uchýlování se k jednání ve shodě ve smyslu § 3 zákona. Spojení může rovněž usnadnit koordinaci, více ji stabilizovat nebo zefektivnit pro soutěžitele, kteří své chování koordinovali již před spojením.⁸⁹

⁸⁹ Obdobně viz Pokyny pro posuzování horizontálních spojení, odst. 39.

221. V této souvislosti lze dále obecně konstatovat, že koordinace se s větší pravděpodobností objeví na trzích, na nichž je relativně snadné dosáhnout společného chápání podmínek koordinace, a současně za okolností umožňujících stabilitu koordinace v čase. V této souvislosti je nezbytné zkoumat, zda koordinující soutěžitelé jsou sto sledovat, zda podmínky koordinace jsou ze strany všech své chování koordinujících účastníků trhu dodržovány. Rovněž tak je nezbytné, aby existovala určitá forma věrohodného odrazujícího mechanismu, který lze aktivovat při zjištění odchylky od koordinace. V neposlední řadě, aby koordinované efekty mohly nastat, reakce nezúčastněných současných či potenciálních konkurentů, jež na koordinaci neparticipují, a zákazníků by neměla být schopna ohrozit výsledky koordinace.
222. Jak bylo výše uvedeno, koordinace se pravděpodobně objeví, mohou-li soutěžitelé snadněji dojít k představě, jak by měla koordinace fungovat. V této souvislosti platí, že snadnější koordinace je na trzích s malým počtem hráčů než s velkým, na trzích s homogenním produktem než s produktem diferencovaným, na trzích se stabilní poptávkou a dodavatelskými podmínkami či na trzích, kde nedochází k výrazným změnám významu jednotlivých soutěžitelů. Rovněž tak společného chápání podmínek koordinace mohou soutěžitelé snadněji dosáhnout, jsou-li tito relativně symetrickí, zejména pokud jde o strukturu nákladů, podíly na trhu, úroveň kapacit a vertikální integrace. Rovněž tak strukturální vazby, jako je vzájemné vlastnictví podílů nebo účast ve společných podnicích, mohou napomáhat sjednocování pobídek soutěžitelů koordinujících své chování.
223. Při hodnocení charakteristik trhu provozování kurzových sázek na území České republiky lze k posouzení, zda tyto napovídají možnosti vzniku koordinovaných efektů plynoucích z uskutečnění navrhované transakce, konstatovat následující.
224. Trh provozování kurzových sázek v České republice je trhem vysoce koncentrovaným, kde působí velmi malé množství významných soutěžitelů. Nejvýznamnějšími z nich jsou právě Skupiny FORTUNA a TIPSPORT, jejichž společný tržní podíl výrazně přesahuje 50 %, když např. dle vyjádření spojujících se soutěžitelů činí cca [75-85] %, dle názoru společnosti SAZKA dokonce 90 %, přičemž obě podnikatelské skupiny svého tržního postavení dosahují dlouhodobě. Podmínky koncentrace trhu a relativně malého množství významných soutěžitelů na trhu, jež usnadňují vznik koordinovaných efektů, tedy na daném trhu jsou splněny.
225. Rovněž tak by bylo na daném trhu možné zhodnotit, že obě podnikatelské skupiny spojujících se soutěžitelů mají obdobnou strukturu nákladů či způsobu distribuce, na druhou stranu jejich postavení nelze považovat za zcela symetrické, když jak tržní podíl, tak i počet distribučních míst (kamenných prodejních poboček), jimiž disponuje Skupina TIPSPORT, výrazně převyšuje počet poboček Skupiny FORTUNA. V této souvislosti je ale třeba konstatovat, že s ohledem na vývoj kurzového sázení, kdy stále výraznější podíl spotřebitelů kurzových sázek využívá více než kamenné pobočky spíše možnosti vsázet prostřednictvím internetu, tak současná výhoda vyššího počtu prodejních míst do budoucna nemusí mít tak výrazný vliv. To potvrzuje v již výše zmíněném rozhovoru pro Hospodářské noviny i R. H., který na otázku, cit. „*Když mluvíme o pobočkách, kolik jste jich letos v Česku zavřeli?*“ odpovídá, cit. „*Zhruba deset procent.*“ A na následující otázku, cit. „*Jde o trend, který bude pokračovat?*“ odpovídá, cit. „*Určitě. Postupné uzavírání poboček začalo krátce po spuštění internetu. Změna chování zákazníků a jejich přesun na on-line sázení proběhl strašně rychle.*“

Není se čemu divit, moci si v teple a klidu domova vsadit, anebo se muset obléct a vyrazit do města je velký rozdíl.“

226. Pravděpodobnosti vzniku koordinovaných efektů ale nenasvědčuje skutečnost, že trh kurzových sázek je trhem značně diferencovaným, když zboží na tomto trhu představují vypsané sázky na jednotlivé sportovní či společenské události. Těchto sázek pak sázkové kanceláře, včetně těch, které náleží Skupinám FORTUNA a TIPSPORT, vypisují řádově několik tisíc týdně.⁹⁰
227. Sázející pak na jednotlivé sázkové události či jejich kombinace vsázejí jimi zvolenou finanční částku, přičemž jednotlivé sázkové kanceláře se od sebe mohou odlišovat rozdílnou výší kurzu, kterou připisují různým výsledkům jednotlivých sázkových událostí. Koordinace na trhu kurzových sázek by pak mohla probíhat právě prostřednictvím koordinace výše vypisovaných kurzů.
228. V této souvislosti je třeba uvést, že výše kurzu od vypsání sázky do uskutečnění příslušné sázkové události se mění, neboť je ovlivňována řadou vnějších okolností, jako např. počasí, informace vztahující se ke hře (např. zranění některých hráčů) či změna trendů chování sázejících.
229. Vzhledem k výše uvedenému lze konstatovat, že ačkoli tržní prostředí je relativně transparentní, a to zejména s ohledem na počet významných soutěžitelů na trhu a i s ohledem na to, že jednotlivé kurzy na sázkové události jsou neustále veřejně dostupné, počet sázkových událostí a potřeba změn kurzů na ně v čase tvoří takový mix charakteristik trhu, že vznik koordinovaných efektů na tomto trhu si jde jen obtížně představit.
230. Tomuto názoru nasvědčuje i skutečnost, že v několika posledních letech Úřad neobdržel jediný podnět či stížnost, který by poukazoval na možné porušení soutěžních pravidel na trhu kurzového sázení na území České republiky, a to ať už formou zneužití kolektivního dominantního postavení na něm (§ 10 a 11 zákona) či prostřednictvím existence kartelové dohody či jednání ve shodě (§ 3 zákona).
231. Navíc všechny výše uvedené charakteristiky trhů jsou platné již před uskutečněním navrhované transakce, která na nich nic nemění. Posuzované spojení soutěžitelů se týká výhradně vzniku společné kontroly nad soutěžitelem, jehož působení má být zaměřeno výlučně na provozování okamžitých loterií.
232. V této souvislosti, tedy ve vztahu k existenci podmínek trhu provozování kurzových sázek umožňujících koordinaci na něm, je třeba zkoumat, jaká změna nastane v důsledku uskutečnění posuzované transakce. Jediná nastávající změna mající potenciálně vliv na možné posouzení naplnění podmínek koordinace na trhu kurzových sázek je vznik strukturální vazby mezi Skupinami FORTUNA a TIPSPORT, která spočívá ve vzniku společné kontroly nad společností TIPSPORT 02.
233. K tomu Úřad zastává názor, že ani tato strukturální vazba mezi Skupinami FORTUNA a TIPSPORT nepředstavuje podstatnou změnu na trhu provozování kurzových sázek v České republice, jež by měla umožnit efektivní koordinaci chování těchto podnikatelských skupin

---

⁹⁰ Např. Skupina TIPSPORT týdně vypisuje cca [... obchodní tajemství ...] sázkových událostí, Skupina FORTUNA pak cca [... obchodní tajemství ...].

na něm. Důvodem pro tento názor Úřadu je skutečnost, že mezi spojujícími se soutěžiteli již v době před uskutečněním navrhované transakce existuje významná vazba v podobě jejich členství v Asociaci provozovatelů kurzových sázek, když členy této asociace jsou pouze společnosti náležící do Skupin FORTUNA a TIPSPORT.⁹¹ Za situace, kdy na trhu provozování kurzových sázek existuje platforma, kde se na pravidelné bázi spolu mohou potkávat dva nejvýznamnější konkurenti, pak vytvoření společného projektu na jiném relevantním trhu nepředstavuje podstatnou změnu pro hodnocení existence podmínek vhodných pro koordinaci chování na trhu provozování kurzových sázek.

234. S ohledem na výše uvedené informace vztahující se k podmínkám chápání společného postupu soutěžitelů na trhu provozování kurzových sázek v České republice a změně na tomto trhu nastalé v důsledku uskutečnění posuzované navrhované transakce pak Úřad nepovažuje za nezbytné provedení další detailní analýzy kritérií hodnocení nebezpečí vzniku koordinovaných efektů na tomto trhu, tj. hodnocení, zda soutěžitelé jsou schopni detekovat odklon v chování jednotlivého soutěžitele od koordinace, zda mají způsob, jak takový odklon dostatečně efektivně sankcionovat, popř. jaký vliv na efektivitu koordinace mohou mít kroky učiněné spotřebiteli či dalšími již působícími nebo alespoň potenciálními konkurenty.
235. Co se týče obav společnosti SAZKA o rozšíření spolupráce Skupin FORTUNA a TIPSPORT do oblasti on-line loterií a o vzájemné sdílení databázových technologií a využívání informací, jež byly získány na trhu kurzového sázení, na trhu provozování okamžitých loterií a naopak, Úřad uvádí následující.
236. V souvislosti s on-line loteriami a vyjádřením R. H. v již výše zmíněném rozhovoru pro Hospodářské noviny o plánované spolupráci Skupin FORTUNA a TIPSPORT v této oblasti, Účastníci řízení uvedli, že, cit.: *„Žádná dohoda na provozování online loterií mezi Navrhovateli neexistuje. Současná legislativa provozování online loterií neumožňuje.“*⁹²
237. Nad rámec vyjádření Navrhovatelů pak Úřad uvádí, že ačkoliv jsou informace o zákaznících kurzového sázení shromažďovány a uchovávány ve formě databáze, neplatí toto o zákaznících, kteří si kupují stírací losy, neboť uzavírání sázek na okamžité loterie je zcela anonymní. Skutečnost, že by tedy spojující se soutěžitelé sdíleli databáze informací získaných o zákaznících na trhu kurzového sázení a na trhu provozování okamžitých loterií či vytvářeli jakoukoliv společnou marketingovou strategii, se nejeví jako pravděpodobná.
238. Další negativní dopady posuzovaného spojení soutěžitelů spatřuje společnost SAZKA na trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky, přičemž nebezpečí narušení hospodářské soutěže dle společnosti SAZKA hrozí prostřednictvím koordinovaných účinků na tomto trhu či prostřednictvím nekoordinovaných účinků.
239. Pokud se jedná o koordinované efekty na trhu provozování okamžitých loterií, společnost SAZKA ve svých námitkách vyslovila obavu, že v důsledku spojení dojde k takové změně struktury trhu, která umožní potenciální koordinované jednání tržních subjektů. Dle společnosti SAZKA totiž dojde ke splnění podmínek koordinace, podmínek možnosti sledování odchylek i podmínek pro funkční odrazující mechanismy odklonu od koordinace

⁹¹ Viz <http://www.apkurs.cz/?q=clenove-asociace>.

⁹² Viz list spisu č. 1683.

chování tržních subjektů tak, jak jsou definovány v Pokynech pro posuzování horizontálních spojení.

240. Dle společnosti SAZKA na relevantním trhu provozování okamžitých loterií panuje relativně stabilní hospodářské prostředí (poptávka na trhu je stabilní, rovněž tak i dodavatelské podmínky), které se navíc v důsledku posuzovaného spojení ještě zjednoduší. Produkty na tomto trhu jsou relativně homogenní, neboť stírací losy představují relativně stejnorodé produkty. Rovněž tak hlavní provozovatelé okamžitých loterií (společnost SAZKA a spojením vzniklý subjekt) po případné realizaci posuzované transakce budou relativně symetrickí, co se struktury nákladů, podílů na trhu a úrovně vertikální integrace týče. Rovněž tak tržní prostředí v oblasti provozování okamžitých loterií je díky zveřejňování prodejů MFČR, nízkému počtu účastníků trhu a známému a transparentnímu způsobu prodeje stíracích losů transparentní. Současně pak případná koordinace mezi subjekty na trhu okamžitých loterií na území České republiky nemůže být narušována reakcemi třetích subjektů z řad potenciálních konkurentů či odběratelů, neboť i na tomto trhu platí stejné podmínky pro vstup na něj či případné vyrovnávací kupní síly poptávky. Z výše uvedeného vyplývá, že podnikatelské Skupiny FORTUNA i TIPSPORT chtějí po uskutečnění spojení využít svá data o zákaznících na trhu kurzového sázení, aby při jejich kurzovém sázení (ať už on-line či na kamenné pobočce) si současně vsadili na trhu okamžitých či on-line loterií. Společnost SAZKA se pak domnívá, že by spolupráce podnikatelských Skupin FORTUNA a TIPSPORT v oblasti on-line loterií výrazně zvýšila riziko koordinace na trhu kurzového sázení.
241. Také společnost SYNOT se domnívá, že s ohledem na charakteristiky trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky, zejména pak vzhledem k jeho stabilitě, transparentnosti, homogenitě produktu, existenci stabilní poptávky, symetričnosti provozovatelů okamžitých loterií (myšleno po případném uskutečnění posuzované transakce), existenci překážek vstupu na relevantní trh,⁹³ je značné riziko vzniku koordinovaného chování hlavních soutěžitelů působících na tomto trhu.
242. V souvislosti s možnými koordinovanými efekty na trhu provozování okamžitých loterií v České republice Úřad uvedl již v části V.1.2 Koordinované efekty z horizontálního propojení činností spojujících se soutěžitelů, že ačkoli je v případě posuzovaného spojení soutěžitelů splněna řada faktorů, jež by nasvědčovaly zvýšené pravděpodobnosti koordinace chování soutěžitelů v důsledku uskutečnění tohoto spojení, je Úřad toho názoru, že motivace ke koordinaci je na trhu okamžitých loterií minimální, neboť se jedná o trh z hlediska poptávky a významu jednotlivých soutěžitelů na něm působících relativně nestabilní.
243. V souvislosti s možnými negativními unilaterálními účinky společnost SAZKA zdůrazňovala, že český trh okamžitých loterií je již před uskutečněním posuzované transakce vysoce koncentrovaný (HHI je výrazně vyšší než 2000), přičemž hodnota HHI se v důsledku změny o výrazně více než 150 bodů.
244. Dále se společnost SAZKA domnívá, že losy spojujících se soutěžitelů představují blízké substituty, neboť jsou ve všech ohledech stejné a zaměřují se na stejnou skupinu zákazníků. Společnost SAZKA toto své tvrzení opírá o názor, že způsob sázení je u losů podnikatelských Skupin FORTUNA a TIPSPORT stejný, stejně tak i vstupní ceny sázení, obrazové znázornění

---

⁹³ Tyto překážky vstupu spatřuje společnost SYNOT zejména v regulačních požadavcích pro vstup na trh a v existenci exkluzivních ujednání ohledně přístupu k prodejním místům.

a výše výher. Obdobnou námitku vnesla také společnost SYNOT a uvádí, že z těchto výše zmíněných důvodů představuje oznámené spojení soutěžitelů zánik významné konkurenční síly na trhu.

245. V této souvislosti společnost SAZKA rozvádí, proč se domnívá, že stírací losy Skupin FORTUNA a TIPSPORT představují blízké substituty. V první řadě společnost SAZKA poukazuje na to, že obě podnikatelské skupiny spojujících se soutěžitelů se shodně zaměřují na hlavní kategorie stíracích losů co do prodejní ceny, tj. stírací losy s cenou 20, 50, 100 a 200 Kč, přičemž jednotlivé emise spojujících se skupin v těchto cenových kategoriích jsou vydávány zásadně v množství do 1 milionu kusů. Oproti tomu společnost SAZKA v těchto cenových kategoriích vydává emise o velikosti zásadně nad 1 milion kusů. Ani jeden ze spojujících se soutěžitelů pak nevydal emisi losů s cenou 30 Kč, ačkoli dle společnosti SAZKA tato patří mezi velmi oblíbené.
246. Při porovnání stíracích losů jednotlivých soutěžitelů pak společnost SAZKA poukazuje na další faktor, který podstatným způsobem odlišuje její stírací losy od losů spojujících se soutěžitelů. Tímto je dle společnosti SAZKA skutečnost, že významnou část jejích stíracích losů si klienti vybírají, neboť si mohou šanci výhry personifikovat se svojí osobou, a to prostřednictvím jejich šťastného čísla či jejich data narození (jedná se zejména o emise společnosti SAZKA „Horoskop 2“, „Horoskop 080“, „Šťastná čísla 072“ a „Šťastná čísla 081“). Obdobnou personifikaci možnosti výhry nelze vysledovat u žádné z emisí stíracích losů spojujících se soutěžitelů.
247. Další blízkost losů spojujících se soutěžitelů spatřuje společnost SAZKA ve skutečnosti, že obě podnikatelské skupiny FORTUNA i TIPSPORT si shodně nechají vyrábět stírací losy u jednoho a téhož výrobce, tj. společnosti Scientific Games International, která jim předkládá vzory úspěšných emisí stíracích losů k výběru a následně je vyhotovuje. Společnost SAZKA naopak používá vlastní grafiky. V této souvislosti společnost SAZKA vyjadřuje svůj názor, že vizuálně (tvarem a rozměry stíracích losů, jejich grafickou úpravou i kvalitou používaného materiálu, z něhož je los vyráběn) se její losy výrazně odlišují od stíracích losů spojujících se soutěžitelů, které mají naopak podobné charakteristiky.
248. Podobnost podnikání Skupin FORTUNA a TIPSPORT pak dle společnosti SAZKA lze najít i ve způsobu ověřování platnosti losů, kdy zmíněné podnikatelské skupiny k ověření výhry stíracího losu v distribučních místech, jež jsou v jejich vlastnictví, využívají tzv. on-line validátorů, v dalších distribučních místech je k ověření užíváno políčko „Nestírat, jinak neplatné“, které se nachází na stíracích losech spojujících se soutěžitelů. Naopak společnost SAZKA využívá k ověřování výhry svých stíracích losů zásadně on-line validátorů.
249. Rovněž tak i způsobem distribuce představují dle společnosti SAZKA podnikatelské skupiny FORTUNA a TIPSPORT sobě navzájem bližší konkurenty než společnost SAZKA, neboť obě tyto podnikatelské skupiny využívají podstatným způsobem k distribuci stíracích losů vlastní prodejní místa, kdežto společnost SAZKA téměř výlučně prodejní místa na ní kontrolně nezávislých soutěžitelů. V této souvislosti společnost SAZKA poukazuje na podobnou strukturu zákazníků kupujících od spojujících se soutěžitelů jejich stírací losy. Na rozdíl od společnosti SAZKA významnou skupinu zákazníků podnikatelských skupin FORTUNA i TIPSPORT představují jejich klienti poptávající služby v oblasti kurzového sázení, když dle studie chování zákazníků, již si nechala v průběhu roku 2013 společnost SAZKA vypracovat,

vyplývá, že 20 % zákazníků v České republice využívá současně kurzové sázení a stírací losy. Spojující se soutěžitelé, na rozdíl od společnosti SAZKA, tak nabízí své stírací losy ve svých provozovnách kurzového sázení, společnost SAZKA pak na tyto klienty necílí.

250. Dle společnosti SAZKA blízká substituce stíracích losů podnikatelských skupin může být odvoditelná i z jejich podobné komerční strategie a chování na trhu. Např. skupina TIPSPORT v červnu a prosinci 2012 uvedla na český trh poprvé stírací losy s velkou prodejní cenou (100 Kč) a velmi vysokým procentem z herní jistiny⁹⁴ určeným na výhry ve výši 65 % (emise „Diamantový milionář“ a „Klíč k bohatství“). Na tuto skutečnost reagovala nejdříve skupina FORTUNA, která již v únoru 2013 uvedla na trh stírací losy se stejnou prodejní cenou a s naprosto shodným procentem z herní jistiny určeným na výhry (emise „Brilianty“ a „Brilianty 2. edice“). Společnost SAZKA naopak emisi stíracích losů ve stejné ceně a se stejným procentem z herní jistiny určeným na výhry vydala až výrazně později, konkrétně pak na konci září 2013 (emise „Adventní kalendář“).⁹⁵
251. Obdobná byla i komerční strategie spojujících se soutěžitelů u stíracích losů o prodejní ceně 200 Kč. Skupina TIPSPORT uvedla stírací los „Trezor“ (cena losu 200 Kč a procento z herní jistiny určené na výhry 70 %) v září 2012, skupina FORTUNA na to pak rychle zareagovala emisí „Maxi Zlatá rybka“ (cena losu 200 Kč a procento z herní jistiny určené na výhry 70 %). Naopak společnost SAZKA emisi stíracích losů o stejné ceně a se stejným procentem z herní jistiny určeným na výhry („140 milionů“) vydala až v září 2013.
252. Společnost SAZKA pak dále poukazuje na závěry studie chování zákazníků v oblasti kurzového sázení a loterií, jež si nechala vypracovat od nezávislé společnosti, z nichž vyplývá, že, ačkoliv v oblasti provozování okamžitých loterií nehraje při rozhodování zákazníka o volbě losu značka provozovatele podstatnější roli, značka SAZKA je u zájemců o koupi stíracích losů v povědomí podstatně více než značky spojujících se soutěžitelů.
253. Předmětné spojení soutěžitelů dle společnosti SAZKA tak vede ke snížení počtu významných soutěžitelů na trhu působících ze tří na dva, kdy Skupiny FORTUNA a TIPSPORT jako blízcí konkurenti spolu soupeří o druhé místo na trhu. Naopak společnost SAZKA, jakožto doposud nejsilnější subjekt na trhu, nepředstavuje svou nabídkou stíracích losů blízkou substituci k stíracím losům spojujících se soutěžitelů.
254. Pokud by došlo k uskutečnění předmětného spojení soutěžitelů, došlo by dle společnosti SAZKA k odstranění významné konkurenční síly na dotčeném trhu, která doposud vedla k rozšíření portfolia stíracích losů na trhu s benefitem pro spotřebitele, neboť docházelo ke zvyšování míry pravděpodobnosti výhry či výše samotné výhry. V důsledku přímé ztráty konkurenčního tlaku, který na sebe navzájem vyvíjeli spojující se soutěžitelé, dojde ke ztrátě zmiňovaných benefitů pro spotřebitele, a tím i k podstatnému narušení hospodářské soutěže.
255. Co se týče nekoordinovaných efektů na trhu provozování okamžitých loterií v České republice a namítané blízké substituce stíracích losů Skupin FORTUNA a TIPSPORT, Úřad uvádí následující. Z analýz kvantitativních a kvalitativních znaků emisí stíracích losů

⁹⁴ Herní jistina znamená násobek počtu losů a ceny za jeden los.

⁹⁵ Společnost SAZKA v říjnu 2012 rovněž vydala emisi stíracích losů v ceně 100 Kč (emise „Pohádkové jmění“), nicméně tato dle vyjádření společnosti SAZKA nepředstavovala reakci na emisi Skupiny TIPSPORT, o čemž má svědčit skutečnosti, že výše procenta z herní jistiny určeného na výhry emise „Pohádkové jmění“ je nižší (60 %).

vydávány jednotlivými soutěžiteli, jež jsou podrobně popsány v části V.1.2 Unilaterální efekty bez vzniku dominantního postavení, vyplývá, že ve většině případů nelze jednoznačně prohlásit, že emise stíracích losů spojujících se soutěžitelů jsou navzájem bližšími substituty. Výjimku tvoří porovnání stíracích losů z hlediska pravděpodobnosti výhry, kde je možné konstatovat, že spojující se soutěžitelé jsou si částečně bližšími konkurenty, než si je společnost SAZKA se Skupinou FORTUNA nebo Skupinou TIPSPORT. Avšak, jak vyplývá ze Studie MBCZ, pravděpodobnost výhry je v pořadí až 5. faktorem ovlivňujícím volbu spotřebitele při nákupu stíracího losu. Analýzy tedy spíše vypovídají o vzájemném působení všech tří soutěžitelů, tedy společnosti SAZKA a Skupin FORTUNA a TIPSPORT. Dále z analýz jednoznačně vyplývá skutečnost, že společnost ČML vykazuje nízkou konkurenční blízkost vůči všem ostatním společnostem.

256. Nad rámec porovnání jednotlivých faktorů, které mají vliv na rozhodování spotřebitele o nákupu stíracího losu a vypovídají o konkurenční blízkosti stíracích losů spojujících se soutěžitelů, Úřad konstatuje, že další faktory uváděné společností SAZKA (jako například způsob sázení, velikost vydávané emise, společnost, která vyrábí stírací losy spojujících se soutěžitelů, způsob ověřování platnosti losů, procento z herní jistiny určené na výhry), jež mají dle této společnosti dokládat skutečnost, že stírací losy Skupin FORTUNA a TIPSPORT jsou blízkými substituty, nehrají z pohledu spotřebitele významnou roli, jak vyplývá ze Studie MBCZ.
257. Společnost SAZKA vyvozuje konkurenční blízkost spojujících se soutěžitelů také z obdobného způsobu distribuce stíracích losů Skupin FORTUNA a TIPSPORT, tedy prostřednictvím jejich vlastních prodejních míst, kde jsou zároveň nabízeny služby kurzového sázení. Společnost SAZKA poukazuje na skutečnost, jež vyplývá ze Studie MBCZ, že přes 20 % zákazníků v České republice využívajících kurzového sázení zároveň kupuje stírací losy. Skupiny FORTUNA a TIPSPORT tedy nabízí svým zákazníkům při uzavírání kurzových sázek ve svých prodejních místech také stírací losy. K tomu Úřad uvádí, že existuje relativně velká loajalita ze strany zákazníků kurzových sázek k jejich provozovatelům, jak potvrzuje také společnost SAZKA.⁹⁶ Z této skutečnosti vyplývá, že zákazníci, kteří využívají možnosti vsadit si u Skupiny TIPSPORT v místech, kde Skupina TIPSPORT současně nabízí i možnost kurzového sázení, budou s malou pravděpodobností tuto možnost využívat také u Skupiny FORTUNA. Zákazníci Skupiny TIPSPORT tedy s velkou pravděpodobností nebudou nakupovat stírací losy Skupiny FORTUNA v jejích vlastních provozovnách a naopak. V nabízení stíracích losů ve vlastních sázkových hernách si tedy spojující se soutěžitelé fakticky nekonkurují.
258. Stejně jako v případě koordinovaných efektů na trzích kurzových sázek či okamžitých loterií na území České republiky společnost SAZKA v kontextu zmiňovaných negativních účinků na hospodářskou soutěž na dotčených trzích zdůrazňuje vliv bariér vstupu na trh. Společnost SAZKA ve svých podáních uvádí, že, ačkoli typ překážek vstupu na trh provozování okamžitých loterií je obdobný jako překážky na trhu provozování kurzových sázek,⁹⁷ celkově je doposud bylo možno hodnotit jako relativně nízké. O této skutečnosti svědčí i úspěšný vstup Účastníků řízení, kteří během relativně krátkého období získali významné postavení na trhu provozování okamžitých loterií. Nicméně dle společnosti SAZKA bariéry vstupu

⁹⁶ Viz Předběžné námítky společnosti SAZKA proti připravovanému spojení, list spisu č. 892.

⁹⁷ S výjimkou loajality zákazníků k provozovateli okamžité loterie, tato dle společnosti SAZKA v oblasti stíracích losů je velmi nízká (na rozdíl od situace v oblasti provozování kurzových sázek).

v důsledku uskutečnění spojení vzrostou, neboť dochází k posílení tzv. síťového efektu, a to zejména co do samotné nabídky produktů i způsobu distribuce. V této souvislosti společnost SAZKA zdůrazňuje částečnou exkluzivitu distribuční sítě spojujících se soutěžitelů používané k prodeji stíracích losů.

259. Rovněž společnost SYNOT ve svém přípisu naznačuje, že po uskutečnění spojení budou na trhu okamžitých loterií působit dva významní konkurenti, společnost SAZKA a spojením vzniklý subjekt, což bude mít za následek vznik významné bariéry vstupu na tento trh. Podle společnosti SYNOT případní nově vstupující soutěžitelé nebudou schopni dosáhnout na podmínky, za nichž obě podnikatelské skupiny emitují a distribuují stírací losy a využívají prodejních míst.
260. V souvislosti s distribuční sítí pro prodej stíracích losů společnost SYNOT zdůraznila, že v důsledku spojení soutěžitelů dojde k vytvoření nejvýznamnější distribuční sítě pro prodej stíracích losů na území České republiky, když dle jejích odhadů spojením vzniklý subjekt bude disponovat cca 8000 prodejními místy. Z těchto prodejních míst pak dle společnosti SYNOT je řada využívána na exkluzivní bázi, jedná se zejména o distribuční místa v přímém vlastnictví spojujících se soutěžitelů a dále prodejní místa ve vlastnictví (či ve franchise) společností GECO a České dráhy. Tato exkluzivita pak dle společnosti SYNOT představuje riziko uzavření trhu provozování okamžitých loterií, a to jak pro stávající, tak i potenciální konkurenty spojením vzniklého subjektu.
261. Taktéž podle společnosti SAZKA spojením vzniklý subjekt bude pro dokončení připravovaného spojení soutěžitelů disponovat nejrozsáhlejší prodejní sítí pro prodej stíracích losů v České republice, která bude čítat cca 7800 prodejních míst, přičemž z tohoto počtu cca 1800 prodejních míst je v přímém vlastnictví Skupin FORTUNA a TIPSPORT. Spojením vzniklý subjekt pak bude dle společnosti SAZKA disponovat nejrozsáhlejší distribuční sítí pro prodej stíracích losů v České republice, když prodejní síť společnosti SAZKA činí cca 6000 - 7000 prodejních míst.
262. V této souvislosti společnost SAZKA ale poukazuje na to, že její prodejní síť nemá exkluzivní charakter, tedy že v místech, kde jsou prodávány stírací losy společnosti SAZKA, mohou být, a také mnohdy jsou, prodávány i stírací losy dalších soutěžitelů působících na trhu okamžitých loterií na území České republiky, především pak Skupin FORTUNA a TIPSPORT. Oproti tomu distribuční síť spojujících se soutěžitelů je dle společnosti SAZKA do značné míry založena na exkluzivitě, když právě v těch 1800 prodejních místech, jež jsou v přímém vlastnictví Skupin TIPSPORT či FORTUNA, jsou prodávány jenom jejich stírací losy, navíc pak dalších 1500 distribučních míst, jež jsou vlastněny společností České dráhy, je vázáno povinností distribuce pouze losů Skupiny FORTUNA.
263. Společnost SAZKA se rovněž tak domnívá, že i společnost GECO při distribuci stíracích losů upřednostňuje losy Skupin FORTUNA a TIPSPORT, neboť, dle názoru společnosti SAZKA, prodeje stíracích losů spojujících se soutěžitelů prostřednictvím prodejních míst společnosti GECO v letech 2012 a 2013 výrazně rostou, zatímco prodeje stíracích losů společnosti SAZKA prostřednictvím tohoto distribučního kanálu spíše stagnují. S ohledem na výše zmiňovanou strukturální vazbu mezi Skupinou FORTUNA a společností GECO se pak společnost SAZKA obává, že bude postupně docházet k vytlačování prodeje jejich stíracích losů prostřednictvím společnosti GECO ve prospěch prodeje stíracích losů spojujících se soutěžitelů.

264. Tuto obavu z vytlačování svých prodejů stíracích losů v řetězci GECO pak společnost SAZKA dále dokládá tím, že společnost GECO instruuje své zaměstnance, aby utlumovali prodeje stíracích losů společnosti SAZKA a aby podstatně omezovali výstavní prostor pro stírací losy společnosti SAZKA na úkor spojujících se soutěžitelů. V této souvislosti společnost SAZKA uvádí, že cit: *„...Společnosti Sazka bylo do nedávné doby vyhrazeno pouze přibližně 25% z celkového výstavního prostoru nabízeného tabákovým řetězcem Geco, přičemž toto bylo dne 19. února 2014 plošně sníženo na přibližně 15 %...“*.⁹⁸
265. Toto bude mít dle společnosti SAZKA za následek vznik unilaterálních negativních účinků spojení soutěžitelů na hospodářskou soutěž na relevantním trhu okamžitých loterií.
266. Rovněž tak s ohledem na skutečnost, že spotřebitelé, kteří poptávají stírací losy, současně i aktivně využívají možnosti kurzových sázek, bude mít tato skutečnost dopad i na trh provozování kurzových sázek v České republice.
267. Otázkou překážek vstupu na relevantní trh provozování okamžitých loterií na území České republiky se Úřad již podrobně zabýval v části IV.3 Překážky vstupu na relevantní trh provozování okamžitých loterií na území České republiky, kde se vyjádřil také k možnému uzavření trhu provozování okamžitých loterií na území České republiky. Taktéž ke způsobu distribuce se Úřad již vyjádřil, a to v části IV.2 Hospodářská a finanční síla.
268. Co se týče exkluzivity distribuční sítě spojujících se soutěžitelů, tato byla potvrzena pouze ve vztahu ke společnosti České dráhy, a týká se pouze stíracích losů [... *obchodní tajemství* ...] Skupina FORTUNA. Tento distribuční kanál je však relativně velmi malý, když jeho prostřednictvím byl v roce 2013 uskutečněn prodej pouze cca [... *obchodní tajemství* ...] % z celkového počtu stíracích losů prodaných Skupinou FORTUNA, a nemá tedy zásadní vliv na hospodářskou soutěž na relevantním trhu okamžitých loterií. Exkluzivitu pak mohou mít vlastní prodejní místa Skupin FORTUNA a TIPSPORT, která jsou jimi financována a jsou využívána i k prodeji dalších jejich produktů. Nad rámec výše uvedeného Úřad uvádí, že skutečnost, že v některých prodejních místech jsou prodávány stírací losy pouze jednoho provozovatele okamžitých loterií, je relativně častá. Například společnost SAZKA je na mnoha prodejních místech také jediným provozovatelem okamžité loterie, přičemž kromě prodeje stíracích losů nabízí společnost SAZKA na těchto prodejních místech také produkty číselné loterie.
269. V souvislosti s obavou společnosti SAZKA z postupného vytlačování prodejů jejích stíracích losů ve prospěch stíracích losů spojujících se soutěžitelů prostřednictvím společnosti GECO Úřad uvádí, že uskutečnění posuzovaného spojení nemá žádný vliv na obchodní vztahy mezi jednotlivými soutěžiteli na trhu provozování okamžitých loterií a společností GECO. Tyto vztahy jsou dány smluvně a dle vyjádření společnosti GECO, cit. *„...Žádná z obstaravatelských smluv není exkluzivní a nezajišťuje výhradní prodej stíracích losů...“*. Společnost GECO dále uvádí, že, cit. *„...V rámci operativně sjednávané podpory prodeje jsou vždy některé stírací*

⁹⁸ Uvedené společnost SAZKA dokládá kopii zmiňovaných instrukcí, které znázorňují, jakým způsobem mají mít vystaveny prodejny GECO stírací losy. Z výše uvedeného vyplývá, že, ačkoli společnost SAZKA disponuje největším množstvím emisí stíracích losů v řetězci GECO, tak prostor pro výstavu těchto losů je výrazně upozaděn proti prostoru, který je věnován stíracím losům Skupin TIPSPORT a FORTUNA. Navíc společnost SAZKA přikládá i fotografie některých prodejen GECO pořízené ve dnech 24. a 25. února 2014, ze kterých vyplývá, že zmiňované instrukce jsou ze strany prodejců dodržovány.

losy přednostně vystaveny a přednostně nabízeny. Je to standardní služba poskytovaná každému ze 3 provozovatelů a nikterak nevybočuje z běžné praxe i v jiných zbožových skupinách, které GECO prodává...“. Z uvedených skutečností vyplývá, že je na uvážení každého jednotlivého provozovatele okamžitých loterií, zda využije nabídky společnosti GECO a v rámci marketingové akce si zaplatí větší reklamní prostor v prodejních místech společnosti GECO.

270. Společnost SAZKA dále poukazuje na možné porušení § 18 odst. 1 zákona, kterého se měla údajně dopustit Skupina TIPSPORT. Dle společnosti SAZKA Skupina TIPSPORT v rámci správního řízení S282/2012/KS, které bylo vedeno ve věci návrhu na povolení spojení soutěžitelů TIPSPORT/část podniku CHANCE, poskytla Úřadu nesprávné údaje o obratu dosahovaného nabývanou částí podniku, přičemž tyto údaje měly za následek nesprávný závěr Úřadu, že tehdy posuzovaná transakce nepodléhala jeho povolení z důvodu nesplnění obrátových kritérií definovaných v § 13 zákona. Dle názoru společnosti SAZKA nabytí části podniku společnosti CHANCE, jež byla činná v oblasti provozování kurzových sázek, mělo podléhat povolení, a tudíž Skupina TIPSPORT v současné době předmětnou transakci uskutečňuje v rozporu s ustanovením § 18 odst. 1 zákona.
271. V této souvislosti Úřad uvádí, že skutečnost, zda došlo k porušení § 18 odst. 1 zákona, není předmětem tohoto správního řízení. V rámci nyní posuzovaného návrhu na povolení spojení soutěžitelů je část podniku společnosti CHANCE brána jako součást Skupiny TIPSPORT, a tedy ani případné porušení ustanovení § 18 odst. 1 zákona nemá vliv na jeho posouzení. Nad rámec výše uvedeného Úřad konstatuje, že v rámci správního řízení, vedeného pod spisovou značkou ÚOHS-S282/2012/KS řádně posoudil, zda navrhované spojení soutěžitelů podléhá jeho povolení a na základě předložených účetních údajů dospěl k závěru, že toto spojení nesplňuje obrátová kritéria daná § 13 zákona.
272. Společnost SAZKA závěrem svých námitek rovněž vyjádřila názor, že předmětné spojení soutěžitelů s ohledem na své negativní účinky na hospodářskou soutěž na relevantním trhu nemá být Úřadem povoleno, alternativně jeho povolení má Úřad podmínit splněním závazků, k nimž by se v průběhu správního řízení zavázali Účastníci řízení. Tyto závazky by dle společnosti SAZKA měli spočívat
- i) v odprodeji buď části podniku Skupiny FORTUNA, nebo části podniku Skupiny TIPSPORT, které se zabývají provozováním kurzových sázek na území České republiky,
  - ii) změně stávajících smluv na obstarávání prodeje stíracích losů, které mají spojující se soutěžitelé uzavřeny se svými distributory, a to takovým způsobem, aby z nich byla odstraněna právní či faktická exkluzivita bránící či omezující distribuci stíracích losů konkurenčních subjektů, a
  - iii) povinnost spojujících se soutěžitelů uzavírat smlouvy o obstarávání prodej stíracích losů na nevýhradní bázi.
273. Společnost SYNOT je, s ohledem na všechny výše uvedené důvody a obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže, toho názoru, že Úřad by neměl posuzované spojení povolit.
274. S ohledem na skutečnost, že Úřad nespátřuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu provozování okamžitých loterií, nejsou v tomto případě závazky nutné.

275. V průběhu správního řízení Úřad rovněž oslovil jednotlivé koncové prodejce stíracích losů s dotazem, zda, a jaký bude mít navrhované spojení soutěžitelů dle jejich názoru dopad na jejich společnost a na hospodářskou soutěž. Většina takto oslovených prodejců ve svých odpovědích uvedla, že navrhované spojení nebude mít žádný vliv ani na jejich společnost ani na hospodářskou soutěž, naopak například společnost M-Trafik s.r.o. ve své odpovědi uvedla, že nepředpokládá žádné zásadní dopady, alespoň ne ty negativní a upřesnila, že navrhované spojení soutěžitelů může mít spíše pozitivní dopad, neboť společnosti SAZKA vznikne silnější konkurence. Dále tato společnost uvedla, že i po spojení Skupin FORTUNA a TIPSPORT v oblasti prodeje stíracích losů nebude jejich podíl tak významný, aby mohli prodejcům diktovat podmínky.⁹⁹

VII. Závěr

276. Podstatou nyní posuzovaného spojení soutěžitelů je získání společné kontroly nad společností TIPSPORT 02 ze strany společností FORTUNA a TERESINA. K navrhované transakci má dojít tak, že společnost FORTUNA má nabýt akcie představující [... *obchodní tajemství* ...] podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech ve společnosti TIPSPORT 02, a tím i možnost společně, spolu se společností TERESINA, kontrolovat tuto společnost, ve smyslu ustanovení § 12 odst. 3 písm. a) zákona.

277. Úřad v průběhu správního řízení zkoumal, zda spojení bude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže na relevantních trzích. Po zvážení všech okolností zkoumaného případu a po analýze možných negativních dopadů přicházejících do úvahy v důsledku horizontálního propojení činností spojujících se soutěžitelů Úřad dospěl k závěru, že posuzované spojení soutěžitelů nevzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže na výše uvedeném relevantním trhu, na němž spojující se soutěžitelé působí.

278. Z tohoto důvodu Úřad rozhodl o povolení posuzovaného spojení soutěžitelů v souladu s § 16 odst. 2 a 5 zákona tak, jak je uvedeno ve výroku, a ve stanovené lhůtě toto rozhodnutí vydává.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení v souladu s § 152 odst. 1 a 4, ve spojení s § 83 odst. 1 a § 85 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat do 15 dnů od jeho oznámení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

otisk úředního razítka

---

⁹⁹ Viz list spisu č. 1618.

JUDr. Michal Petr, Ph.D.
místopředseda Úřadu
pověřený řízením Sekce hospodářské soutěže

Obdrží

Mgr. Radek Schmitz, advokát
Podkovářská 933/3
190 00 Praha 9 - Vysočany

Vypraveno dne

viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy

Právní moc: 21. 6. 2014.